

Vraag 2



TER ADVISERING

Aan
de Minister

Directoraat-generaal
Economische Politiek
Directie Europa, Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/211

T
@minez.nl

nota

EIM-onderzoek inkoopmacht

Datum
2 december 2009

Notanummer
EP/EMC / 9219394

Informatiekopie aan
MTEM, KG Mededinging

Bijlage(n)
6

Paraaf
DGEP

Paraaf
Dir. EMC

Paraaf
BBR

Aanleiding

Naar aanleiding van een aantal Kamermoties over inkoopmacht, heeft EZ aan EIM opdracht gegeven nader onderzoek te laten verrichten naar de mate waarin en de wijze waarop mkb-leveranciers worden geconfronteerd met de inkoopmacht van grote afnemers. Dat onderzoek is inmiddels gereed. U heeft de Kamer toegezegd de resultaten en uw reactie voor het kerstreces aan de Kamer te zenden. Bijgaand treft u een concept-brief aan de Tweede Kamer aan. Tijdens het regulier overleg met DGEP van 8 december as. bespreken we graag de hoofdlijnen van deze brief met u.

Hoofdlijnen brief

- In de brief worden eerst de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek uiteengezet.
- Uit het onderzoek blijkt dat zich de afgelopen jaren een verschuiving van de macht in de keten voorgedaan. Voorheen konden producenten en leveranciers hoger in de keten de voorwaarden van het zakendoen dicteren aan de partijen lager in de keten, zoals afnemers en de consumenten. Dan is sprake van verkoopmacht: de macht ligt bij de verkopende partij. De macht is nu in een aantal markten verschoven naar de afnemers, de inkopende partij. Deze kunnen daarmee leveranciers onder druk zetten bij onderhandelingen. Er is dus sprake van inkoopmacht en die macht wordt uiteraard ingezet in onderhandelingen met kleine(re) leveranciers.
- Een belangrijk aandeel in het bestaan van inkoopmacht is de structuur van de markt. De sectoren waar geklaagd wordt, kenmerken zich door (veel) kleine leveranciers en (weinig) grote afnemers. Daarmee zijn problemen met inkoopmacht voornamelijk een zorg van het mkb. Ontvangen BBR
- Volgens mkb-leveranciers is een verharding van de zakelijke relaties de hoofddreden van een toenemend 'gebruik' van inkoopmacht.

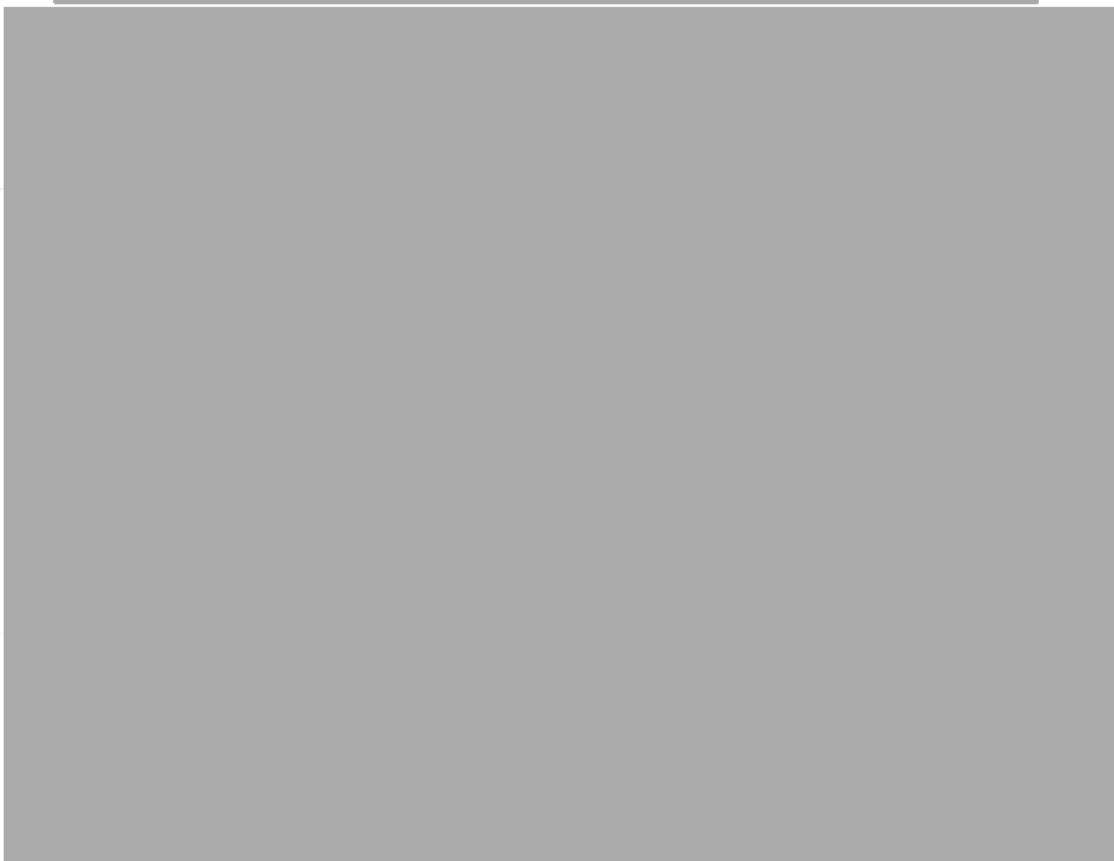
- Niettemin dicht het grootste deel van bevroegde leveranciers zichzelf een sterke tot zeer sterke onderhandelingspositie toe. Er is dus niet op alle markten sprake van inkoopmacht.
- De praktijk die het meest genoemd wordt als voorbeeld van onacceptabel en schadelijk gebruik van inkoopmacht betreft het achteraf eenzijdig wijzigen van contracten. De gang naar de rechter is volgens leveranciers geen reële optie en wordt dan ook niet gemaakt uit vrees de klant te verliezen. Wel gaat een aanzienlijk deel van de leveranciers het gesprek aan indien geconfronteerd met nieuwe voorwaarden. Slechts een klein deel accepteert deze zonder slag of stoot.
- EIM stelt het bestaan (en dus de inzet) van inkoopmacht goed te kunnen verklaren. De onderzochte sectoren worden gekenmerkt door overcapaciteit en bepaalde productkenmerken (zoals het voeren van merkloze/homogene producten die de leveranciers ten opzichte van afnemers inwisselbaar en diensgevolge kwetsbaar maken).
- Vooral nog zijn er geen indicaties die wijzen op de verschraving van het aanbod of op een toenemend aantal faillissementen (ondanks overcapaciteit).

Appreciatie van de uitkomsten van het onderzoek

- De verharding van onderhandelingen in de pre-contractuele fase is een uitvloeisel van een dynamische economie. Een informeel gesprek met de brancheorganisaties van de onderzochte sectoren leerde dat leveranciers hun contract- en ondernemingsvrijheid willen behouden en geen overheidsingrijpen verwachten of wensen in de onderhandelingsfase. Wanneer sprake is van overtredingen van de Mw (misbruik van economische machtspositie of ongeoorloofde afspraken), kan de NMa optreden.
- Het eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden is een punt van zorg voor het mkb. Deze praktijk druist in tegen het idee van fairness in het zakendoen en wekt collectieve verontwaardiging. Het kunnen vertrouwen op gemaakte afspraken is van elementair belang voor het mkb om het bedrijfsproces te kunnen plannen en op gang te houden. Op dit punt zouden mkb-leveranciers overheidsbemoediging dan ook op prijs stellen.

**Directoraat-generaal
Economische Politiek**
Directie Europa, Mededinging en
Consumenten

Ons kenmerk
EP/EMC / 9219394



Directie Europa, Mededinging en Consumenten

[redacted]
Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 3 februari 2010 15:50
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: mededinging "Groceries Supply Code of Practice".

Beste [redacted]

Zie bijgaande e-mail van LTO. Een punt dat ze tijdens de ronde tafel volgende week aan de orde wensen te stellen. Mijn eerste reactie is dat dit meer een EZ punt is. Zullen we er voor maandag a.s. nog even contact over hebben?

Groet, [redacted]

Van: [redacted]@lto.nl]
Verzonden: woensdag 3 februari 2010 8:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: mededinging "Groceries Supply Code of Practice".

Beste [redacted],

Ik neem aan, dat jij onderstaande code kent die in Engeland gaat gelden of al geldt. Wij zullen namelijk tijdens de Ronde tafelbijeenkomst daar een vraag over stellen (of NMa en EZ een dergelijke regeling ook in Nederland van plan zijn in te voeren en wat zij daarvan verwachten). Het leek mij goed je dit alvast door te geven.

"CC PUBLISHES CODE OF PRACTICE AND OMBUDSMAN RECOMMENDATION"

Competition Commission, 4 augustus 2009

http://www.competition-commission.org.uk/press_rel/2009/aug/pdf/36-09.pdf

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
directiesecretaris LTO Nederland
postadres: Postbus 29773, 2502 LT Den Haag
tel. 070-[redacted]
fax [redacted]



Denk aan het milieu voordat u dit bericht print!

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 2 maart 2010 17:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Follow up overleg inkoopmacht 11/2
Bijlagen: branches last van inkoopmacht.doc

Van: [redacted] @vno-ncw.nl]
Verzonden: dinsdag 2 maart 2010 14:31
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Follow up overleg inkoopmacht 11/2

Hoi [redacted],

Hierbij stuur ik je een overzicht van sectoren waarin inkoopmacht speelt. Dit is het lijstje van de branches die last hebben van inkoopmacht. Voor jullie gedragscode zullen uiteraard ook branches uit de afnemers zijde benaderd moeten worden, zoals verzekeraars, banken en detailhandel.

Mocht je nog vragen hebben over het lijstje van sectoren waar inkoopmacht speelt, dan hoor ik het graag.

hartelijke groet,
mede namens [redacted]

[redacted]

Van: [redacted] @minez.nl]
Verzonden: maandag 1 maart 2010 16:45
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Follow up overleg inkoopmacht 11/2

Beste [redacted],

Een paar weken geleden spraken we over de follow up omtrent inkoopmacht. Je gaf toen aan een lijst van sectoren/branchenorganisaties te hebben die zich betrokken voelen bij de discussie over inkoopmacht en waarschijnlijk graag direct door EZ worden benaderd als we inbreng willen op het voornemen voor een gedragscode.

Zou je mij dat lijstje willen sturen?

Alvast bedankt en vriendelijke groet,

[redacted]

=====

[redacted]
Ministry of Economic Affairs
Department for Europe, Competition & Consumer Policy

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband

houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

E-MAIL DISCLAIMER:

<http://www.vno-ncw.nl/html/e-maildisclaimer.htm>

of ontvang de disclaimer door een leeg e-mailbericht te sturen aan: or receive a copy by sending a blank e-mail message to: disclaimer@vno-ncw.nl

Overzicht van branches/sectoren die last hebben van inkoopmacht

- Producenten en leveranciers van levensmiddelen, voeding en dranken
- Toeleveranciers
- Leveranciers van medicijnen en medische instrumenten en goederen
- Fysiotherapeuten
- Aanbieders van kraamzorg en thuishulp
- Schadeherstellers
- Autoglasspecialisten
- Leveranciers van textielproducten, kleding, schoeisel
- Leveranciers van straatmeubilair
- Brood en banketbakkers
- Bouw (met betrekking tot marktmacht overheid)
- Groenvoorzieners (ook mbt overheid)
- ICT aanbieders (ook mbt overheid)
- Ontwerpers en architecten (ook mbt overheid)
- Drogisterijen
- Notarissen
- Kinderopvang instellingen
- Vertalers
- Zorginstellingen
- Tandtechnici
- Uitvaardiensten



Groet,

Van de zijde van de TK schoven aan [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
Ministry of Economic Affairs
Department for Europe, Competition & Consumer Policy

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 9 maart 2010 11:32
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: nota hoorzittingen
Bijlagen: 494 [REDACTED].doc; Hoorzitting Commissie LNV over prijsvorming in de keten v.doc

[REDACTED]

Als beloofd hierbij ter kennisname nota aan onze minister en verslag van [REDACTED] en mij. Tot donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Adviseur cluster economie en strategie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Agroketens en Visserij
Prins Clauslaan 8 - Graan 3e etage
Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
T [REDACTED]
E [REDACTED]@minlnv.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.



Aan:
de Minister

Van:
de Directeur Agroketens en Visserij

nota

Hiermee wil ik u informeren over de hoorzittingen over prijsvorming in de agrotukketen die de vaste commissie voor LNV op 11, 17 en 18 februari heeft gehouden. De commissie voor deze hoorzittingen bestaat uit de leden [redacted] (CDA), [redacted] (PvdA), [redacted] (VVD), [redacted] (SP) en [redacted] (CU). Er werden 27 personen gehoord waarvan vijf wetenschappers, negen agrariërs, drie vertegenwoordigers van de groothandel, drie van de voedingsmiddelenindustrie en vijf van de detailhandel.

Enig voorbehoud is gerechtvaardigd. Het officiële verslag van de hoorzittingen zal pas over enkele weken beschikbaar zijn en de vaste commissie voor LNV zal er zelf haar interpretatie aan geven en haar conclusies uit trekken in overleg met de vaste commissie voor EZ. U wordt daarom verzocht deze nota te beschouwen als een impressie en weergave van te verwachten bevindingen.

U bent eerder geïnformeerd over een briefing van de vaste commissie voor LNV door de NMa (Nota AKVL/2010/269 van 2 feb.). Kort voor de hoorzittingen heeft er nog een ronde tafelbijeenkomst plaats gevonden waarin de NMa haar onderzoek naar de marges in acht ketens heeft besproken met belanghebbende partijen in deze ketens. In de onderhavige nota treft u hiervan ook een impressie aan.

Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Prins Clauslaan 8
2595 AJ Den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
minlnv.nl

Contactpersoon

T 070 [redacted]
[redacted]@minlnv.nl

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Kopie aan

[redacted]
[redacted]
[redacted]



Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie



Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494



Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie


Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494



Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Directie Agroketens en Visserij
Cluster Economie en Strategie

Datum
1 maart 2010

Onze referentie
AKVL/2010/494

Organisatie	Contactpersonen	Postadres	Postcode	Plaats	Telefoonnummer	e-mail
Modint		Postbus 428	3700 AK	Zeist		
		Postbus 428	3700 AK	Zeist		
FNLI		Postbus 161	2280 AD	Rijswijk		
		Postbus 161	2280 AD	Rijswijk		
MKB-Nederland		Postbus 5096	2600 GB	Delft		
FGHS		Plesmanstraat 1	3833 LA	Leusden		
NRK		Postbus 420	2260 AK	Leidschendam		
HIBIN		Postbus 2161	6802 CD	Arnhem		

CBL		Postbus 262	2260 AG	Leidschendam	
-----	--	-------------	---------	--------------	--

- Nederlandse Vereniging voor de Groothandel
- De Raad Nederlandse Detailhandel
 - De 13 ledenorganisaties die onder de Raad NL Detailhandel hangen
 - Verbond van Verzekeraars
 - organisaties van drukkerijen, uitgevers
 - organisatie van uitvaartondernemingen
 - Schadeherstellers
 - Autoglasspecialisten
 - Brood en banketbakkers

Alleen
telefonisch
gesproken

Betreft de
afnemerskant

Van: [redacted]@vno-ncw.nl>
Verzonden: woensdag 17 maart 2010 15:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: branches inkoopmacht
Bijlagen: branches last van inkoopmacht.doc

Dag [redacted],

Zie hierbij het lijstje aangepast met koeporganisaties. Ik heb intern hier nog niet van iedereen reacties ontvangen, dus het kan zijn dat jullie volgende week nog een specifiekere lijst krijgen, maar dan kunnen jullie hier alvast mee vooruit.

Hartelijke groet,

[redacted]
secretaris aanbesteding en mededinging
VNO-NCW - MKB-Nederland

E-mail: [redacted]@vno-ncw.nl
Telefoon: + [redacted]
Mobiel: + [redacted]
Website: www.vno-ncw.nl - www.mkb.nl

Bezuïdenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag

E-MAIL DISCLAIMER:

<http://www.vno-ncw.nl/html/e-maildisclaimer.htm>

of ontvang de disclaimer door een leeg e-mailbericht te sturen aan: of receive a copy by sending a blank e-mail message to: disclaimer@vno-ncw.nl

Overzicht van branches/sectoren die last hebben van inkoopmacht

- Producenten en leveranciers van levensmiddelen, voeding en dranken
 - *FNLI*
 - *NBOV*
 - *AKSV*
 - *NVB (Bakkers)*
 - *NEFAB (bakkerijgrondstoffen)*
 - *FWS (frisdranken)*
 - *VIP (Gedistilleerde dranken)*
 - *Centraal brouwerijkantoor*
- Toeleveranciers
- Schoonmaak- en bedrijfsdiensten
 - *OSB*
- Leveranciers van medicijnen en medische instrumenten en goederen
 - *FHI*
 - *NVOS Orthobanda*
- Fysiotherapeuten
 - *KNGF*
- Schadeherstellers
 - *FOCWA*
- Autoglasspecialisten
 - *VASNED*
- Leveranciers van textielproducten, kleding, schoeisel
 - *Modint*
- Leveranciers van straatmeubilair
- Installatiebedrijven
 - *Uneto-VNI*
- Drogisterijen
 - *Centraal Bureau Drogisterijbedrijven*
- Bouw (met betrekking tot marktmacht overheid)
 - *Bouwend Nederland*
 - *MKB-Infra*
 - *Vereniging van Waterbouwers*
- Groenvoorzieners (ook mbt overheid)
 - *VHG*
- Leveranciers loonwerk
 - *CUMELA*
- ICT aanbieders (ook mbt overheid)
 - *ICT Office*
- Ontwerpers en architecten (ook mbt overheid)
 - *BNO*
 - *BNA*
- Apothekers
 - *KNMP*
- Metaal en elektrotechniek
 - *Metaalunie*
 - *FME-CWM*
- Notarissen

- Kinderopvang instellingen
- Vertalers
 - *Association of translation Agencies*
- Handel
 - *Nederlands Verbond Groothandel*
- Zorginstellingen
 - *aCTIz*
- Universiteiten en hogescholen
 - *VSNU en HBO-raad*
- Tandtechnici
- Uitvaartdiensten
 - *NUVU*
- Banken
 - *NVB*
- Verzekeraars
 - *Verbond van Verzekeraars*
- Detailhandel
 - *Detailhandel Nederland*

TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

nota

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/211

T 070 [redacted]
[redacted]@minez.nl

Datum
18 maart 2010

Notanummer
ETM/MC / 10044044

Informatiekopie aan
DG ETM, SG, MT MC,

[redacted] (DC), [redacted] €
(OI/O), [redacted] (BBR)

Bijlage(n)
1

Paraaf

DG ETM

Paraaf

Dir. MC

Paraaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

In uw brief aan de Tweede Kamer van 17 december 2009 over inkoopmacht heeft u aangekondigd in overleg met betrokken partijen de haalbaarheid te zullen onderzoeken van een gedragscode om het achteraf en eenzijdig wijzigen van eenmaal gesloten overeenkomsten door grote afnemers tegen te gaan. Bijgaande brief zal worden verstuurd aan een groot aantal betrokken organisaties. Doel is om de bereidheid tot onderwerping aan een vrijwillige code te polsen en ideeën over de inhoud en totstandkoming te vernemen.

Verzoek

[redacted]
[redacted]

Toelichting

[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Ontvangen BBR

Recente ontwikkelingen

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Conclusie

- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]
Directie Mededinging en Consumenten

Factsheet beleid t.a.v. inkoopmacht in andere EU landen

Beleid in andere EU landen

- In 2004 hadden Frankrijk, Duitsland, Italië, Portugal en Spanje in hun nationale mededingingsrecht bepalingen opgenomen die misbruik van economische afhankelijkheid of misbruik van buitengewone onderhandelingsmacht moeten tegengaan. Dit gold in mindere mate ook voor het Verenigd Koninkrijk en Ierland (alleen voor supermarkten) en Slowakije (alleen voor detailhandel).
- In 2005, 2006 en 2008 namen respectievelijk Griekenland, Hongarije en Letland vergelijkbare bepalingen op.
- Spanje is een voorbeeld van een land dat deze bepalingen juist heeft verwijderd uit haar mededingingsrecht, hoewel misbruik van economische afhankelijkheid strafbaar is gebleven op grond van een wet die gericht is op het tegengaan van oneerlijke concurrentie en oneerlijke handelspraktijken.
- In 2009 concludeert de Commissie in een evaluatie van de Europese Verordening 1/2003 dat er geen algemene trend zichtbaar is binnen de EU: sommige landen hebben bepalingen die misbruik van onderhandelingsmacht verbieden verwijderd, terwijl andere landen zulke bepalingen juist hebben geïntroduceerd.
- Hieronder wordt voor drie belangrijke landen dieper ingegaan op het beleid t.a.v. inkoopmacht.

Frankrijk

Algemeen

- In 2008 is de Wet op de Modernisering van de Economie (LME) van kracht geworden, die heeft geleid tot wijzigingen in het Wetboek van Koophandel. De trend van de moderniseringswet was 'het vrijgeven van de groei' en een terugkeer naar het uitgangspunt van contractvrijheid voor leveranciers en afnemers en minder overheidsinmenging.
- De vrijheid om naar eigen inzicht betalingstermijnen overeen te komen is nog wel beperkt: maximaal 60 dagen na de factuurdatum, of maximaal 45 dagen vanaf het einde van de maand, of 45 dagen na de factuurdatum en dan doortellen tot het einde van de maand.
- Daarnaast bestaat er een verbod op misbruik van economische afhankelijkheid.
- Tenslotte biedt de LME het Ministerie van Economische Zaken de mogelijkheid om in te grijpen in geval van 'evidente onevenwichtigheid' tussen rechten en plichten van partijen.

Werking in de praktijk

- Door strikte toepassingscriteria wordt het verbod op misbruik van economische afhankelijkheid in de praktijk nauwelijks ingeroepen.
- Leveranciers durven meestal een zaak niet voor te leggen aan de rechter uit vrees voor beschadiging van de zakelijke relatie met de afnemer.
- Om deze reden kan het Ministerie van Economische Zaken uit hoofde van het publiek belang of namens een benadeelde partij in een civiele procedure voor de rechter ongedaanmaking van de 'evidente onevenwichtigheid' in prestaties vorderen. Dit betekent dat de partij die misbruik van zijn machtspositie heeft gemaakt het oneigenlijk verkregen voordeel aan de gelaedeerde partij moet teruggeven.
- Toezicht vindt plaats door ongeveer honderd verschillende toezichthouders onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische Zaken. Deze toezichthouders kunnen contracten tussen partijen opvragen. Zij bestuderen de contracten om te bepalen of partijen zich aan de wettelijke voorschriften houden.
- Door beperkt capaciteit moeten de toezichthouders zich beperken tot zaken die politiek gevoelig liggen of zouden kunnen liggen. Dit leidt ertoe dat er jaarlijks ongeveer 30 civiele zaken worden gestart. Via het strafrecht worden ongeveer 200 beslissingen per jaar genomen.

Duitsland

Algemeen

- De Duitse Mededingingswet bevat een artikel dat gericht is op het bestrijden van misbruik van economische afhankelijkheid.
- Dit artikel verbiedt ondernemingen om inkoopmacht in te zetten om andere ondernemingen ertoe uit te nodigen of te dwingen hun voordelen toe te kennen die niet in verhouding staan tot de tegenprestatie.

- Het verbod geldt niet alleen ten behoeve van mkb-ondernemingen, maar ten behoeve van alle ondernemingen.
- Het verbod kan bestuursrechtelijk door de Duitse mededingingsautoriteit en civielrechtelijk via de rechter worden gehandhaafd.

Werking in de praktijk

- De beoordeling van het verbod moet worden gebaseerd op het principe van 'gelijkwaardigheid van prestaties'. Dit betekent dat moet worden afgewogen in hoeverre de toegekende voordelen in verhouding staan tot de tegenprestatie.
- Dit is heel complex, omdat dit een wet is met een zogenaamde open norm: er is veel ruimte voor interpretatie.
- Een extra complicatie is dat kortingen en andere elementen in de prijs niet apart kunnen worden beschouwd. De uiteindelijke prijs geldt als de prestatie die moet worden afgezet tegen de tegenprestatie.
- Als gevolg hiervan heeft de Duitse mededingingsautoriteit de meerderheid van de klachten afgerond zonder formele beslissing.
- De Duitse mededingingsautoriteit geeft bovendien aan dat mkb-ondernemingen veelal afzien van het voorleggen van een zaak aan de rechter uit vrees voor beschadiging van de zakelijke relatie met de afnemer.

Verenigd Koninkrijk

Algemeen

- In 2002 is op initiatief van de mededingingsautoriteit een Code of Practice (gedragscode) voor supermarkten tot stand gekomen. Een belangrijk verschil met de situatie in Nederland is dat de Britse mededingingsautoriteit de bevoegdheid heeft een gedragscode bindend op te leggen.
- De Code of Practice is bindend voor grote supermarkten en schrijft onder meer voor dat:
 - o contractuele afspraken op schrift moeten worden gesteld;
 - o het verboden is achteraf en eenzijdig de contractuele afspraken te wijzigen;
 - o betalingen binnen een redelijke termijn moeten worden voldaan.
- De mededingingsautoriteit is belast met de handhaving van de Code of Practice. Benadeelde partijen kunnen zich daarom met een klacht wenden tot de mededingingsautoriteit.

Werking in de praktijk

- De Code of Practice heeft slechts gedeeltelijk het gewenste effect gehad:
 - o Weerstand bij leveranciers om klacht in te dienen uit vrees voor beschadiging van de relatie met de afnemer. Hierdoor worden er nauwelijks klachten ingediend.
 - o Toch lijkt de Code of Practice de gedragingen van supermarkten wel enigszins te disciplineren.
- Een uitgebreide en versterkte Code of Practice is per 1 februari 2010 van kracht geworden. Een van de veranderingen is Code of Practice op een groter aantal supermarktketens van toepassing is (door introductie van een omzeldrempel).
- Het Britse Ministerie van Economische Zaken beraadt zich over de instelling van een Ombudsman met zelfstandige onderzoeksbevoegdheden, om handhaving minder afhankelijk te maken van klachten van leveranciers.

Conclusie

- In vergelijking met Nederland is er in Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk meer regelgeving om leveranciers te beschermen tegen inkoopmacht (FRA & DUI: verbod op misbruik van economische afhankelijkheid, VK: gedragscode).
- De effectiviteit van deze regelgeving is echter beperkt. Dit komt met name door de vrees van leveranciers voor beschadiging van de zakelijke relatie met de afnemer.
- Als in Nederland wordt gekozen voor aanvullende regelgeving is de kans groot dat ook hier de effectiviteit beperkt is, als gevolg van de vrees van leveranciers voor beschadiging van de zakelijke relatie met de afnemer.

Factsheet beschrijving inkoopmacht, rol NMa & gedragscode

Inkoopmacht

- Inkoopmacht is marktmacht aan de inkoopzijde van de markt: de macht van een afnemer om de voorwaarden rondom inkoop significant in het eigen voordeel te beïnvloeden.
- Er is sprake van een economische machtspositie in de zin van de Mededingingswet aan de inkoopzijde als de afnemer zich onafhankelijk van zijn leveranciers, maar ook van zijn concurrenten en consumenten kan opstellen.
- Daarvoor is dus méér vereist dan alleen de mogelijkheid van de afnemer om de aan hem berekende prijzen te verlagen.

Hoe werkt inkoopmacht?

- Leveranciers die zich geconfronteerd zien met een afnemer met inkoopmacht, zullen afhankelijk van hun eigen onderhandelingspositie meer of minder goed in staat zijn voorwaarden uit te onderhandelen die voor hen gunstig zijn. Dat kan leiden tot lagere winstmarges, hogere kosten, eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden of uitval van kleinere leveranciers in markten die gekenmerkt worden door overcapaciteit. In die zin brengt inkoopmacht het evenwicht tussen vraag en aanbod terug in de markt.
- Voor consumenten kan inkoopmacht juist voordelig zijn. Als er sprake is van voldoende concurrentie op de verkoopmarkt waarop de afnemer actief is, zullen de door de afnemer behaalde inkoopvoordelen worden doorgegeven aan de consument, bijvoorbeeld in de vorm van lagere prijzen voor het eindproduct.
- Economisch en mededingingsrechtelijk gezien is inkoopmacht niet problematisch zolang de consument er baat bij heeft.
- Bezien vanuit de beleidsdoelstelling om ondernemerschap van het mkb te bevorderen, is er wel een grens te trekken bij achteraf en eenzijdig wijzigen van voorwaarden. Mkb'ers kunnen er dan niet meer op vertrouwen dat eenmaal gesloten contracten worden nageleefd en dat heeft gevolgen voor de inrichting van bedrijfsvoering en kredietstromen. Denkbaar is dat dit specifieke aspect van het zakendoen minder aantrekkelijk maakt.

Wat kan de NMa doen tegen inkoopmacht?

- NMa ziet **niet** toe op individuele (civielrechtelijke) relaties tussen leveranciers en afnemers.
- Op grond van de Mededingingswet is inkoopmacht pas een probleem als aan drie voorwaarden wordt voldaan:
 1. als de afnemer een economische machtspositie heeft op de relevante markt
 2. als de afnemer misbruik maakt van deze machtspositie
 3. als de voordelen die de afnemer behaalt als gevolg van inkoopmacht **niet** worden doorgegeven aan de consument.
- Ad 1: Bij de beoordeling of er sprake is van een economische machtspositie onderzoekt de NMa de afzetmogelijkheden van leveranciers, de marktpositie van de afnemer en factoren die van invloed kunnen zijn op de vraag of een eventueel groot marktaandeel betekent dat er sprake is van een economische machtspositie. NB: Juist het bestaan van een economische machtspositie ontbreekt bij het gros van de klachten over inkoopmacht, waardoor de NMa niet toekomt aan de vraag of er sprake is van misbruik en de toepassing van art. 24 Mw.
- Ad. 2 In het geval er sprake is van een economische machtspositie, zal de NMa bij de beoordeling of er sprake is van misbruik onderzoeken of de onderneming met een economische machtspositie bepaalde voorwaarden dwingend oplegt aan leveranciers, die leiden tot uitsluiting of uitbuiting.
- Ad. 3 Er is geen aanleiding om aan te nemen dat bij de gevallen waarover geklaagd wordt, de voordelen die de afnemer behaalt als gevolg van inkoopmacht **niet** worden doorgegeven aan de consument.
- In het geval wel aan deze drie voorwaarden wordt voldaan, biedt de Mededingingswet de NMa de volgende instrumenten om in te grijpen:
 - o Daar waar sprake is van misbruik van een machtspositie door een partij met inkoopmacht kan de NMa hiertegen optreden door het opleggen van een boete en/of een last onder dwangsom.

- Daarnaast kan de NMa concentraties verbieden waardoor een economische machtspositie ontstaat dan wel wordt versterkt.

Oplossingen vanuit het mededingingsrecht

- Als sprake is van misbruik van een economische machtspositie aan de inkoopkant, kan de NMa daartegen optreden wegens overtreding van het verbod van misbruik van een economische machtspositie.
- Andere oplossingen kunnen bestaan uit het aangaan van een concentratie mits de NMa die toestaat, of uit een van de vrijgestelde vormen van samenwerking, zoals specialisatieovereenkomsten en onderzoek- en ontwikkelingsovereenkomsten.

Oplossingen vanuit het civiele recht

De meest zuivere benadering om praktijken van het eenzijdig wijzigen van voorwaarden aan te pakken is gelegen in het civiele recht. Leveranciers zijn echter huiverig om gebruik te maken van het civiele recht uit angst dat de afnemer niet langer bij hen zal inkopen. Zoals partijen ook betogen, zou een mogelijkheid om op anonieme basis schadevergoeding te kunnen vorderen bij de burgerlijke rechter nuttig kunnen zijn. Als leveranciers eenmaal durven optreden, zullen afnemers ook een prikkel krijgen hun gedrag aan te passen. Echter, het civiele recht is geënt op de notie van gelijkwaardigheid van contractpartijen, waarin met name het beginsel van hoor en wederhoor prominent op de voorgrond staat. Die notie verdraagt zich niet met de mogelijkheid om anonieme vorderingen in te stellen. Procespartijen moeten zich kunnen verdedigen tegen aantijgingen van onrechtmatige gedragingen en dat kan niet wanneer de wederpartij zich niet bekend maakt.

Daarom is voorsnog het idee van de **gedragscode** voorgesteld. Dat instrument is gelegen in de sfeer van het civiele recht, namelijk de contractrelatie tussen leverancier en afnemer. Idealiter kan het proces van het opstellen van een code waarde hebben in de dialoog tussen vertegenwoordigers van leveranciers en afnemers over de praktijken die men over en weer acceptabel acht. Voorwaarde daarvoor is wel zowel afnemers als leveranciers zich aan dat proces committeren. Dat ligt bij de afnemers uiteraard een stuk lastiger dan bij de leveranciers.

Vóór het AO gaat een brief uit naar een aantal bij EZ bekende organisaties van leveranciers en afnemers met het verzoek hun ideeën uiteen te zetten, te polsen in hoeverre deze organisaties hun leden kunnen vertegenwoordigen en of zij willen meewerken aan de totstandkoming van een gedragscode. Naar verwachting kan de TK hierover in mei worden bericht.



TER BESLUITVORMING

Aan
de Ministe

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T 070
F 070

nota

Consultatie omtrent gedragscode inkoopmacht

Datum
1 april 2010

Notanummer
ETM/MC / 10056092

Informatiekopie aan

Paraaf

DG ETM

Paraaf

Directeur MC

Paraaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Bijlage(n)
2

Aanleiding

In uw brief aan de Tweede Kamer van 17 december 2009 over inkoopmacht heeft u aangekondigd in overleg met betrokken partijen de haalbaarheid te zullen onderzoeken van een gedragscode. Wij hebben inmiddels met VNO-NCW, MKB-Nederland en Modint voorbereidende overleggen gehad. Vervolgstep is nu, in overleg met hen, een nog breder veld te consulteren. Hiertoe is bijgevoegde consultatiebrief opgesteld. Voorstel is de brief aan 54 organisaties te versturen. Bijgaand vindt u een lijst van deze organisaties.

SCAN 04 / 000023240

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Ons kenmerk
ETM/MC / 10055267



Directie Mededinging en Consumenten

Lijst van aangeschreven organisaties

Modint

Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel

MKB-Nederland

Aannemersfederatie Bouw & Infra Nederland

FGHS brancheorganisatie voor sportleveranciers

NRK brancheorganisatie voor de Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie

HIBIN Branche-organisatie van handelaren, fabrikanten en importeurs in bouwmaterialen

Nederlands Verbond van de Groothandel

De Raad Nederlandse Detailhandel

Tuinbranche Nederland

Fusion

Unie van Filiaal- en Franchise Optiekbedrijven

Vereniging van Drogisterij- en aanverwante Filiaalbedrijven

Vereniging Drankenhandel Nederland

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Levensmiddelen

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Schoenen

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Speciale Branches

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Textiel

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in de Wonenbranche

Vereniging van Winkelketens in de Doe-Het-Zelfbranche

Werkgeversvereniging voor Homeshopping Bedrijven

Verbond van Verzekeraars

Vereniging van Schrijvers en vertalers

Nederlands Uitgeversverbond

Vereniging van Zelfstandige Uitgevers

Vereniging van Ondernemingen in de Uitvaartverzorging

Vereniging van freelance autoschadeherstellers

Vereniging van Autoglasspecialisten Nederland

Nederlandse Brood- en Banketbakkers Ondernemers Vereniging

Vereniging Zelfstandige Vertalers

Vereniging Stichting Instituut van Gerechtstolken en -Vertalers

Nederlands Genootschap van Tolken en Vertalers

Vereniging van Educatieve Auteurs

Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie

Nederlands Verbond Toelevering Bouw

Holland Automotive, Netwerk van ambitieuze toeleveranciers

Nederlandsche Vereniging de Rijwiel- en Automobiel Industrie

Algemene Kokswaren en Snackproducenten Vereniging

FWS Nederlandse Vereniging Frisdranken, Water, Sappen

Vereniging van Importeurs en Producenten van Gedistilleerde Dranken

Centraal Brouwerij Kantoor

Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties

Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten

FOCWA

UNETO-VNI

Centraal Bureau Drogisterijbedrijven

Metaalunie

FME-CWM

Association of Translation Agencies

Cumela

LTO Nederland

Kantoor Binnenvaart

Vereniging VACO

[REDACTED]

Van: [REDACTED] @vno-ncw.nl>
Verzonden: donderdag 1 april 2010 15:15
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vergadering Commissie Mededinging 25 maart a.s.
Bijlagen: Inkoopmacht branches last van.doc

En nu met bijlage!

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 1 april 2010 15:14
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vergadering Commissie Mededinging 25 maart a.s.

Beste [REDACTED]

Nog veel dank voor jullie bijdrage aan de Commissie Mededinging van VNO-NCW. Ik heb van onze leden zeer positieve reacties gekregen op jullie inbreng en de gedachtewisseling. [REDACTED]

Tijdens de bijeenkomst kwam het idee naar voren om op korte termijn met een aantal geïnteresseerde leden en jullie door te praten over de horizontale overeenkomsten en met name de informatieuitwisseling. Ik zal binnenkort met [REDACTED] contact opnemen om zo een extra gesprek te organiseren.

Verder ben ik benieuwd hoe het staat met de consultatie over de gedragscode inkoopmacht. In de bijlage vinden jullie het lijstje met branches die hier mee te maken hebben aangevuld. Ik heb dit nog bij een paar mensen meer uitstaan, dus het kan zijn dat er volgende week nog een update volgt.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

VNO-NCW - MKB-Nederland

E-mail: [REDACTED]@vno-ncw.nl
Telefoon: [REDACTED]
Mobiel: [REDACTED]
Website: www.vno-ncw.nl - www.mkb.nl

Be Zuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag

E-MAIL DISCLAIMER:

<http://www.vno-ncw.nl/html/e-maildisclaimer.htm>

of ontvang de disclaimer door een leeg e-mailbericht te sturen aan, of receive a copy by sending a blank e-mail message to: disclaimer@vno-ncw.nl

Overzicht van branches/sectoren die last hebben van inkoopmacht

- Producenten en leveranciers van levensmiddelen, voeding en dranken
 - *FNLI*
 - *NBOV*
 - *AKSV*
 - *NVB (Bakkers)*
 - *NEFAB (bakkerijgrondstoffen)*
 - *FWS (frisdranken)*
 - *VIP (Gedistilleerde dranken)*
 - *Centraal brouwerijkantoor*
- Toeleveranciers
- Beveiliging
 - *VPB*
- Schoonmaak- en bedrijfsdiensten
 - *OSB*
- Leveranciers van medicijnen en medische instrumenten en goederen
 - *FHI Medische Technologie*
 - *NVOS Orthobanda*
- Fysiotherapeuten
 - *KNGF*
- Schadeherstellers
 - *FOCWA*
- Banden en wielenbranche
 - *VACO*
- Autoglasspecialisten
 - *VASNED*
- Leveranciers van textielproducten, kleding, schoeisel
 - *Modint*
- Leveranciers van straatmeubilair
 - *CBM*
- Binnenvaart
 - *Kantoor Binnenvaart*
- Installatiebedrijven
 - *Uneto-VNI*
- Drogisterijen
 - *Centraal Bureau Drogisterijbedrijven*
- Bouw (ook met betrekking tot marktmacht overheid)
 - *Bouwend Nederland*
 - *MKB-Infra*
 - *Vereniging van Waterbouwers*
 - *Uneto-VNI*
 - *OBN (stratenmakers)*
 - *NOA (afbouw)*
 - *FOSAG (schilders)*
- Groenvoorzieners (ook mbt overheid)
 - *VHG*
- Leveranciers loonwerk
 - *CUMELA*

- ICT aanbieders (ook mbt overheid)
 - *ICT Office*
- Ontwerpers en architecten (ook mbt overheid)
 - *BNO*
 - *BNA*
- Apothekers
 - *KNMP*
- Metaal en elektrotechniek
 - *Metaalunie*
 - *FME-CWM*
- Notarissen
- Kinderopvang instellingen
- Vertalers
 - *Association of translation Agencies*
- Handel
 - *Nederlands Verbond Groothandel*
- Zorginstellingen
 - *ActiZ, MOGroep Welzijn*
- Universiteiten en hogescholen
 - *VSNU en HBO-raad*
- Tandtechnici VLHT
- Uitvaarddiensten
 - *NUVU*
- Banken
 - *NVB*
- Verzekeraars
 - *Verbond van Verzekeraars*
 - *Zorgverzekeraars Nederland*
- Detailhandel
 - *Detailhandel Nederland*

Van: [redacted]@nvtb.nl>
Verzonden: vrijdag 9 april 2010 14:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden / ETM/MC/10056267

Geachte mevrouw [redacted],

Onder dankzegging ontvingen wij uw brief van 7 april 2010 over bovengenoemd onderwerp, waarover wij onze leden in overleg met het Bestuur zullen consulteren. In dat verband verzoek ik u om ons de brief in digitale vorm te sturen, wat de doorzending naar de achterban vergemakkelijkt.

Onze intentie is om onze zienswijze aan u kenbaar te maken, wel is de daarvoor gegeven tijd kort.

Uw bericht zie ik met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
secretaris

=====

Nederlands Verbond Toelevering Bouw
Kelvinbaan 40
Postbus 1475
3430 BL Nieuwegein

T: + [redacted]
F: [redacted]
E: [redacted]@nvtb.nl
www.nvtb.nl

=====

DISCLAIMER: <http://www.nvtb.nl/disclaimer>

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 9 april 2010 15:09
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden / ETM/MC/10056267
Bijlagen: Consultatiebrief.pdf

Beste heer [redacted]

Bijgaand vindt u een kopie van de brief (ongeadresseerd). Kunt u daarmee uit de voeten? Deze brief is overigens ook vanaf begin volgende week op de website van het Ministerie van Economische Zaken te vinden (www.rijksoverheid.nl/ez).

Gisteren heeft er in de Tweede Kamer een debat plaatsgevonden met de Vaste Kamercommissie van Economische Zaken over inkoopmacht. Tijdens dit debat zijn de gedragscode en de consultatie daarvan aan de orde gekomen. Naar aanleiding van dit debat is de deadline verplaatst naar **30 mei 2010**. Ik ga ervan uit dat dit u meer ruimte geeft om uw achterban te kunnen raadplegen. Volgende week ontvangt u nog een brief waarin de verplaatsing van de deadline wordt aangekondigd.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Mocht u nog vragen hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
 [redacted]

.....
 Directie Mededinging en Consumenten
 Directoraat-generaal Energie, Telecom en Markten
 Ministerie van Economische Zaken
 Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag

Van: [redacted] @nvtb.nl
Verzonden: vrijdag 9 april 2010 14:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden / ETM/MC/10056267

Geachte mevrouw [redacted]

Onder dankzegging ontvingen wij uw brief van 7 april 2010 over bovengenoemd onderwerp, waarover wij onze leden in overleg met het Bestuur zullen consulteren. In dat verband verzoek ik u om ons de brief in digitale vorm te sturen, wat de doorzending naar de achterban vergemakkelijkt.

Onze intentie is om onze zienswijze aan u kenbaar te maken, wel is de daarvoor gegeven tijd kort.

Uw bericht zie ik met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
 [redacted]

secretaris

=====

Nederlands Verbond Toelevering Bouw
Kelvinbaan 40
Postbus 1475
3430 BL Nieuwegein

T: [REDACTED]
F: [REDACTED]
M: [REDACTED]
E: [REDACTED]@nvtb.nl
www.nvtb.nl

=====

DISCLAIMER: <http://www.nvtb.nl/disclaimer>

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Betreft Consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Op 17 december 2009 heb ik een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de problematiek rondom Inkoopmacht (zie bijlage). De achtergrond van deze brief is de parlementaire discussie in de afgelopen jaren over Inkoopmacht. Tijdens debatten heeft de Tweede Kamer regelmatig zorgen uitgesproken over de gevolgen van Inkoopmacht voor het midden- en kleinbedrijf.

Een van de gevolgen van Inkoopmacht is dat afnemers contractvoorwaarden eenzijdig opleggen aan leveranciers, of eenmaal gesloten overeenkomsten eenzijdig wijzigen. Dit baart mij zorgen, omdat leveranciers er dan niet meer op kunnen vertrouwen dat eenmaal gesloten contracten worden nageleefd.

Een gedragscode, met daaraan gekoppeld een geschillencommissie, kan een oplossing vormen voor dat probleem. Die gedragscode zou in elk geval enkele algemene uitgangspunten moeten bevatten die voor alle sectoren gelden, zoals:

- Overeenkomsten tussen leveranciers en afnemers worden schriftelijk vastgelegd;
- Overeenkomsten worden niet meer gewijzigd, tenzij met instemming van beide partijen;
- Eenzijdige mededelingen van de ene partij binden de andere partij niet.
- Wil een partij de overeenkomst wijzigen, dan doet hij de andere partij een schriftelijk voorstel en geeft hem een redelijke termijn om op het voorstel te reageren;
- Partijen komen een redelijke betalingstermijn overeen.

Ook toezicht op naleving zal in de gedragscode moeten worden opgenomen. Tenslotte kunnen in de gedragscode specifieke, op bepaalde sectoren toegesneden bepalingen worden opgenomen.

De bedoeling van de gedragscode is dat de ondernemersorganisaties van leveranciers en afnemers zichzelf en de ondernemingen die lid zijn van die organisaties vrijwillig aan de gedragscode committeren. Om een zodanige gedragscode tot stand te brengen, kan worden gedacht aan de instelling van een commissie bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers, met een onafhankelijke voorzitter.

Mijn ministerie is bereid een initiërende rol te spelen bij de instelling van die commissie en het functioneren van die commissie te ondersteunen.

Ons kenmerk
ETM/MC / 10056267

Bijlage(n)
1

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Ons kenmerk
ETM/MC / 10056267

Met deze brief nodig ik u uit om aan te geven hoe u aankijkt tegen een gedragscode. Daarbij zou ik in ieder geval graag op onderstaande vragen een antwoord ontvangen:

1. Is uw organisatie bereid medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een gedragscode met betrekking tot het sluiten, nakomen en wijzigen van contracten tussen leverancier en afnemer en zich te committeren aan het toezicht op de naleving van die gedragscode?
2. Is uw organisatie gemachtigd namens uw leden deel te nemen aan het overleg over de gedragscode en uw leden aan de gedragscode te binden? Zo nee, kunt u dan aangeven wat de mogelijkheden van uw organisatie zijn om alsnog in die machtiging te voorzien?
3. Hebt u in dit stadium al voorstellen voor onderwerpen die in de gedragscode geregeld moeten worden?
4. Hebt u in dit stadium al voorstellen voor een bepaalde vorm van toezicht op de naleving van de gedragscode?

Ik stel uw zienswijze zeer op prijs. U kunt deze tot en met 30 april 2010 schriftelijk of elektronisch toesturen aan:

Ministerie van Economische Zaken
Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC 's-GRAVENHAGE
[REDACTED]@minez.nl

Uiteraard zal uw reactie vertrouwelijk worden behandeld en in geanonimiseerde vorm worden verwerkt. Voor nadere toelichting en vragen kunt u contact opnemen met [REDACTED], telefoonnummer [REDACTED]. Ook indien u uw zienswijze liever in een persoonlijk gesprek toelicht, kunt u contact op nemen met mevrouw [REDACTED].

Hoogachtend,

[REDACTED]
Minister van Economische Zaken



Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

VNO-NCW
De heer [redacted]
Postbus 93002
2509 AA Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

T [redacted]
F [redacted]

Datum 14 april 2010

Betreft verplaatsing deadline consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Beste

Per brief van 7 april jl. heeft de Minister van Economische Zaken u uitgenodigd om in het kader van de problematiek rondom Inkoopmacht deel te nemen aan een consultatie over een gedragscode. De uitnodiging om uw zienswijze kenbaar te maken is tevens digitaal beschikbaar op de website van het Ministerie van Economische Zaken (www.rijksoverheid.nl/ez).

Ons kenmerk
ETM/MC / 10061447

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Om brancheorganisaties voldoende ruimte te geven om hun achterban te raadplegen, heeft de Minister de deadline om te reageren verplaatst naar **30 mei 2010**.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Voor nadere toelichting en vragen kunt u contact opnemen met mevrouw [redacted],
[redacted]@minez.nl)

De Minister van Economische Zaken,
namens deze



Organisatie	Naam contactpersoon	dhr/mevr.	Adres	Postcode	Plaats	geachte (heer, mevrouw)
VNO-NCW		De heer	Postbus 93002	2509 AA	Den Haag	
Modint		De heer	Postbus 428	3700 AK	Zeist	
Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie		De heer	Postbus 161	2280 AD	Rijswijk	
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel		De heer	Postbus 262	2260 AG	Leidschendam	
MKB-Nederland		Mevrouw	Postbus 5096	2600 GB	Delft	
Aannemersfederatie Bouw & Infra Nederland		De heer	Dukatenburg 90	3437 AE	Nieuwegein	
FGHS brancheorganisatie voor sportleveranciers		De heer	Plesmanstraat 1	3833 LA	Leusden	
NRK brancheorganisatie voor de Nederlandse Rubber- en Kunststoffindustrie		De heer	Postbus 420	2260 AK	Leidschendam	
HIBIN Branche-organisatie van handelaren, fabrikanten en importeurs in bouwmaterialen		De heer	Postbus 2161	6802 CD	Arnhem	
Nederlands Verbond van de Groothandel		De heer	Postbus 93002	2509 AA	Den Haag	
De Raad Nederlandse Detailhandel		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Tuinbranche Nederland		De heer	Postbus 619	3440 AP	Woerden	
Fusion		Mevrouw	Wormerhoek 14	2905 TX	Capelle a/d IJssel	
Unie van Filiaal- en Franchise Optiekbedrijven		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Drogisterij- en aanverwante Filiaalbedrijven		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging Drankenhandel Nederland		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Levensmiddelen		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Schoenen		Mevrouw	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Speciale Branches		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Textiel		Mevrouw	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Grootwinkelbedrijven in de Wonenbranche		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Vereniging van Winkelketens in de Doe-Het-Zelfbranche		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Werkgeversvereniging voor Homeshopping Bedrijven		De heer	Postbus 182	2260 AD	Leidschendam	
Verbond van Verzekeraars		De heer	Postbus 93450	2509 AL	Den Haag	
Vereniging van Schrijvers en vertalers		De heer	De Lairessestraat 1075	1075 HA	Amsterdam	
Nederlands Uitgeversverbond		De heer	Postbus 12040	1100 AA	Amsterdam- Zuid	
Vereniging van Zelfstandige Uitgevers		De heer	Kleine Geertker 3511	XG	Utrecht	
Vereniging van Ondernemingen in de Uitvaartverzorging		De heer	Postbus 20	7300 AA	Apeldoorn	
Vereniging van freelance autoschadeherstellers		Mevrouw	Zwaluwstraat 31	3853 CA	Ermelo	
Vereniging van Autoqlasspecialisten Nederland		De heer	Postbus 41	1483 ZG	De Rijp	
Nederlandse Brood- en Banketbakkers Ondernemers Vereniging		De heer	Postbus 332	2800 AH	Gouda	
Vereniging Zelfstandige Vertalers		Mevrouw	Postbus 85598	2508 CG	Den Haag	
Vereniging Stichting Instituut van Gerechtsolken en -Vertalers		Mevrouw	Parijslaan 69	5627 TW	Eindhoven	
Nederlands Genootschap van Tolken en Vertalers		De heer	Postbus 77	2300 AB	Leiden	
Vereniging van Educatieve Auteurs		De heer	De Lairessestraat 1075	HH	Amsterdam	
Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie		De heer	Postbus 443	2260 AK	Leidschendam	
Nederlands Verbond Toelevering Bouw		De heer	Postbus 1475	3430 BL	Nieuwegein	
Holland Automotive, Netwerk van ambitieuze toeleveranciers		De heer	Postbus 190	2700 AD	Zoetermeer	
Nederlandse Vereniging de Rijtwiel- en Automobiel Industrie		De heer	Postbus 74800	1070 DM	Amsterdam	
Algemene Kokswaaren en Snackproducenten Vereniging		De heer	Postbus 64	2700 AB	Zoetermeer	
FWS Nederlandse Vereniging Frisdranken, Water, Sappen		De heer	Postbus 179	2501 CD	Den Haag	
Vereniging van Importeurs en Producenten van Gedistilleerde Dranken		De heer	Stadhoudersplan	2502 LS	Den Haag	
Centraal Brouwerij Kantoor		De heer	Postbus 179	2501 CD	Den Haag	
Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties		De heer	Postbus 693	4200 AR	Gorinchem	
Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten		De heer	Postbus 3265	5203 DG	s Hertogenbosch	
FOCWA		De heer	Postbus 299	2170 AG	Sassenheim	
UNETO-VNI		De heer	Postbus 188	2700 AD	Zoetermeer	

Centraal Bureau Drogisterijbedrijven
Metaalunie
FME-CWM
Association of Translation Agencies
Cumela
LTO Nederland
Kantoor Binnenvaart
Vereniging VACO

De heer	Postbus 1262	3600 BG	Maarssen
De heer	Postbus 2600	3430 GA	Nieuwegein
De heer	Postbus 190	2700 AD	Zoetermeer
De heer	Postbus 84	5056 ZH	Berkel-Enschot
De heer	Postbus 1156	3860 BD	Nijkerk
De heer	Postbus 29773	2502 LT	Den Haag
De heer	Vasteland 12C	3011 BL	Rotterdam
De heer	Postbus 33	2300 AA	Leiden

Van: [redacted]@fhi.nl>
Verzonden: woensdag 5 mei 2010 15:54
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: FW: Inkoopmacht: Verzoek ivm consultatie gedragscode inkoopmacht
Bijlagen: Consultatiebrief.pdf

Geachte mevrouw [redacted],

Wij ontvingen via MKB Nederland op 27 april de consultatiebrief gedragscode inkoopmacht.

Wij hebben die vervolgens neergelegd bij de leden van de besturen van vier technologiebranches die bij FHI zijn aangesloten: Industriële Elektronica, Industriële Automatisering, Laboratorium Technologie en Medische Technologie.

Van de ondernemers die deze besturen bemensen krijgen we veel respons en het onderwerp leeft, zoals u wellicht weet, binnen onze branches enorm.

Echter in de brief wordt de termijn om te reageren gesteld op 'voor 30 april.' Gezien de ontvangst op 27 april is dat, zoals u zult begrijpen, onmogelijk gebleken.

Graag ontvangen wij van u bericht dat we nog enige tijd krijgen voor een reactie, waarbij wij graag gebruik maken van uw aanbod om een en ander in een persoonlijk gesprek toe te lichten.

Kan ons secretariaat daartoe een afspraak met u inplannen?

Met vriendelijke groet,
FHI, federatie van technologiebranches

[redacted]
[redacted]
Dodeweg 6, gebouw B
Postbus 366
3830 AK LEUSDEN
Tel: [redacted]
Fax: [redacted]
Internet: www.fhi.nl



28 SEPT. t/m 1 OKT.
AMSTERDAM RAI

Van: [redacted]@mkb.nl]

Verzonden: dinsdag 27 april 2010 11:54

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Inkoopmacht: Verzoek ivm consultatie gedragscode inkoopmacht

Geachte leden,

Graag attendeer ik u op de onderstaand verzoek vanuit [redacted] (zie cc), secretaris mededinging VNO/MKB, rondom 'inkoopmacht' en de consultatie ronde vanuit EZ over de gedragscode.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

**Koninklijke
Vereniging
MKB-Nederland**

Bezuidenhoutseweg 12, Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA, Den Haag

telefoon: [redacted]

mobiel: [redacted]

e-mail: [redacted]@mkb.nl

website: www.mkb.nl

Geachte dames en heren,

[Large redacted block]

[redacted]

[REDACTED]
[REDACTED]
E-mail: [REDACTED]@vno-ncw.nl

Telefoon: [REDACTED]

Mobiel: [REDACTED]

Website: www.vno-ncw.nl - www.mkb.nl

Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag

Please consider the environment - do you really need to print this mail?

Disclaimer:

This email message is intended exclusively for the addressee(s).

If this e-mail was sent to you by mistake, would you please inform us immediately? In that case, we also request you to destroy the email message and neither to use nor disclose the contents in any manner to third parties, because the message can contain confidential information.

FHI does not accept liability for any errors, omissions, delays or receipt of viruses in the contents of this message that may arise as a result of this email transmission.

FHI is gevestigd in Leusden en staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland onder nummer: 40507574

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 12 mei 2010 10:21
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Inkoopmacht: Verzoek ivm consultatie gedragscode inkoopmacht

Beste heer [redacted],

Allereerst goed om te horen dat u aan de slag bent gegaan met de consultatie. De deadline om te reageren is inmiddels verplaatst naar **30 mei 2010**. MKB Nederland is hiervan op de hoogte. U heeft dus nog een aantal weken de tijd om uw reactie te formuleren.

Graag benadruk ik hier wel dat het de bedoeling is om schriftelijk te reageren op de consultatie. We hopen op uw begrip dat het voor ons niet mogelijk is om alle (aangeschreven) partijen persoonlijk te ontvangen. Dit neemt overigens niet weg dat u altijd contact met ons kunt opnemen indien er onduidelijkheden zijn, wij zullen dat ook doen als daar aanleiding toe is. Afhankelijk van de inhoud van de reacties, zal gezien worden hoe de verdere procedure en eventueel nader overleg vorm wordt gegeven.

☐ Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als er nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
.....
Directie Mededinging en Consumenten
Directoraat-generaal Energie, Telecom en Markten
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

☐ T 070 [redacted]
F 070 [redacted]

Van: [redacted]@fhi.nl]

Verzonden: woensdag 5 mei 2010 15:54

Aan: [redacted]

CC: [redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: FW: Inkoopmacht: Verzoek ivm consultatie gedragscode inkoopmacht

Geachte mevrouw [redacted]

Wij ontvingen via MKB Nederland op 27 april de consultatiebrief gedragscode inkoopmacht. Wij hebben die vervolgens neergelegd bij de leden van de besturen van vier technologiebranches die bij FHI zijn aangesloten: Industriële Elektronica, Industriële Automatisering, Laboratorium Technologie en Medische Technologie.

Van de ondernemers die deze besturen bemensen krijgen we veel respons en het onderwerp leeft, zoals u wellicht weet, binnen onze branches enorm.

Echter in de brief wordt de termijn om te reageren gesteld op 'voor 30 april.' Gezien de ontvangst op 27 april is dat, zoals u zult begrijpen, onmogelijk gebleken.

Graag ontvangen wij van u bericht dat we nog enige tijd krijgen voor een reactie, waarbij wij graag gebruik maken van uw aanbod om een en ander in een persoonlijk gesprek toe te lichten.

Kan ons secretariaat daartoe een afspraak met u inplannen?

Met vriendelijke groet,
FHI, federatie van technologiebranches

[redacted]
directeur

Dodeweg 6, gebouw B
Postbus 366
3830 AK LEUSDEN
Tel: (033) [redacted]
Fax: (033) [redacted]
Internet: www.fhi.nl



28 SEPT. t/m 1 OKT.
AMSTERDAM RAI

Van: [redacted]@mkb.nl]

Verzonden: dinsdag 27 april 2010 11:54

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Inkoopmacht: Verzoek ivm consultatie gedragscode inkoopmacht

Geachte leden,

Graag attendeer ik u op de onderstaand verzoek vanuit [redacted] (zie cc), secretaris mededinging VNO/MKB, rondom 'inkoopmacht' en de consultatie ronde vanuit EZ over de gedragscode.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Koninklijke
Vereniging
MKB-Nederland

Bezuidenhoutseweg 12, Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA, Den Haag
telefoon: [redacted]
mobiel: [redacted]

e-mail: [redacted]@mkb.nl
website: www.mkb.nl

[redacted]

[redacted]
secretaris aanbesteding en mededinging
VNO-NCW - MKB-Nederland

E-mail: [redacted]@vno-ncw.nl
Telefoon: + (0)70 - [redacted]
Mobiel: +31 (0)6 - [redacted]
Website: www.vno-ncw.nl - www.mkb.nl

Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag

Please consider the environment - do you really need to print this mail?

Disclaimer:

This email message is intended exclusively for the addressee(s).

If this e-mail was sent to you by mistake, would you please inform us immediately? In that case, we also request you to destroy the email message and neither to use nor disclose the contents in any manner to third parties, because the message can contain confidential information.

FHI does not accept liability for any errors, omissions, delays or receipt of viruses in the contents of this message that may arise as a result of this email transmission.

FHI is gevestigd in Leusden en staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland onder nummer: 40507574



TER BESLUITVORMING

Aan
de Minister

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Adresverpand
B/212

T 070 8

nota

Wijziging deadline om te reageren op consultatie over
gedragscode

Datum
20 mei 2010

Notanummer
ETM/MC / 10080506

Informatiekopie aan
Secr
MT MC

Paraaf

DG ETM

Medeparaaf
T.J. Verheij
BBR

Paraaf

Directeur

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

Bijlage(n)
1

Aanleiding

In het kader van de problematiek rondom inkoopmacht heeft u
brancheorganisaties van leveranciers en afnemers uitgenodigd om te reageren op
een consultatie over een vrijwillige gedragscode.

Tijdens het Algemeen Overleg over inkoopmacht op 8 april jl. heeft u op verzoek
van de TK (die daarom door VNO-NCW en MKB Nederland waren verzocht) de
reactietermijn op de consultatie verplaatst van 30 april naar 30 mei 2010.

VNO-NCW en MKB Nederland hebben ons verzocht om de termijn nogmaals met
een maand te verlengen tot **30 juni 2010**.

Reden voor het verzoek om uitstel is dat VNO-NCW en MKB Nederland in
bespreking zijn met vertegenwoordigers van overkoepelende organisaties van
afnemers. Deze vertegenwoordigers hebben aangegeven in beginsel mee te willen
werken aan de totstandkoming van een gedragscode, maar zij hebben meer tijd
nodig om hun achterban te raadplegen. Aangezien medewerking van afnemers
aan de gedragscode van essentieel belang is voor de haalbaarheid en het succes
van de gedragscode, verzoeken wij u akkoord te gaan met uitstel van de termijn
waarbinnen op de consultatie kan worden gereageerd.

Als gevolg hiervan kan de Tweede Kamer de door u toegezegde brief pas in de
tweede helft van juli ontvangen in plaats van de door u toegezegde tweede helft
van juni.

Ontvangen BBR

21/5 - 21/5

Directie Mededinging en Consumenten



> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

T
F

Datum - 23 mei 2010 -

Betreft wijziging deadline consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Beste

Per brief van 7 april jl. heeft de Minister van Economische Zaken u uitgenodigd om in het kader van de problematiek rondom inkoopmacht uiterlijk 30 april 2010 schriftelijk te reageren op de consultatie over een vrijwillige gedragscode. Deze code heeft betrekking op de wijze waarop individuele leveranciers en afnemers onderling zaken doen. Op verzoek van de Tweede Kamer is deze datum gewijzigd in 30 mei 2010.

Op verzoek van een aantal van de aangeschreven organisaties wordt de deadline om te reageren op de consultatie verplaatst naar **30 juni 2010**. Deze wijziging is ook bekendgemaakt op de website van het Ministerie van Economische Zaken (www.rijksoverheid.nl/ez).

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Voor nadere toelichting op en vragen over de consultatieprocedure kunt u contact opnemen met mevrouw

[@mineez.nl](mailto:mineez.nl)

Directeur Mededinging en Consumenten

Ons kenmerk
ETM/MC / 10079854

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Organisatie

VNO-NCW

Modint

Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel

MKB-Nederland

Aannemersfederatie Bouw & Infra Nederland

FGHS brancheorganisatie voor sportleveranciers

NRK brancheorganisatie voor de Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie

HIBIN Branche-organisatie van handelaren, fabrikanten en importeurs in

Nederlands Verbond van de Groothandel

De Raad Nederlandse Detailhandel

Tuinbranche Nederland

Fusion

Unie van Filiaal- en Franchise Optiekbedrijven

Vereniging van Drogisterij- en aanverwante Filiaalbedrijven

Vereniging Drankenhandel Nederland

Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Levensmiddelen

Naam contactpersoon**dhr/mevr.**

De heer

De heer

De heer

De heer

Mevrouw

De heer

De heer

De heer

De heer

De heer

De heer

De heer

Mevrouw

De heer

De heer

De heer

De heer

Adres
Postbus 93002
Postbus 428
Postbus 161
Postbus 262
Postbus 5096
Dukatenburg 90-03
Plesmanstraat 1
Postbus 420
Postbus 2161
Postbus 93002
Postbus 182
Postbus 619
Wormerhoek 14
Postbus 182
Postbus 182
Postbus 182
Postbus 182

Postcode
2509 AA
3700 AK
2280 AD
2260 AG
2600 GB
3437 AE
3833 LA
2260 AK
6802 CD
2509 AA
2260 AD
3440 AP
2905 TX
2260 AD
2260 AD
2260 AD
2260 AD

Plaats
Den Haag
Zeist
Rijswijk
Leidschendam
Delft
Nieuwegein
Leusden
Leidschendam
Arnhem
Den Haag
Leidschendam
Woerden
Capelle a/d IJssel
Leidschendam
Leidschendam
Leidschendam
Leidschendam

heer, mevrouw



[REDACTED]

Van: [REDACTED]@cbl.nl>
Verzonden: dinsdag 8 juni 2010 18:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden
Bijlagen: brief aan EZ over consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden.pdf

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij ontvangt u de digitale versie met het standpunt van het CBL aangaande de consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden. Deze brief is per post aan de Minister gestuurd en cc aan de heer [REDACTED] van VNO-NCW.

Wij vernemen graag wat het vervolgtraject is voor dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Directeur Consumentenzaken & Kwaliteit CBL

[REDACTED]
LET OP: Wij zijn verhuisd naar Overgoo 13.



Kijk ook eens op www.passievoorfood.nl

DISCLAIMER

Dit bericht en de eventuele bijlagen zijn uitsluitend bestemd voor de beoogde ontvanger. Inzage, gebruik en verspreiding van de inhoud ervan is aan hem of haar voorbehouden. Indien u niet de beoogde ontvanger of diens gemachtigde bent, dan is inzage, gebruik en verspreiding derhalve niet toegestaan. In geval van onjuiste adressering wordt u verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de afzender van dit bericht en zorg te dragen voor onmiddellijke verwijdering van dit bericht uit uw systemen. Dit bericht is niet beschermd tegen manipulatie door derden. Voor de door u ontvangen inhoud kunnen wij dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden en evenmin kunt u er rechten aan ontleen.

DISCLAIMER



Postbus 262
2260 AG Leidschendam
Bezoekadres:
Gebouw PlatformPlaza
Overgoo 11
Telefoon: 070-3 37 62 00
Telefax: 070-3 17 68 87
E-mail: info@cbl.nl
Internet: www.cbl.nl
ABN-Amro nr. 51.35.44.674
Postbank 21.23.061
K.v.K. V 40412403

centraal bureau levensmiddelenhandel

24a

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Ref.: 10.024/MJ/KR

Leidschendam, 8 juni 2010

Betreft: Consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Excellentie,

Graag reageren wij op uw verzoek om de mening van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, de brancheorganisatie voor supermarkten, op uw voorstel voor het instellen van een gedragscode voor leveringsvoorwaarden tussen leveranciers en afnemers.

Uit diverse rapporten en onderzoeken van onder andere het EIM, CPB en de NMa die de afgelopen jaren over het onderwerp marktmacht en prijsvorming in de levensmiddelenketen zijn verschenen, blijkt dat van de vermeende marktmacht van de circa 25 supermarktorganisaties geen sprake is. Vaak zijn leveranciers vele malen groter dan de supermarktorganisaties die producten inkopen. En daar waar sprake is van inkoopmacht van supermarkten, is er aantoonbaar geen sprake van misbruik van deze positie.

U constateert terecht dat het zwaartepunt in de levensmiddelenketen meer en meer verschuift richting de consument. De concurrentie tussen supermarkten onderling is heftig en draait om het verkrijgen van de gunst van de consument. De praktijk in de supermarktbranche is dat inkoopvoordelen worden doorgegeven aan de consument. Ook uw constatering dat inkoopmacht de concurrentie tussen leveranciers bevordert, en daarmee een prikkel is tot innovatie, sluit naadloos aan bij de visie van de supermarktbranche en de praktijk van de dagelijkse business.

Een gedragscode zoals u voorstelt voor de levensmiddelenketen is, gezien bovenstaande, ons inziens onnodig. Bovendien denken wij dat een gedragscode specifiek gericht op de levensmiddelenketen onwerkbaar is en daarom onwenselijk. De complexiteit begint ons inziens al met het definiëren van de keten. Voor een relatief eenvoudig product als de tomaat is de internationale keten zeer breed en diep. Er is tevens sprake van branchevervaging. Een tomaat kan het ene moment uit Nederland, het andere moment uit Spanje of Mexico komen en wordt verkocht als puree voor grootverbruik in ziekenhuizen, als Bertolli-pastasaus, als Remia ketchup, op de diepvriespizza van Dr. Oetker, als ingrediënt in luxe afbakbroodjes of zongedroogd als garnering in de horeca.

Bij het CBL zijn aangesloten:

■ Albert Heijn ■ Aldi
■ Boni Markten ■ Boon Sliedrecht
■ CoopCodis ■ Deen Supermarkten
■ Dekamarkt ■ Deli XL
■ Samenwerkende Dirk van den Broek Bedrijven
■ EM-TÉ Supermarkten ■ Hoogvliet
■ Jan Linders ■ Jumbo Supermarkten
■ Kruidenier Foodservices ■ De Kweker
■ Lekkerland ■ Lidl Nederland
■ Metro Nederland ■ Nettorama
■ Plus Retail ■ Polesz Supermarkten
■ Senders Supermarkten ■ Schuitema ■ Silgro
■ Spar ■ Stationsfoodstore
■ Super De Boer ■ Vakcentrum
■ Groothandel in Levensmiddelen Van Tol
■ Vomar Voedselmarkt

Bezoek ook onze website www.cbl.nl

Daarnaast worden tomaten verkocht in marktkramen, groentespeciaalzaken, bedrijfsrestaurants en als snacktomaatjes bij de kassa van benzinestations. Naast de huidige contracten en inkoopspecificaties zou een gedragscode voor de gemiddeld 800 leveranciers van supermarkten tot een enorme paarse krokodil van bureaucratie leiden met zeer hoge kosten. U spreekt in uw brief aan de Tweede Kamer uw voorkeur uit voor het Britse systeem van een gedragscode met daaraan gekoppeld een geschillencommissie. Bekend is dat dit systeem in de praktijk niet werkt en dat de kosten jaarlijks 5 miljoen Pond Sterling bedragen, op te brengen door het bedrijfsleven.

De consequentie van een gedragscode met geschillencommissie voor de complexe levensmiddelenketen is dat er ook gedragscodes voor alle andere ketens in de Nederlandse economie moeten worden ingericht waardoor er een stelsel van tientallen zo niet honderden gedragscodes met geschillencommissies moet worden opgericht. Dit zou een lastenverzwaring van miljarden euro's voor de Nederlandse economie betekenen.

Het CBL hanteert voor al haar handelen en alle gezamenlijke activiteiten voor de supermarktbranche de Gedragscode Mededingingsrecht. Medewerking verlenen door het CBL aan het tot stand komen, nakomen en wijzigen van contracten tussen onze leden en hun leveranciers en het committeren aan een gedragscode, is ons inziens in strijd met de thans geldende mededingingswetgeving. Het CBL wil op geen enkele wijze betrokken zijn bij de commerciële activiteiten van de aangesloten leden, noch bij die van de honderden leveranciers en tienduizenden toeleveranciers van supermarkten.

Met alle bovengenoemde bezwaren en bedenkingen tegen een gedragscode met geschillencommissie voor de levensmiddelenketen, komen wij tot de conclusie dat de door u voorgestelde gedragscode voor de levensmiddelenketen onwenselijk is. Wij geven u in overweging om in contact te treden met VNO-NCW om de mogelijkheid en wenselijkheid van de door u voorgestelde gedragscode leveringsvoorwaarden op het niveau van de 'BV-Nederland' te bespreken.

Wij zijn graag bereid een nadere toelichting te geven op het bovenstaande.

Met de meeste hoogachting,

Directeur

voorzitter VNO-NCW

Van: [redacted]@bothof.nl>
Verzonden: donderdag 17 juni 2010 16:44
Aan: [redacted]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw [redacted]

Namens de ATA, de branchevereniging van vertaalbureaus, reageer ik op de brieven van uw ministerie d.d. 7 april 2010 en medio mei 2010 betr. de consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden.

Allereerst wil ik u bedanken voor het feit dat u de mening van de ATA in deze belangrijke kwestie op prijs stelt. Ik zou graag van de gelegenheid gebruik maken om met u of iemand die u daarvoor het meest geschikt acht een afspraak te maken voor een persoonlijk gesprek om de inzichten van de ATA aan u voor te leggen. Juist vw. het grote belang dat wij zien, gaat onze voorkeur zeer sterk uit naar een gesprek i.p.v. een droge beantwoording van uw vragen.

Ik begrijp dat de deadline van 30 juni niet meer ver weg is en wil me graag aan uw agenda aanpassen. Een blik in mijn agenda leert dat ik behoudens dinsdagmiddag 22 en woensdag 23 juni (de gehele dag) flexibel ben om vanuit Nijmegen naar Den Haag te komen. Mijn voorkeur gaat wel uit naar een afspraak in de late ochtend of vroege middag.

Voor evt. nader overleg over onze afspraak kunt u mij direct bereiken op [redacted] of natuurlijk via dit mailadres.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Association of Translation Agencies

www.ataweb.nl

telefoon [redacted]

telefoon direct: [redacted]

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke informatie bevatten en is alleen bestemd voor de geadresseerde of zijn of haar gemachtigde(n). Het is niet toegestaan dit bericht of deze bijlage over te nemen, te bewerken en/of door te zenden aan derden of anderszins te gebruiken, zonder toestemming van de afzender of de geadresseerde. Indien de ontvanger van dit bericht niet de geadresseerde is verzoeken wij hem/haar dit bericht en eventuele bijlage(n) te vernietigen.

Van: [redacted]@pdcg.nl>
Verzonden: maandag 28 juni 2010 13:55
Aan: [redacted]
Onderwerp: Consultatie leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw [redacted]

Namens de Vereniging van Importeurs en Producenten van Gedistilleerde Dranken (VIP) kan ik u de navolgende reactie geven:

Allereerst veel dank voor de consultatie.

Wij hebben uw brief aangaande de gedragscode besproken in een vergadering van producenten en importeurs van gedistilleerde dranken.

Vanuit de vergadering bleek dat inderdaad ook binnen onze branche de zorgen omtrent de inkoopmacht van de afnemers toeneemt. Verhoudingen zijn harder geworden. Meerdere bedrijven hebben hier dan ook al in negatieve zin mee te maken gehad, maar kaarten het niet aan. Men is dan ook bevreesd voor de commerciële relatie.

De producenten en importeurs zijn zeker niet tegen dit voorstel, maar zien het tegelijkertijd als een vorm van zelfregulering. Zelfregulering kan werken maar heeft als nadelig effect dat het ook vaak hoge kosten met zich mee brengt.

Concluderende kan men zeggen dat zeker ook binnen onze branche problemen met betrekking tot de inkoopmacht van de afnemers zich voordoen, maar of een gedragscode hiervoor de oplossing zal zijn wordt betwijfeld.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Met vriendelijke groet, yours sincerely,

[redacted]
Beleidsmedewerker / Policy advisor
Commissie Gedistilleerd
Stadhoudersplantsoen 12
Postbus 29739
2502 LS Den Haag
t. [redacted]
f. [redacted]
w. www.pdcg.nl

DRINKWIJZER.INFO

Disclaimer: De informatie in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u dit bericht per abuis ontvangt, gelieve onmiddellijk contact op te nemen met de afzender per kerende e-mail. Wij verzoeken u dit e-mailbericht te vernietigen en de inhoud ervan aan niemand openbaar te maken. De Commissie Gedistilleerd aanvaardt geen aansprakelijkheid voor onjuiste, onvolledige dan wel ontijdige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor door haar daarbij overgebrachte virussen.

Disclaimer: The information contained in this e-mail is confidential and may be privileged. It may be read, copied and used only by the intended recipient. If you have received it in error, please contact the sender immediately by return e-mail. Please delete this e-mail and do not disclose its contents to any person. The Commission Distilled Spirits

accepts no liability for any errors, omissions, delays of receipt or viruses in the contents of this message which arise as a result of e-mail transmission.

Van: [redacted]@fhi.nl>
Verzonden: dinsdag 29 juni 2010 12:05
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden - reactie FHI
Bijlagen: brf min ez gedragscode leveringsvw 29-06-2010.pdf
Urgentie: Hoog

Geachte mevrouw [redacted]

In aanvulling op de reactie van VNO-NCW en MKB-Nederland op uw brief van 7 april jl. betreffende de 'consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden' doe ik u hierbij de reactie van FHI, federatie van technologiebranches toekomen.

Voor de goede orde vermeld ik nog, dat de originele, getekende brief met bijlage heden tevens per post aan u is verzonden.

Met vriendelijke groet,
FHI, federatie van technologiebranches
Namens de heer [redacted]

[redacted]
Dodeweg 6, gebouw B
Postbus 366
3830 AK LEUSDEN
Tel: (033) 465 75 07
Fax: (033) 461 66 38
Internet: www.fhi.nl



26 SEPT t/m 1 OKT
AMSTERDAM RAI

Please consider the environment - do you really need to print this mail?

Disclaimer:

This email message is intended exclusively for the addressee(s).

If this e-mail was sent to you by mistake, would you please inform us immediately? In that case, we also request you to destroy the email message and neither to use nor disclose the contents in any manner to third parties, because the message can contain confidential information.

FHI does not accept liability for any errors, omissions, delays or receipt of viruses in the contents of this message that may arise as a result of this email transmission.

FHI is gevestigd in Leusden en staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland onder nummer: 40507574

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-generaal voor Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

PER POST EN PER E-MAIL [REDACTED]

Leusden, 29 juni 2010

Uw kenmerk: EMT/MC/10056267

Betreft: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw [REDACTED]

In aanvulling op de reactie van VNO-NCW en MKB-Nederland op uw brief van 7 april jl. betreffende de 'consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden' doe ik u hierbij de reactie van FHI, federatie van technologiebranches toekomen. Overigens ondersteunen wij als lid van MKB-Nederland de genoemde reactie van VNO-NCW en MKB-Nederland volledig.

FHI is het collectief van technologiebedrijven die in de Nederlandse markt actief zijn als aanbieders van industriële elektronica, industriële automatisering, laboratorium technologie en medische technologie. De federatie functioneert als netwerk en richt zich volgens haar missie op de activiteitsvelden collectieve marketing, individuele dienstverlening en belangenbehartiging voor de ruim achthonderd aangesloten bedrijven, die een gezamenlijke omzet vertegenwoordigen van circa € 6,5 miljard.

Indien u naar aanleiding van bijgevoegde reactie nog vragen heeft, dat kunt u uiteraard te allen tijde contact met ondergetekende opnemen.

Met vriendelijke groeten,
FHI, federatie van technologiebranches

[REDACTED]
directeur

Gedragcode leveringsvoorwaarden

**reactie van FHI, federatie van technologiebranches
op de brief van minister Van der Hoeven ter consultatie van het bedrijfsleven**

d.d. 24-06-2010

FHI is bereid medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een gedragscode met betrekking tot het sluiten, nakomen en wijzigen van contracten tussen leverancier en afnemer.

Het committeren aan toezicht is voor FHI sterk afhankelijk van wat dat toezicht zou inhouden.

FHI is weliswaar gemachtigd namens haar leden deel te nemen aan overleg over de gedragscode, maar net zo min als elke andere brancheorganisatie in de positie om leden daadwerkelijk te binden aan een dergelijke code. Een dergelijke machtiging is naar het inzicht van FHI binnen de huidige mededingingswetgeving ook niet mogelijk.

Onderwerpen die in de gedragscode danwel bij wet geregeld zouden kunnen en moeten worden zijn naar het inzicht van FHI:

- Een wettelijk verbod op het aangaan van contracten waarin een betalingstermijn wordt overeengekomen van langer dan dertig dagen.
- Wettelijke ruimte om met een aantal verkopende partijen onheus gedrag van (grote) inkopende partijen, inkoopmonopolies aan de kaak te stellen.
- Voorschrift voor 'cashflow neutrale' financiering van projecten die een wat langere looptijd hebben en nu vaak de mogelijkheid bieden om de definitieve afname en daarmee de betaling te rekken.

Het toezicht op de naleving kan het beste gebeuren via een vorm van melding van overtreding. Die melding zou heel goed gedaan kunnen worden bij de eigen brancheorganisatie van het bedrijf dat 'slachtoffer' is. Die brancheorganisatie zou dan de mogelijkheid moeten hebben om namens de gedupeerde of een groep gedupeerden te procederen danwel het bedrijf dat zich misdraagt op een soort van publieke 'zwarte lijst' te plaatsen.

In algemene zin geldt dat het vooral grote beursfondsen zijn, danwel publieke organisaties die zich het meest misdragen. Reputatieschade is voor die bedrijven het belangrijkste sanctiemiddel.

Overigens zouden het met name de grote partijen moeten zijn die zich publiekelijk committeren aan een gedragscode. Die kunnen als rechtspersoon daarop aangesproken worden. Brancheorganisaties kunnen die positie nooit overnemen, zeker niet voor grotere groepen kleinere en middelgrote bedrijven.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@fnli.nl>
Verzonden: dinsdag 29 juni 2010 13:12
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: zienswijze FNLI m.b.t. gedragscode oneerlijke handelspraktijken
Bijlagen: zienswijze FNLI gedragscode oneerlijke handelspraktijken.pdf

Geachte mevrouw [REDACTED]

In reactie op het verzoek van minister Van der Hoeven in haar brief van 7 april jl. (kenmerk ETM/MC/10056267) ontvangt u in bijlage de zienswijze van de FNLI. Deze brief wordt vandaag ook per post aan u verzonden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

FNLI
Sir Winston Churchilllaan 366F etage 19
2285 SJ Rijswijk
Postbus 161
2280 AD Rijswijk

T: [REDACTED]
F: [REDACTED]

M: [REDACTED]

I: www.fnli.nl

Klik [hier](#) voor onze email disclaimer
Klik [hier](#) voor een routebeschrijving

Ministerie van Economische Zaken
Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG



Betreft zienswijze FNLi inzake gedragscode oneerlijke handelspraktijken
Datum 29 juni 2010

Geachte mevrouw [REDACTED],

Met deze brief gaat de FNLi graag in op uw verzoek om onze zienswijze te geven op de wenselijkheid van een gedragscode oneerlijke handelspraktijken (*unfair commercial practices*). Alvorens uw concrete vragen te beantwoorden, schetsen wij eerst graag de marktomstandigheden waarin de Nederlandse levensmiddelenindustrie thans opereert en wijzen wij u op relevante Europese ontwikkelingen op dit terrein.

Marktomstandigheden

De levensmiddelenindustrie

De FNLi vertegenwoordigt de verwerkende industrie in de levensmiddelenketen en vormt als zodanig de verbindende schakel tussen de primaire sector en de groot- en detailhandel, waarbinnen de supermarkten veruit het grootste omzetbelang vertegenwoordigen. De Nederlandse levensmiddelenindustrie behaalt een omzet van ruim 50 miljard euro, waarvan voor ruim 20 miljard wordt geëxporteerd.

De sector kenmerkt zich door een beperkt aantal grote bedrijven die de helft van de totale omzet genereren. Daarnaast echter zien we dat de categorie middenbedrijven (740 bedrijven met 20-250 werknemers) ruim 40 procent van de omzet voor zijn rekening neemt.

#werknemers	#bedrijven	%werkgelegenheid	%omzet
0-20 werknemers	3395	25,7	6,2
20-250	740	41,2	42,6
>250	75	33,1	51,3

Het supermarktkanaal: zeer hoge concentratiegraad, met name op de inkoopmarkt

Supermarkten vormen het belangrijkste afzetkanaal voor de levensmiddelenindustrie. De Nederlandse supermarkten behaalden in 2009 een totale omzet van ca. 32 miljard (consumenteneuro's). Daarnaast wordt een deel afgezet via bijvoorbeeld het foodservice-kanaal (horeca, cateraars, instellingen, etc.).

Voor veel afnemers vertegenwoordigt het supermarktkanaal een omzetbelang van meer dan 50% tot soms 100%. De meerderheid van fabrikanten haalt zijn omzet voor ca. 80% uit het supermarktkanaal.

Nederland kent ca. 25 supermarktorganisaties: een aantal daarvan echter koopt echter gezamenlijk in via een inkoopcombinatie. Het gevolg is dat er in Nederland slechts 5 inkooploketten zijn waar een producent zijn waar kan aanbieden:

Albert Heijn	32,8 %
Superunie*	29,6%
BIJEEN**	23,1 %
Aldi	8,3%
Lidl	5,4%

* Superunie: inkoopcombinatie van ca. 15 regionale supermarktorganisaties, waaronder Coop, Deen, Hoogvliet, Jan Linders, Plus, Poiesz, Sligro, Spar, Vomar, Dekamarkt, Dirk van den Broek.

** BIJEEN: inkoopcombinatie van C1000 en Jumbo (inclusief SuperdeBoer)

Dit leidt tot een zekere onevenwichtigheid of op zijn minst een asymmetrie in de verhoudingen. Een fabrikant heeft vaak nog geen tien echt grote klanten, terwijl een gemiddelde supermarkt al gauw tussen de 600 en 1000 vaste toeleveranciers kent. Een grote supermarkt vertegenwoordigt voor een fabrikant vaak een omzetbelang van 20 tot 40 procent. Andersom vertegenwoordigt zelfs een heel grote fabrikant - op nationaal niveau - nooit meer dan een paar procent in de omzet van een supermarktorganisatie. Een middelgrote fabrikant komt veelal uit op een omzetbelang van minder dan één procent in de omzet van een retailer.

Los van de eerder genoemde inkoopcombinaties participeren de Nederlandse supermarkten ook vaak nog in Europese inkooporganisaties, waarin zij gezamenlijk met buitenlandse supermarkten bepaalde producten gezamenlijk inkopen (veelal huismerkproducten zoals de Euroshopper van Albert Heijn).

Felle concurrentie, lage consumentenprijzen

Er wordt buitengewoon fel geconcentreerd op de Nederlandse supermarkt-markt. Denk bijvoorbeeld aan de in 2003 ingezette prijzenoorlog die uiteindelijk (mede) geleid heeft tot de ondergang van het Laurus-concern. Eén van de redenen voor de felle onderlinge concurrentie is dat er in Nederland sprake is van een verdringingsmarkt: supermarkten kunnen alleen groeien door klanten bij elkaar weg te halen. Bovendien zijn er eigenlijk teveel supermarkten of teveel vierkante meters supermarkt per consument in ons land. De concurrentie wordt voor een belangrijk deel op prijs gevoerd. Mede hierdoor hoort Nederland tot de landen met het laagste gemiddelde prijsniveau in Europa als het gaat om levensmiddelen. Op zich is hier niets mis mee. De FNLI is voorstander van gezonde concurrentie; de consument profiteert daarvan.

Verharde commerciële relaties

Een van de belangrijkste factoren die de winstgevendheid van een supermarktoorganisatie bepalen is de inkoop. De focus is daarbij uiteraard gericht op zo lage mogelijke inkooprijzen maar ook op bijkomende inkoopvoorwaarden, zoals de betalingstermijn. Naarmate de horizontale concurrentie tussen supermarkten toeneemt, is het onvermijdelijk dat de druk wordt doorgegeven in de verticale relatie tussen retailers en hun toeleveranciers. Ook hier is op zich niets verkeerd aan, er mag hard onderhandeld worden. Het probleem ontstaat echter wanneer leveranciers in feite niet meer of steeds minder de ruimte hebben om daadwerkelijk te onderhandelen. Deze situatie doet zich steeds vaker voor in gevallen dat een leverancier voor een zeer groot gedeelte van zijn omzet afhankelijk is van slechts enkele afnemers. Leveranciers zien zich in toenemende mate geconfronteerd met een - soms excessieve - verharding van de commerciële relatie (dit blijkt ook uit het onlangs verschenen EIM-rapport "De aard en de omvang van inkoopmacht"). Deze verharding wordt bijvoorbeeld zichtbaar in praktijken als:

- het tussentijds openbreken van lopende overeenkomsten;
- het met terugwerkende kracht bedingen van gunstiger voorwaarden;
- het eenzijdig aankondigen (en doorvoeren) van (conditie)wijzigingen zonder redelijke aankondigingstermijn en zonder instemming van de wederpartij;
- het eenzijdig neerleggen van risico's bij toeleveranciers.

Met name het steeds verder oprekken van de betalingstermijn is een punt van zorg. Behoorde Nederland voorheen tot de landen waar redelijke termijnen werden gehanteerd, nu zien we dat betalingstermijnen van 60 of zelfs 90 dagen aan de markt worden opgedrongen. Zeker in branches waar (koel)verse producten worden geleverd met een houdbaarheid van enkele dagen stuit een betalingstermijn van vele weken tegen de borst en brengt met name MKB-bedrijven soms ernstig in het nauw. Benadrukt moet worden dat waar in beginsel rechtsmiddelen openstaan om tegen deze praktijken op te komen, deze in de praktijk vrijwel niet worden gebruikt. Een gang naar de rechter betekent immers vrijwel zeker het einde van de commerciële relatie. Dit nu is de kern van het probleem dat moet worden aangepakt.

Europese dimensie

De discussie in Nederland over de aanpak van oneerlijke handelspraktijken voltrekt zich allerm minst in een vacuüm: in veel lidstaten bestaat inmiddels een of andere vorm van op de onderhavige problematiek toegespitste wetgeving (Roemenië, Hongarije, Slowakije, Rusland, Frankrijk) of een gedragscode (Verenigd Koninkrijk, Ierland, België) of er wordt onderzoek verricht naar de wenselijkheid hiervan door speciaal daartoe geïnstalleerde regeringscommissies (Noorwegen, Finland).

Van belang is bovendien te wijzen op de rol die de Europese Commissie op dit punt speelt. De Commissie gaat in haar Mededeling COM(2009)591 "Een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa" onder meer uitgebreid in op oneerlijke

handelspraktijken:

3.1.1. Onderhandelingsmacht en potentieel oneerlijke handelspraktijken

In de voedselvoorzieningsketen zijn aanzienlijke onevenwichtigheden in onderhandelingsmacht tussen contractsluitende partijen schering en inslag. Deze kwestie wordt door belanghebbenden als zeer zorgwekkend bestempeld. Deze asymmetrie in onderhandelingsmacht kan tot oneerlijke handelspraktijken leiden, doordat grotere en machtigere partijen proberen contractuele afspraken door te drukken die in hun voordeel zijn, hetzij in de vorm van betere prijzen, hetzij in de vorm van gunstiger voorwaarden. Dergelijke praktijken kunnen zich in elke schakel van de keten voordoen. Het kan bijvoorbeeld gaan om te late betalingen, unilaterale wijzigingen in contracten, ad-hocwijzigingen in contractvoorwaarden, betalingen vooraf om aan onderhandelingen te mogen deelnemen enz. In de voorzieningsketen van onbewerkte voedingsmiddelen hebben kleine landbouwbedrijven en coöperatieven veelal te maken met grotere afnemers, waarbij het zowel om producenten, groothandelaren als detailhandelaren kan gaan. Binnen de voorzieningsketen van bewerkte voedingsmiddelen sluiten kleine voedselverwerkers gewoonlijk contracten met grotere detailhandelaren, die vaak hun enige toegangskanaal tot de markt vormen. Daarnaast kunnen grote multinationale voedselproducenten ook over grote onderhandelingsmacht beschikken omdat zij merkproducten aanbieden waar detailhandelaren niet buiten kunnen. Contractuele onevenwichtigheden die uit ongelijke onderhandelingsmacht voortvloeien, hebben negatieve gevolgen voor het concurrentievermogen van de voedselvoorzieningsketen doordat kleinere maar efficiëntere partijen zich verplicht kunnen zien met minder winst genoeg te nemen, waardoor zij minder goed in staat zijn en ook minder geneigd zullen zijn om in een betere productkwaliteit en een innovatie van de productieprocessen te investeren. Een grotere bekendheid met de contractuele rechten en een krachtiger optreden tegen oneerlijke contractuele praktijken kunnen deze nadelen helpen voorkomen, aangezien partijen met een beperkte onderhandelingsmacht doorgaans onvoldoende geïnformeerd zijn over hun rechten. Bovendien kunnen zij aarzelen om contractclausules te betwisten uit vrees het contract helemaal te verliezen. Er bestaat dus behoefte aan een beter inzicht in en een diepgaand onderzoek van contractuele praktijken en hun verband met asymmetrieën in de onderhandelingsmacht in de voedselvoorzieningsketen, aangezien dergelijke praktijken, afhankelijk van de specifieke situatie, tot onbillijke en inefficiënte uitkomsten kunnen leiden.

De Commissie kondigt in de Mededeling een aantal acties aan om oneerlijke handelspraktijken te helpen terugdringen. Eén daarvan is het opzetten van een Task Force on Contractual Relations, die na de zomer onder voorzitterschap van eurocommissaris Antonio Tajani (Industrie en ondernemerschap) met haar activiteiten zal aanvangen. Naar wij begrijpen zal deze task force in eerste instantie ook de haalbaarheid van een gedragscode willen onderzoeken.

Standpunt FNLI

Graag komen wij nu toe aan de beantwoording van uw vragen.

1. De FNLI is gaarne bereid haar medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een gedragscode. De FNLI is er ook voorstander van om in eerste instantie de haalbaarheid te onderzoeken van een dergelijke code. De belangrijkste redenen om allereerst deze route te verkiezen zijn:
 - er valt wellicht sneller resultaat te behalen dan via de weg van wetgeving;

- een gedragscode die in overleg met het bedrijfsleven is opgesteld zou op meer draagvlak van de markt mogen rekenen;
- een gedragscode sluit goed aan bij de huidige denkrichting van de Europese Commissie.

Indien blijkt dat er niet voldoende bereidheid in de markt bestaat om deze route te bewandelen, dan zal uiteraard naar alternatieve opties moeten worden uitgeweken.

Indien zich overigens een reële kans voordoet om een en ander in een Europees kader in te bedden, dan geniet dit altijd onze voorkeur.

2. De FNLI is gemachtigd om namens haar leden aan het overleg over de gedragscode deel te nemen. Als iedere andere vereniging kan de FNLI haar leden echter niet binden aan een code, ten minste niet zonder aanpassingen van statuten en huishoudelijk reglement. Het doen van krachtige aanbevelingen behoort uiteraard wel tot de mogelijkheden.
3. Ten aanzien van de inhoud van de code merken wij als eerste op dat deze allerminst de werking van de vrije markt zou moeten inperken. Het belangrijkste oogmerk van de code moet zijn te borgen dat bestaande spelregels en juridische beginselen (bijvoorbeeld *pacta sunt servanda*) worden gerespecteerd. De code zou zich moeten richten op de belangrijkste categorieën oneerlijke handelspraktijken en zou niet moeten beogen alles "dicht te regelen". Eerder in deze brief genoemde voorbeelden van dergelijke praktijken zijn:
 - het tussentijds openbreken van lopende overeenkomsten;
 - het met terugwerkende kracht bedingen van gunstiger voorwaarden;
 - het eenzijdig aankondigen (en doorvoeren) van (conditie)wijzigingen zonder redelijke aankondigingstermijn en zonder instemming van de wederpartij;
 - het eenzijdig neerleggen van risico's bij toeleveranciers.

Ook het opnemen van een verbod op verkopen onder inkoopprijs dient in dit verband serieus te worden overwogen. Ditzelfde geldt voor het invoeren van een algemeen leidend beginsel (zoal het *fair dealing principle* in de UK Code of Practice) alsook voor het opnemen van het uitgangspunt dat partijen zich verplichten om overeenkomsten altijd schriftelijk vast te leggen en te laten ondertekenen door beide contractspartijen.

4. Om te voorkomen dat een code als te vrijblijvend wordt ervaren, lijkt het raadzaam een instelling in het leven te roepen bij wie partijen anoniem melding kunnen maken van inbreuken en die ook de taak heeft om jaarlijkse rapportages te publiceren (enigszins gelijkend op de UK Ombudsman). Mogelijk zou deze instantie ook uitspraken kunnen doen, net als de Nederlandse Reclame Code Commissie.

Wij hopen hiermee uw vragen duidelijk beantwoord te hebben en zijn uiteraard te allen tijde bereid tot nadere toelichting of verder overleg.

Met vriendelijke groet



directeur

[REDACTED]

Van: [REDACTED] @fme.nl>
Verzonden: woensdag 30 juni 2010 9:29
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: gedragscode leveringsvoorwaarden
Bijlagen: doc20100630085539.pdf

Geachte mevrouw [REDACTED],

Gezien de door u gestelde deadline voor indiening van commentaar zend ik u hiermee spoedshalve kopie van de aan u gerichte brief van [REDACTED]. Deze brief wordt u vandaag per gewone post toegezonden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
advocaat
FME Advocaten
Postbus 190
2700 AD ZOETERMEER
tel.: [REDACTED]
[REDACTED]

DISCLAIMER

Eventuele aansprakelijkheid van VERENIGING FME-CWM voor schade, die het gevolg is van werkzaamheden, advisering en/of rechtsbijstand door FME-advocaten, is beperkt tot het bedrag dat in voorkomend geval onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitgekeerd, vermeerderd met het eigen risico onder deze verzekering. Indien dit e-mailbericht niet goed is ontvangen wordt u vriendelijk verzocht per e-mail of telefoon contact op te nemen met de verzender van het bericht.

De informatie, verzonden in of met dit E-mailbericht, is uitsluitend voor de geadresseerde bestemd; openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking daarvan aan derden zonder toestemming van VERENIGING FME-CWM is in geen geval toegestaan.



Please consider the environment - do you really need to print this mail?

Ministerie van Economische Zaken

Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. mevrouw [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC 's-GRAVENHAGEOnze ref. : 2010/GBI/LHO/pwe/030
Telefoon : [REDACTED]
Betreft : consultatie gedragscode
leveringsvoorwaarden

Zoetermeer, 29 juni 2010

Geachte mevrouw [REDACTED]

In antwoord op de brieven van 7 en 14 april jl. van de minister van Economische Zaken over het bovengenoemde onderwerp bericht ik u als volgt.

Wij stellen het op prijs dat u FME heeft gevraagd haar zienswijze over deze problematiek aan u bekend te maken. Wij tekenen aan dat de consultatie beperkt lijkt tot inkoopmacht. Dan gaat het in feite niet zozeer over de door u genoemde leveringsvoorwaarden, maar om inkoopvoorwaarden die door de afnemer worden toegepast of om het opzij zetten van leveringsvoorwaarden door de afnemer. Bedrijven worden echter evenzeer geconfronteerd met de negatieve consequenties van verkoopmacht. Naar ons oordeel zou een eventuele gedragscode zowel de inkoop- als de verkoopt kant van de markt moeten betreffen.

FME is echter van oordeel dat een gedragscode geen toegevoegde waarde zal hebben. Wij voeren daar de volgende redenen voor aan.

Wij begrijpen dat leveranciers in specifieke sectoren worden geconfronteerd met afnemers die gemaakte afspraken terzijde schuiven. Ook zou sprake zijn van de eenzijdige oplegging van onredelijke inkoopvoorwaarden. In onze sector (de technologische industrie) doen deze problemen zich incidenteel wel eens voor, maar er kan niet worden gesproken van een structureel probleem. Bij het maken van commerciële afspraken weegt de eventuele inkoopmacht van afnemers in onze sector zeker een rol als het gaat om bijvoorbeeld de al dan niet beperking van aansprakelijkheid. Wij hebben echter geen aanwijzingen dat eenmaal gemaakte afspraken vervolgens op noemenswaardige schaal door afnemers terzijde worden gesteld.

Vanuit onze ledenkring is het ons wel bekend dat juist overheden zich soms weinig gelegen laten liggen aan gemaakte afspraken. Regelmatig is sprake van overschrijding van contractuele betalingstermijnen. Wij zouden het vanzelfsprekend achten indien de

Boerhaavelaan 40

Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer
Telefoon (079) 353 11 00
Fax (079) 353 13 65
E-mail: info@fme.nl
Internet: www.fme.nl

1/2

overheid in dit verband een voorbeeldfunctie zou vervullen door zich strikt aan gemaakte afspraken te houden. In dat verband zullen wij het erg op prijs stellen indien u correct betalingsgedrag door overheden wilt bevorderen.

In algemene zin gaan wij ervan uit dat een gedragscode weinig toegevoegde waarde zal kunnen hebben. Uiteindelijk is sprake van een commercieel spel, waarbij leveranciers door grote(re) afnemers onder druk worden gezet om afstand te doen van hun commerciële aanspraken. Met het oog op de continuïteit van de commerciële relatie kiezen leveranciers er dan voor om niet aan de gemaakte afspraken vast te houden. Een beroep op die afspraken zou immers tot irritatie bij de klant kunnen leiden en dat zou de commerciële relatie in gevaar kunnen brengen. Een vordering in rechte is al helemaal uit den boze. De leverancier maakt dus een welbewuste keuze om de kwestie niet hoog te spelen. Deze welbewuste keuze van de leverancier zal naar onze verwachting evengoed worden gemaakt indien een gedragscode zou worden vastgesteld. De leverancier zal er allicht van afzien buiten de eigen contractuele relatie aandacht te vragen voor de schending van afspraken door de grote(re) afnemer.

In de brief van 17 december 2009 van de minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer is de in het Verenigd Koninkrijk geldende gedragscode als voorbeeld genoemd. In diezelfde brief is echter al opgemerkt dat de effectiviteit van die gedragscode in het Verenigd Koninkrijk wordt ondermijnd door de weerstand van leveranciers om klachten bij vermeende inbreuken in te dienen uit vrees voor beschadiging of verbreking van de zakelijke relatie. Juist door dit voorbeeld wordt onderstreept dat de toegevoegde waarde van een eventuele gedragscode zeer beperkt zal zijn. De gang naar een geschillencommissie is in veel gevallen, op gelijke wijze als de gang naar de rechter, vanwege de commerciële gevoeligheid niet opportuun.

Een belangrijk punt is nog dat 60% van de afzet in onze sector buiten Nederland plaatsvindt. Ook in andere sectoren zal vaak sprake zijn van substantiële export. Een beperking tot het nationale niveau zal dan slechts beperkt soelaas bieden, zodat een gedragscode eigenlijk op internationaal niveau zou moeten worden vastgesteld.

Nogmaals, de geschetste problematiek doet zich in onze sector niet voor. Om de bovengenoemde redenen achten wij een gedragscode ook niet gewenst. Indien desondanks wordt besloten tot het opstellen van een gedragscode worden wij hier graag over geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Vereniging FME CWM

directeur Beleid

Van: [redacted]@uneto-vni.nl>
Verzonden: woensdag 30 juni 2010 10:55
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: reactie consultatie Gedragscode inkoopmacht

Geachte mevrouw [redacted]

In uw brieven met kenmerk ETM/MC/10056267 en ETM/MC/10079854 geeft u namens het ministerie van Economische Zaken aan de zienswijze van het bedrijfsleven met betrekking tot een eventuele gedragscode op prijs te stellen. Deze gedragscode zal gaan over het sluiten, nakomen en wijzigingen van contracten tussen leverancier en afnemer. UNETO-VNI onderschrijft de zienswijze van VNO-NCW en MKB-Nederland zoals zij in haar reactie aan het ministerie van Economische Zaken bekend heeft gemaakt, maar wij vinden het van belang dat wij nog separaat ons standpunt aan u kenbaar maken.

Aard en omvang leden UNETO-VNI

UNETO-VNI vertegenwoordigt 90% van de omzet van de installatiebranche (circa € 14 miljard). In totaal zijn er 5.300 installatiebedrijven aangesloten bij UNETO-VNI, die aan 130.000 personen werk bieden. De aangesloten leden vanuit de technische detailhandel bestaat uit winkelbedrijven die witgoed, bruinoed, verlichting, computers, hifi- en telecommunicatieapparatuur en sanitair verkopen en reparatiebedrijven. UNETO-VNI vertegenwoordigt ruim 1.900 winkels. De totale omzet van deze bedrijven bedraagt circa € 3 miljard en er werken ruim 13.000 werknemers.

Installatiebedrijven

De installatiebedrijven behoren bij de contractvorming over het algemeen tot de leverende partij. Hierbij is er vaak sprake van een onevenwichtige machtspositie tussen de opdrachtgever en de installateur. Hoewel de opdrachtnemer vaak in zijn recht staat, kan dit recht in de praktijk moeilijk worden gehaald vanwege deze ongelijke machtspositie. Zodoende is het probleem niet dat er met betrekking tot contractvorming- en nakoming te weinig regels of wetten zijn, maar dat deze door de ongelijke machtspositie relatief eenvoudig door de opdrachtgevende partij terzijde kunnen worden geschoven. Ons inziens bieden extra regels, convenanten en dergelijke geen oplossing voor dit probleem, maar moet er meer werk worden gemaakt van het tegengaan van dit machtsmisbruik. Wij pleiten daarom voor meer toezicht, door bijvoorbeeld de Nederlandse Mededingingsautoriteit of het instellen van een klachtenloket.

In het geval van installerende bedrijven is de overheid vaak de opdrachtgevende partij. De voorgestelde gedragscode geldt slechts voor private partijen. Voor contracten tussen de overheid en het bedrijfsleven is een gedragscode niet het juiste middel om inkoopmacht in te perken. Door middel van wet- en regelgeving, bijvoorbeeld door een beleidsregel, zou de overheid zich wel kunnen verplichten tot evenwichtige contractvoorwaarden waarbij de overheid de positie en belangen van de leverende partij in ogenschouw neemt. Deze beleidsregel zal een positief effect hebben voor zowel het midden- en kleinbedrijf als het grootbedrijf.

Technische detailhandel

De technische detailhandel is bij het vormen van contracten vaak afnemer van (grote) toeleveranciers. Zoals al hierboven staat vermeld, is er al bestaande wet- en regelgeving omtrent contractvorming- en nakoming tussen private partijen. Een gedragscode heeft hierbij geen inhoudelijke toegevoegde waarde, maar levert slechts meer regels en administratieve lasten op. Daarnaast zitten in de huidige contracten nu al vaak onevenwichtige voorwaarden, opgelegd door de toeleveranciers. Een gedragscode kan dit niet voorkomen. Verder zijn veel contracten tussen de technische detailhandel en de toeleveranciers mondeling afgesproken. Daar de toeleveranciers vaak grote partijen met uitgebreide juridische afdelingen zijn, zou het op schrift stellen van de contracten bevorderend werken voor nog meer onevenwichtige voorwaarden. Voorts zijn in de contracten soms langere betalingstermijnen afgesproken, wat gunstig is voor de detailhandel. Het in een gedragscode vastleggen van een redelijke, dus kortere, betalingstermijn kan zodoende negatief uitpakken voor de detailhandel. Tot slot zou een eventuele gedragscode en geschillencommissie niet gelden voor bedrijven die niet zijn aangesloten bij een brancheorganisatie, zodat er een ongelijke positie ontstaat tussen bedrijven die wel en niet zijn aangesloten bij een brancheorganisatie. Dit is een onwenselijke situatie. Een gedragscode en de mogelijke gevolgen geeft daarom juist meer macht aan de toeleveranciers en het zet de detailhandel in een zwakkere positie.

Gezien bovenstaande is UNETO-VNI niet gebaat bij een voorgestelde eventuele gedragscode. Er is daarentegen wel behoefte aan een gedragscode voor het beter navolgen van leveranciers van het regresrecht bij een non-conformiteit bij consumentenkoop.

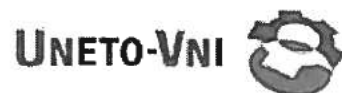
Vervolg

Hoewel UNETO-VNI een gedragscode niet het optimale middel vindt om het probleem van machtsmisbruik bij contractvorming- en naleving tegen te gaan, zijn wij wel bereid om mee te werken aan een eventuele totstandkoming hiervan. In uw brief stelt u de vraag of het secretariaat gemachtigd is door de leden deel te nemen aan het overleg en de leden te binden aan de gedragscode. Als er meer duidelijkheid omtrent de gedragscode is, zal het secretariaat een voorstel formuleren waarna het Algemeen Bestuur van UNETO-VNI hierover een besluit zal nemen.

Uiteraard is UNETO-VNI graag bereid bovenstaande toe te lichten in een gesprek.

Met vriendelijke groet, namens UNETO-VNI,

Secretaris Economische Zaken



UNETO-VNI is de ondernemersorganisatie voor de installatiebranche en de technische detailhandel DISCLAIMER

[redacted]
Van: [redacted]@fosag.nl>
Verzonden: woensdag 30 juni 2010 13:23
Aan: [redacted]
Onderwerp: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden
Bijlagen: consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden.doc

Geachte mevrouw [redacted],

Bijgevoegd is onze reactie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Secretaris Economische en Fiscale Zaken FOSAG
telefoon: [redacted]
mobiel: [redacted]
e-mail: [redacted]

FOSAG - Ondernemersorganisatie schilders-, onderhouds-, metaalconserverings- en glasbranche
T: 0182- [redacted]
F: 0182- [redacted]
<http://www.fosag.nl>

Geachte mevrouw [REDACTED]

Graag reageert FOSAG op uw brief van 7 april betreffende de "consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden".

FOSAG heeft deelgenomen aan de discussies over de gedragscode binnen VNO-NCW en MKB-Nedrand. De reactie van VNO-NCW en MKB-Nedrand onderschrijven wij. Toch wil ik u de antwoorden van FOSAG op de door u gestelde vragen niet onthouden:

- 1) Is uw organisatie bereid medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een gedragscode met betrekking tot het sluiten, nakomen en wijzigen van contracten tussen leverancier en afnemer en zich te committeren aan het toezicht op de naleving van die gedragscode?

FOSAG wil medewerking verlenen aan een gedragscode die toeziet op alle gedragingen die de gelijkheidspositie van de contractpartijen aantasten. De nadelen en voordelen die in de reactie van onze koepelorganisaties worden genoemd moeten bij het opstellen van een gedragscode betrokken worden.

- 2) Is uw organisatie gemachtigd namens uw leden deel te nemen aan het overleg over de gedragscode en uw leden aan de gedragscode te binden? Zo nee, kunt u dan aangeven wat de mogelijkheden van uw organisatie zijn om alsnog in die machtiging te voorzien?

FOSAG is door de leden gemachtigd deel te nemen aan het overleg. Door een verenigingsbesluit kunnen de leden van FOSAG gebonden worden aan de gedragscode.

- 3) Hebt u in dit stadium al voorstellen voor onderwerpen die in de gedragscode geregeld moeten worden?

Om de MKB-bedrijven meer mogelijkheden te bieden voor het inschrijven op (overheids)aanbestedingen en opdrachten moeten in de gedragscode bepalingen worden opgenomen die het clusteren van werken en het stellen van disproportionele eisen verbieden. Voor de overheidsinkopers is een verwijzing naar (toekomstige) aanbestedingswetgeving waarin deze onderwerpen worden geregeld, misschien voldoende. Daarnaast kunnen in de gedragscode bepalingen opgenomen worden die een inschrijving van samenwerkende MKB bedrijven stimuleren. In dit kader is het ook van belang dat de bagatelbepaling wordt verruimd.

Ook vinden onze leden het erg belangrijk dat het zogenaamde leuren met offertes tot het verleden gaat behoren. Veel hoofdaannemers gebruiken de offertes van hun onderaannemers om bij andere onderaannemers lagere prijzen af te dwingen. De


tijdsinvestering in de offertes en bijbehorende calculaties wordt hierdoor op een schrijnende wijze teniet gedaan.

- 4) Hebt u in dit stadium al voorstellen voor een bepaalde vorm van toezicht op de naleving van de gedragscode?


FOSAG vindt dat toezicht op de naleving van de gedragscode goed moet worden geregeld. Een toezichthouder kan een onafhankelijke persoon/organisatie zijn of een organisatie met leden uit het MKB, de grote bedrijven en de overheid.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande antwoorden nog nadere vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groeten,


Secretaris Economische en Fiscale Zaken FOSAG

Telefoon: 

Mobiel: 

E-mail: @fosag.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 2 juli 2010 18:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Overzicht Sector Aanspreekpunten Cluster Industrie&Diensten

Beste [REDACTED],
Zoals recent toegezegd, hierbij een overzicht van ons cluster. Weet ons te vinden!
Hebben jullie verder nog vragen, ik hoor ze graag.
Mvgr,
[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

.....
Directie Ondernemen
Directoraat-Generaal Ondernemen en Innovatie
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 20 | 2594 AV | Den Haag
Postbus 20101 | 2500 EC | Den Haag

.....
T [REDACTED]
F 070 [REDACTED]
M 06 [REDACTED]
[REDACTED]@minez.nl
<http://www.ez.nl>
.....



Sector
Aanspreekpunte...

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 9 juli 2010 10:16
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief Gedragscode Leveringsvoorwaarde
Bijlagen: 09-07-2010.pdf

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]@aannemersfederatie [REDACTED]:@Aannemersfederatie.nl]
Verzonden: vrijdag 9 juli 2010 10:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Brief Gedragscode Leveringsvoorwaarde

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij ontvangt u onze reactie op de brief van 26 mei jl. inzake uw verzoek om een reactie op de consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden.

Het spijt ons zeer dat we de deadline hebben overschreden, maar niettemin hopen wij dat u onze reactie nog kunt meenemen in uw advies. Deze brief is tevens vandaag per post verstuurd aan u.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Dukatenburg 90 - 03
3437 AE NIEUWEGEIN
Telefoon: 030 - [REDACTED]
[REDACTED]@aannemersfederatie.nl
Website: www.aannemersfederatie.nl

P Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.



33a

**AANEMERSFEDERATIE
BOUW&INFRA NEDERLAND**

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. mevrouw [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum
9 juli 2010

Kenmerk
AFN/2010/1248kc

Onderwerp
Gedragscode
leveringsvoorwaarde
Dossier
AFNL

Behandeld door
Secretariaat

Uw kenmerk

Geachte mevrouw [REDACTED],

Hierbij reageren wij op uw brief van 7 april en 26 mei 2010 inzake de consultatie "gedragcode leveringsvoorwaarden".

Wij hechten eraan om aan te geven dat wij de zorgen van de Tweede Kamer over de inkoopmacht van samenwerkende overheden delen.

We zijn geen tegenstander van samenwerking van inkopende overheden (inkoop en aanbestedende diensten) met het oogmerk om deskundigheid te delen en om het inkoop- en aanbestedingsproces te kunnen professionaliseren. De marktdynamiek en de concurrentie worden daardoor niet gefrustreerd. Het tegendeel kan zelfs waar zijn.

De praktijk leert echter dat inkoopcombinaties bij de overheid erop gericht zijn om de laagste prijs uit de markt te persen. Dit is iets anders dan doelmatig inkopen en aanbesteden om de meest economische aanbieder te verkrijgen. Bovendien worden vaak onredelijke eisen en voorwaarden gesteld.

Deze omstandigheden zijn met name voor het MKB nadelig. Het MKB werkt doorgaans zeer regionaal en wordt op achterstand gezet door de regio-overschrijdende inkoopcombinaties. Hun marktpotentie wordt daarmee niet benut en een open en eerlijke concurrentie wordt gefrustreerd.

We tekenen aan dat concurrentie nog steeds de beste garantie is voor het verkrijgen van de beste oplossingen en dito prijs-prestatieverhouding bij de aanbestedingen.

Het geschetste inkoopgedrag kan gekwalificeerd worden als eenzijdig en monopolistisch. De eenzijdigheid zit in het feit dat het voor de aanbestedende marktpartijen verboden is om onderling vergelijkbare samenwerkingsverbanden te sluiten. Marktpartijen vallen immers onder de regels van de Mededingingswet.

Dit maakt dat er dus geen commerciële gelijkwaardigheid bestaat tussen de inkopende partijen aan de ene kant, en de aanbiedende partijen aan de andere kant, hetgeen misbruik van de machtspositie in de hand werkt.

Het is voor de economische bedrijvigheid van belang dat er regels komen die het innemen van een eenzijdige machtspositie door de inkopende overheid voorkomt.

Het opstellen van een gedragscode is een sympathieke gedachte. Het vrijblijvende karakter van een gedragscode is echter geen garantie dat ook integraal conform deze gedragscode gewerkt zal worden. Gedragscodes zijn immers niet afdwingbaar.

Bovendien kunnen niet ondertekenaars van de gedragscode hun eigen gang blijven gaan. Een koppeling van de gedragscode met toezicht op naleving en een geschillencommissie biedt in dat geval geen oplossing.

Wij zijn daarom voorstander van een regeling voor de overheid die overeenkomt met de mededingingswetgeving, met dien verstande dat overheidinkopers geen inkoopafspraken mogen maken over prijzen en de bundeling van werken, leveringen en diensten die over de eigen grenzen van de samenwerkende overheden uitgevoerd moeten worden. Het spreekt voor zichzelf dat ook algemene inkoopvoorwaarden dienen te worden geformuleerd.

Een dergelijke regeling garandeert gelijkheid dus eerlijke verhoudingen bij het inkoopproces tussen inkopers en aanbesteders enerzijds en aanbieders anderzijds.

Op uw vraag of onze organisatie bereid is om medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een regeling, wat ons betreft in welke vorm dan ook, kunnen we positief antwoorden.

We kunnen garanderen dat onze lidorganisaties ons zullen machtigen om deel te nemen aan het overleg om tot een goede regeling te komen, respectievelijk ons aan een acceptabele regeling te committeren.

Over uw andere vragen (doen van voorstellen) zullen ons zo spoedig mogelijk beraden.

Graag horen wij nadere berichten over de wijze waarop u de medewerking van onze organisatie aan de ontwikkeling van een goede en eerlijke regeling van het inkoopproces.

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 juli 2010 9:36
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Brief met reactie op brief van 7 april en 26 mei 2010 inzake de consultatie gedragcode leveringsvoorwaarden
Bijlagen: ATLAS-10106791-Brief_met_reactie_op_brief_van_7_april_en_26_mei_2010_inzake_de_consultatie_gedragcode_leveringsvoorwaarden.PDF.DRF

Hoi [REDACTED]

is deze brief voor jou bedoeld?

[REDACTED]



34a

**AANEMERSFEDERATIE
BOUW&INFRA NEDERLAND**

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. mevrouw [REDACTED]
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum
9 juli 2010

Kenmerk
AFN/2010/1248kc

Onderwerp
Gedragcode
leveringsvoorwaarde
Dossier
AFNL

Behandeld door
Secretariaat

Uw kenmerk

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij reageren wij op uw brief van 7 april en 26 mei 2010 inzake de consultatie "gedragcode leveringsvoorwaarden".

Wij hechten eraan om aan te geven dat wij de zorgen van de Tweede Kamer over de inkoopmacht van samenwerkende overheden delen.

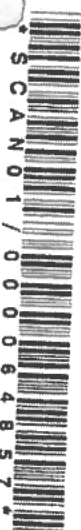
We zijn geen tegenstander van samenwerking van inkopende overheden (inkoop en aanbestedende diensten) met het oogmerk om deskundigheid te delen en om het inkoop- en aanbestedingsproces te kunnen professionaliseren. De marktdynamiek en de concurrentie worden daardoor niet gefrustreerd. Het tegendeel kan zelfs waar zijn.

De praktijk leert echter dat inkoopcombinaties bij de overheid erop gericht zijn om de laagste prijs uit de markt te persen. Dit is iets anders dan doelmatig inkopen en aanbesteden om de meest economische aanbidding te verkrijgen. Bovendien worden vaak onredelijke eisen en voorwaarden gesteld.

Deze omstandigheden zijn met name voor het MKB nadelig. Het MKB werkt doorgaans zeer regionaal en wordt op achterstand gezet door de regio-overschrijdende inkoopcombinaties. Hun marktpotentie wordt daarmee niet benut en een open en eerlijke concurrentie wordt gefrustreerd.

We tekenen aan dat concurrentie nog steeds de beste garantie is voor het verkrijgen van de beste oplossingen en dito prijs-prestatieverhouding bij de aanbiddingen.

Het geschetste inkoopgedrag kan gekwalificeerd worden als eenzijdig en monopolistisch. De eenzijdigheid zit in het feit dat het voor de aanbiddingende marktpartijen verboden is om onderling vergelijkbare samenwerkingsverbanden te sluiten. Marktpartijen vallen immers onder de regels van de Mededingingswet.



Dit maakt dat er dus geen commerciële gelijkwaardigheid bestaat tussen de inkopende partijen aan de ene kant, en de aanbiedende partijen aan de andere kant, hetgeen misbruik van de machtspositie in de hand werkt.

Het is voor de economische bedrijvigheid van belang dat er regels komen die het innemen van een eenzijdige machtspositie door de inkopende overheid voorkomt.

Het opstellen van een gedragscode is een sympathieke gedachte. Het vrijblijvende karakter van een gedragscode is echter geen garantie dat ook integraal conform deze gedragscode gewerkt zal worden. Gedragscodes zijn immers niet afdwingbaar. Bovendien kunnen niet ondertekenaars van de gedragscode hun eigen gang blijven gaan. Een koppeling van de gedragscode met toezicht op naleving en een geschillencommissie biedt in dat geval geen oplossing.

Wij zijn daarom voorstander van een regeling voor de overheid die overeenkomt met de mededingingswetgeving, met dien verstande dat overheidinkopers geen inkoopafspraken mogen maken over prijzen en de bundeling van werken, leveringen en diensten die over de eigen grenzen van de samenwerkende overheden uitgevoerd moeten worden. Het spreekt voor zichzelf dat ook algemene inkoopvoorwaarden dienen te worden geformuleerd.

Een dergelijke regeling garandeert gelijkheid dus eerlijke verhoudingen bij het inkoopproces tussen inkopers en aanbesteders enerzijds en aanbieders anderzijds.

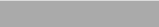

Op uw vraag of onze organisatie bereid is om medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van een regeling, wat ons betreft in welke vorm dan ook, kunnen we positief antwoorden.

We kunnen garanderen dat onze lidorganisaties ons zullen machtigen om deel te nemen aan het overleg om tot een goede regeling te komen, respectievelijk ons aan een acceptabele regeling te committeren.

Over uw andere vragen (doen van voorstellen) zullen ons zo spoedig mogelijk beraden.

Graag horen wij nadere berichten over de wijze waarop u de medewerking van onze organisatie aan de ontwikkeling van een goede en eerlijke regeling van het inkoopproces.

Met vriendelijke groet,

Dukatenburg 90 – 03
3437 AE NIEUWEGEIN
Telefoon: 
Fax: 

Kamer van Koophandelnummer: 30235904
e-mail: @aannemersfederatie.nl
Website: www.aannemersfederatie.nl

dep 23/9



Ministerie van Economische Zaken

35

Aan

Ministerie van Economische Zaken

Behandeld door

memo

Beslispunten inkoopmacht

Datum

13 augustus 2010

Memonummer

EZ / 10124561

Informatiekopie aan

MT-MC

Bijlage(n)


Tijdens het AO van 8 april 2010 heeft de MEZ de TK toegezegd een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een gedragscode eerlijke handelspraktijken tussen leverancier en afnemer (hierna: gedragscode), (extra) civielrechtelijke mogelijkheden om misbruik van inkoopmacht in te dammen en betere informatie van kleine ondernemers over combinatieovereenkomsten. Over de resultaten van dit onderzoek zou de MEZ de TK in de tweede helft van juli informeren. Ter voorbereiding van deze brief gaan wij in op enkele beslispunten en geven wij hieronder de stand van zaken weer van het bedoelde onderzoek.



**Stand van zaken van het toegezegde onderzoek****Gedragcode**

Van de 54 organisaties waaraan de consultatiebrief gezonden is, hebben 16 gereageerd waarvan negen in beginsel positief. Eén van hen is VNO NCW MKB Nederland (hierna: VNO). De organisaties kunnen hun leden niet aan de gedragscode binden. Het VNO stelt als voorwaarde voor medewerking dat problemen zoals doublures met het BW, leveranciers durven niet te klagen, twijfels over de effectiviteit en administratieve lasten, opgelost kunnen worden.



Over het probleem dat leveranciers tegen afnemers geen rechtsmiddelen durven in te zetten hebben wij contact gehad met JUS. 



Mogelijkheden BW*- Collectieve actie (art. 3:305a BW)*

De collectieve houdt in dat een vereniging of een stichting een rechtsvordering kan instellen die strekt ter bescherming van belangen die de stichting of vereniging volgens haar statuten behartigt. De belangenorganisatie heeft een eigen toegang tot de rechter en het bekendmaken van de identiteit van haar leden is geen voorwaarde voor het voeren van de procedure. De anonimiteit is echter niet gegarandeerd.

Heeft een afnemer in zijn inkoopvoorwaarden opgenomen dat hij zich het recht voorbehoudt betalingsvoorwaarden eenzijdig te wijzigen en maakt hij van dit recht gebruik, dan kan de brancheorganisatie haar vordering richten op de onredelijkheid van deze standaardvoorwaarde. De vordering betreft dan niet het concrete gebruik ervan in een individueel geval. Bewijs van de onredelijkheid van een dergelijke inkoopvoorwaarde kan in eerste instantie worden geleverd door de inkoopvoorwaarden van de grote afnemer over te leggen. Wanneer echter de stellingen van de brancheorganisatie betrekking hebben op het niet-nakomen van verplichtingen van een afnemer tegen individuele leden, zal zij documentatie moeten overleggen waaruit de wanprestatie van de afnemer blijkt. In dat geval is het niet goed denkbaar dat de anonimiteit van de betrokkenen nog kan worden gewaarborgd. Wat in een individuele zaak afdoende bewijsvoering oplevert en hoe zich dit verhoudt tot het al dan niet bekend worden van de betrokkenen, is aan de rechter in die zaak.

Schadevergoeding kan niet via een collectieve actie in de zin van artikel 3:305a BW worden gevorderd. Individuele gedupeerden hebben wel de mogelijkheid om met een verklaring voor recht als uitkomst van een collectieve actie, in een individuele actie hun schade te verhalen. Daarnaast kunnen zij hun vorderingen bundelen en gezamenlijk aan de rechter voorleggen. Ook kunnen zij vorderingen overdragen ter incasso of een volmacht tot inning geven aan een organisatie die deze vorderingen vervolgens gezamenlijk voor hen bij de rechter instelt.

Misbruik van omstandigheden (art. 3:44 BW)

Het TK-lid [] refereerde tijdens het AO van 8 april jl. aan artikel 3:44 BW en een mogelijke rol van dat artikel bij het tegengaan van oneerlijke contractpraktijken. Het artikel geeft een grondslag voor vernietiging van een overeenkomst, wanneer deze door bedreiging, bedrog of misbruik van omstandigheden tot stand gekomen is. Het is niet ondenkbaar dat een overeenkomst die in een situatie waarin een leverancier zich min of meer gedwongen ziet tot contracteren en de inhoud als gevolg daarvan in hoge mate wordt gedicteerd door de wederpartij, vernietigbaar is met een beroep op misbruik van omstandigheden. De mogelijkheden die dit artikel biedt, kunnen een Leverancier helpen zich te bevrijden van afspraken die hij onder dwang gemaakt heeft, maar hij zal daartoe zal hij naar voren moeten treden. De ervaringen leren dat partijen deze stap vermijden.

Consumentenrecht

Onderzocht is of het mogelijk is om de negatieve gevolgen van inkoopmacht te bestrijden door bepalingen uit het consumenten ook te laten gelden voor kleine ondernemingen. Zo zou de open norm 'agressieve handelspraktijk' (artikel 193b lid 3 sub b) ingevuld kunnen worden voor inkoopmacht. Dit zou betekenen dat zowel uitbuiting bij onderhandeling (precontractuele fase) als het achteraf eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden of het eenzijdig verlengen van de betalingstermijn (postcontractuele fase) kan worden beschouwd als een 'agressieve handelspraktijk'. Via de artikelen over algemene voorwaarden is het mogelijk om het toetsingskader voor het achteraf wijzigen van de algemene voorwaarden enigszins in te vullen. Dit kan bijvoorbeeld door het opnemen van een zin in de wet met de volgende strekking: "het achteraf eenzijdig wijzigen van de algemene voorwaarden is onredelijk, tenzij..."

Geen van beide mogelijkheden lost echter het probleem op dat leveranciers de rechtsmiddelen waarover zij beschikken, niet durven in te zetten uit angst om een (grote) klant te verliezen. Beide mogelijkheden leiden tot extra regels voor ondernemingen, zoals informatieverplichtingen.

Combinatieovereenkomsten

Met vertegenwoordigers van VNO, van de Vereniging van Waterbouwers en van de Bond van Nederlandse Architecten is gesproken over de mogelijkheden kleine ondernemingen meer duidelijkheid te verschaffen over de toelaatbaarheid van combinatieovereenkomsten.



Aan

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Behandeld door

memo

Brief over inkoopmacht aan Tweede Kamer

Datum
31 augustus 2010

Memonummer
ETM/MC / 10131255

Informatiekopie aan

Bijlage(n)
1

Komende vrijdag 3 september om 13.30 uur staat een overleg gepland over de brief aan de Tweede Kamer over inkoopmacht.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minjus.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2010 10:44
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gedragscode inkoopmacht en mogelijkheden voor geschillenbeslechting

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of message.

Van: [REDACTED]@minez.nl]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2010 12:05
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gedragscode inkoopmacht en mogelijkheden voor geschillenbeslechting

Beste mevrouw [REDACTED]

[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minjus.nl]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2010 13:55
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gedragscode inkoopmacht en mogelijkheden voor geschillenbeslechting

Beste [REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

senior beleidsmedewerker

.....
Ministerie van Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
[redacted]
[redacted]@minjus.nl
www.rijksoverheid.nl/justitie

.....
Justitie. Recht raakt mensen.
.....

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 19 augustus 2010 14:57

Aan: [redacted]

Onderwerp: Gedragscode inkoopmacht en mogelijkheden voor geschillenbeslechting

Geachte mevrouw [redacted]

Ik heb begrepen dat u recentelijk contact heeft gehad met mijn collega [redacted] over alternatieve vormen van geschillenbeslechting. Dit in het kader van ons dossier Inkoopmacht, waarin wij overwegen een gedragscode voor het Nederlandse bedrijfsleven te introduceren. In deze code zouden afspraken kunnen worden vastgelegd over op een fatsoenlijke manier zaken doen.

[redacted]
[redacted] het u van gedachten wisselen over mogelijkheden voor alternatieve geschillenbeslechting bij een gedragscode.

Kan ik hierover binnenkort telefonisch contact met u opnemen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Directoraat-generaal Energie, Telecom en Markten
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag

.....
T 070 [redacted]
F 070 [redacted]

Van: [redacted]@minjus.nl]

Verzonden: donderdag 19 augustus 2010 14:43

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: 2010 kamervraag Inkoopmacht - mogelijkheden in BW (2)

[REDACTED]

Coördinerend Raadadviseur
Co-ordinating Legal Advisor

.....
Ministerie van Justitie Ministry of Justice
Directie Wetgeving Legislative Department
Sector Privaatrecht Private Law Section

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX | Den Haag | H 5.20
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T + 31 (0) [REDACTED]

M + 31 (0) [REDACTED]

[REDACTED]@minjus.nl

<http://www.justitie.nl/>

.....
Justitie. Recht raakt mensen.
.....

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 19 augustus 2010 14:39

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: 2010 kamervraag Inkoopmacht - mogelijkheden in BW (2)

Beste mevrouw [REDACTED]

Samen met mijn collega [REDACTED] werk ik aan het dossier inkoopmacht, waarover hij met u contact heeft gehad (zie onderstaande email).

Hij vertelde mij dat hij voor zijn vakantie nog contact heeft gehad met iemand anders van JUS, [REDACTED] over alternatieve vormen van geschillenbeslechting.

[REDACTED] Mijn vraag aan u is of u toevallig weet over wie dit gaat en/of aan welke afdeling zij verbonden is. Ik zou namelijk graag contact met haar opnemen.

Ik hoop van u te horen.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsmedewerker

.....

Directie Mededinging en Consumenten
Directoraat-generaal Energie, Telecom en Markten
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

[REDACTED]@minjus.nl]

Verzonden: vrijdag 6 augustus 2010 12:45

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED] - [REDACTED] - [REDACTED]

Onderwerp: 2010 kamervraag Inkoopmacht - mogelijkheden in BW (2)

<<2010 kamervraag Inkoopmacht - mogelijkheden in BW (2).doc>>

Beste [REDACTED]

Hierbij de aangepaste versie van het stuk over het BW, zoals telefonisch besproken. Het algemene uitgangspunt in het pocesrecht heb, zolas je zult zien, nu in het stukje erboven verwerkt. De zin tussen vierkante haken die begon met "Niettemin" heb ik geschrapt.

Groet en alvast een fijne vakantie,

[REDACTED]

Coördinerend Raadadviseur
Co-ordinating Legal Advisor

.....
Ministerie van Justitie Ministry of Justice
Directie Wetgeving Legislative Department
Sector Privaatrecht Private Law Section

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX | Den Haag | H 5.20
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T + 31 (0) [REDACTED]

M + 31 (0) [REDACTED]

[REDACTED]@minjus.nl

<http://www.justitie.nl/>

.....
Justitie. Recht raakt mensen.
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.
Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is

toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you.
If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Justitie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.
Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you.
If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.
Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you.
If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Justitie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Justitie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van
Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig
identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient
te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs
kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen
en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Factsheet inkoopmachtStand van zaken

- In april 2010 is een consultatie gestart onder een aantal brancheorganisaties van betrokken afnemers en leveranciers om het draagvlak te polsen voor een vrijwillige gedragscode met daarin afspraken over eerlijk zakendoen.
- De reacties op de consultaties waren gemengd, maar al met al voldoende bemoedigend om de keuze het traject van een gedragscode verder uit te gaan werken, te dragen. Het succes ervan zal voor een groot deel afhangen van de bereidheid van partijen geschilpunten op te brengen en het overleg erover aan te gaan.
- Op 7 oktober jl. heeft de Minister van Economische Zaken een brief gestuurd aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer, waarin zij aankondigde een gedragscode verder uit te werken.
- Een vrijwillige gedragscode is een vorm van zelfregulering, waarbij bestuursrechtelijke handhaving door de overheid (toezichthouder) niet past. Daarom zal bij elk mechanisme dat de naleving van de code moet borgen, de noodzaak bestaan dat leveranciers naar voren moeten treden met hun klachten.

Achtergrond

- Mkb-leveranciers klagen met grote regelmaat over de zakelijke relatie met grote afnemers. Klachten betreffen het afdwingen van onredelijke voorwaarden (slikken of stikken) of het achteraf wijzigen van eenmaal gesloten contracten (bijvoorbeeld het oprekken van de betalingstermijn of het betalen van een lagere vergoeding dan overeengekomen). Inkoopmacht, marktmacht aan de inkoopzijde van de markt, stelt grote afnemers in staat leveranciers op verschillende manier onder druk te zetten.
- In beginsel is inkoopmacht een uitvloeisel van een normale marktdynamiek, die uiteindelijk zorgt voor lagere consumentenprijzen. Bezien vanuit de beleidsdoelstelling om ondernemerschap van het mkb te bevorderen, is er wel een grens te trekken bij achteraf en eenzijdig wijzigen van voorwaarden. Mkb'ers kunnen er dan niet meer op vertrouwen dat eenmaal gesloten contracten worden nageleefd en dat heeft gevolgen voor de inrichting van bedrijfsvoering en kredietstromen.
- Bij klachten over inkoopmacht is in de regel echter geen sprake van schending van het mededingingsrecht. Daarvoor is meer vereist dan alleen de mogelijkheid van de afnemer om de aan hem berekende prijzen te verlagen of een leverancier op een andere wijze onder druk te zetten.
- Een rol voor de NMa, zoals vaak wordt bepleit door partijen en TK, is er op basis van de huidige taakomschrijving van de NMa dan ook niet. Oplossingen moeten dan ook zoveel mogelijk worden gezocht in de sfeer van het civiele recht. Een gedragscode sluit hier zoveel mogelijk bij aan.

Bagatelvrijstelling

- In de Mededingingswet stelt de zogenoemde 'bagatelvrijstelling' afspraken die van duidelijk ondergeschikte betekenis zijn vrij van het kartelverbod. De bestaande vrijstelling geldt, indien de bij een afspraak betrokken ondernemingen gezamenlijk niet meer dan 5% marktaandeel en niet meer dan € 40 miljoen omzet hebben.

Initiatiefwetsvoorstel

- Op 15 juni 2010 is een initiatiefwetsvoorstel door de Eerste Kamer aangenomen, waarbij het marktaandeelcriterium wordt verhoogd van 5% naar 10% en het omzetcriterium vervalt. Doel is kleine en middelgrote leveranciers meer ruimte te geven om prijsafspraken en verkoopcombinaties te maken om tegenwicht te kunnen bieden aan de inkoopmacht van grote afnemers.
- Tijdens de parlementaire behandeling zijn door de Minister van Economische Zaken verschillende bezwaren naar voren gebracht en is het wetsvoorstel ontraden.

Verhouding Europees recht

- De bagatelvrijstelling wordt door het wetsvoorstel ook van toepassing op zgn. hardcore-afspraken (prijs- en marktverdelingsafspraken) die binnen de werkingssfeer van de Europese mededingingsregels vallen en door het Europese kartelverbod verboden worden.
- Daarmee kan de bagatelvrijstelling in strijd komen met de bepaling uit het Europese recht dat lidstaten geen afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de Europese Unie.
- Derhalve is op dit punt bij de Europese Commissie om uitsluitel verzocht. Afhankelijk van de reactie van de Europese Commissie zal worden gezien of al dan niet tot bekrachtiging van het wetsvoorstel over kan worden gegaan.
- De Eerste en Tweede Kamer zullen zo spoedig mogelijk geïnformeerd worden in hoeverre op basis van de reactie van de Commissie al dan niet tot bekrachtiging van het wetsvoorstel over kan worden gegaan.

14-10-2010

Dep 7/10



Ministerie van Economische Zaken

44

TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T

@minez.nl

nota

Brieven aan Eerste en Tweede Kamer over inkoopmacht

Datum
6 oktober 2010

Notanummer
ETM/MC / 10136441

Informatiekopie aan

Paraaf

Paraaf

Paraaf

DG ETM

Directeur MC

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

BBK

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Conform uw toezeggingen tijdens het algemeen overleg over inkoopmacht in de Tweede Kamer d.d. 8 april 2010 en tijdens de behandeling van het initiatiefwetsvoorstel tot verruiming van de bagatelbepaling in de Mededingingswet in de Eerste Kamer d.d. 8 juni 2010, vindt u bijgevoegd twee gelijkluidende brieven over inkoopmacht aan de Tweede Kamer en de Eerste Kamer.

SCAN 04 / 000028031*

Ontvangen BBR

6/10-7/10

14-10-2010

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Notanummer
ETM/MC / 10136441



14-10-2019

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Notanummer
ETM/MC / 10136441



[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 28 oktober 2010 16:32
Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: FW: Brief cie EZ
Bijlagen: 144495.12u haalbaarheid gedragscode T1207 ELI 281010.doc

Hallo [redacted],

zie hierbij het gisteren aangekondigde verzoek van de Eerste Kamer omtrent inkoopmacht.
Verzoek is dus om de EK in juni 2011 te informeren.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted] @eerstekamer.nl]
Verzonden: donderdag 28 oktober 2010 15:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: Brief cie EZ

[redacted] | [redacted]

Deze brief is vandaag door de commissie EZ verzonden.

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

M [redacted]
T [redacted]
F [redacted]
E [redacted] @eerstekamer.nl
I www.eerstekamer.nl

Van: [REDACTED]@minez.nl
Verzonden: maandag 1 november 2010 13:25
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Scan van OP1130 MFC138 LOK262
Bijlagen: doc OP1130 MFC138 LOK26220101101132523.pdf

Bijlage: Mogelijke bepalingen model gedragscode eerlijke handelspraktijken tussen ondernemingen

- 1) De (model) code dient algemene uitgangspunten te verschaffen, die aan de ene kant inzichtelijk maken wat verstaan wordt onder transparant handelsgedrag tussen ondernemingen en aan de andere kant wel ruimte geven aan de gewenste marktdynamiek.
- 2) Mogelijke bepalingen zijn (ter discussie):
 - a) Een inkoper dient zich te allen tijde eerlijk en rechtmatig te gedragen ten opzichte van de leverancier. Eerlijk en rechtmatig gedrag dient begrepen te worden als het vereiste aan de inkoper om een handelsrelatie te onderhouden in goed vertrouwen, zonder dwang, zonder onderscheid tussen formele en informele afspraken, met begrip voor de behoefte van de leverancier aan zekerheid met betrekking tot de risico's en kosten in het bijzonder in relatie tot de productie, de levering en betalingen.
 - b) Contractuele afspraken dienen op schrift te worden gesteld.
 - c) Contractuele afspraken dienen niet, zonder goed overleg tussen contractspartijen, achteraf eenzijdig te worden gewijzigd.
 - d) Contractspartijen dienen niet achteraf, zonder gerechtvaardigde reden, met terugwerkende kracht, betere condities te bedingen.
 - e) Bij een tussentijdse contractswijziging, dient er een redelijke termijn in acht te worden genomen en dient de wederpartij in te stemmen met de gewijzigde condities.
 - f) Er dient terughoudend te worden omgegaan met het tussentijds openbreken van contracten, bijvoorbeeld enkel in goed overleg en wanneer er sprake is van gewijzigde omstandigheden die bij het sluiten van de overeenkomst niet waren te voorzien.
 - g) Onredelijke eenzijdige mededelingen van de ene partij binden de andere partij niet.
 - h) Betalingen dienen binnen redelijke termijn te worden voldaan. Er geldt een standaard termijn van 60 dagen, als er geen contractuele afspraken zijn gemaakt.
 - i) Er dienen tussen de contractspartijen redelijke afspraken te worden gemaakt over de risicoverdeling.
 - j) Ook in geval van onderhandelingen over aanpassingen met het oog op toekomstig zakendoen, dient sprake te zijn van voldoende mate van tijd, voordat nieuw overeengekomen wijzigingen van kracht worden.
- 3) Eventueel bepalingen/ randvoorwaarden die betrekking hebben op de totstandkoming van een contract (aanbestedingsprincipes voor bedrijven). Te denken valt aan bepalingen zoals: bij het al dan niet aangaan van een contract, betracht de afnemer ten opzichte van de leverancier de vereiste zorgvuldigheid.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 3 november 2010 15:22
Aan: [redacted]@vandiepen.com'
Onderwerp: Vraag aan Postbus 51

Geachte mevrouw [redacted],

Via Postbus 51 bereikte mij uw vraag waar het document met consultatievragen over een gedragscode over eerlijk zakendoen, openbaar gemaakt door de Minister van Economische Zaken op 6 april jl., te vinden is. U treft het document onder bijgaande link aan. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brieven/2010/04/08/brief-consultatie-gedragscode-leveringsvoorwaarden.html>

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,



[redacted]
Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

T [redacted]
[redacted]@minez.nl
<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>



Aan

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Behandeld door

T 
@minez.nl

memo

Overleg MC met VNO NCW over aanbesteden en
inkoopmacht

Datum

5 november 2010




Memonummer

ETM/MC / 10164323

Informatiekopie aan

Bijlage(n)

2

Komende dinsdag spreek je van 10:30-11:30 met  en 
 van VNO-NCW over onder andere inkoopmacht. Bijgaand een beknopte
voorbereiding. Voor het deel over inkoopmacht schuif ik ook aan.







**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Memonummer



Bijlage: Mogelijke bepalingen model gedragscode eerlijke handelspraktijken tussen ondernemingen

- 1) De (model) code dient algemene uitgangspunten te verschaffen, die aan de ene kant inzichtelijk maken wat verstaan wordt onder transparant handelsgedrag tussen ondernemingen en aan de andere kant wel ruimte geven aan de gewenste marktdynamiek.
- 2) Mogelijke bepalingen zijn (ter discussie):
 - a) Een inkoper dient zich te allen tijde eerlijk en rechtmatig te gedragen ten opzichte van de leverancier. Eerlijk en rechtmatig gedrag dient begrepen te worden als het vereiste aan de inkoper om een handelsrelatie te onderhouden in goed vertrouwen, zonder dwang, zonder onderscheid tussen formele en informele afspraken, met begrip voor de behoefte van de leverancier aan zekerheid met betrekking tot de risico's en kosten in het bijzonder in relatie tot de productie, de levering en betalingen.
 - b) Contractuele afspraken dienen op schrift te worden gesteld.
 - c) Contractuele afspraken dienen niet, zonder goed overleg tussen contractspartijen, achteraf eenzijdig te worden gewijzigd.
 - d) Contractspartijen dienen niet achteraf, zonder gerechtvaardigde reden, met terugwerkende kracht, betere condities te bedingen.
 - e) Bij een tussentijdse contractswijziging, dient er een redelijke termijn in acht te worden genomen en dient de wederpartij in te stemmen met de gewijzigde condities.
 - f) Er dient terughoudend te worden omgegaan met het tussentijds openbreken van contracten, bijvoorbeeld enkel in goed overleg en wanneer er sprake is van gewijzigde omstandigheden die bij het sluiten van de overeenkomst niet waren te voorzien.
 - g) Onredelijke eenzijdige mededelingen van de ene partij binden de andere partij niet.
 - h) Betalingen dienen binnen redelijke termijn te worden voldaan. Er geldt een standaard termijn van 60 dagen, als er geen contractuele afspraken zijn gemaakt.
 - i) Er dienen tussen de contractspartijen redelijke afspraken te worden gemaakt over de risicoverdeling.
 - j) Ook in geval van onderhandelingen over aanpassingen met het oog op toekomstig zakendoen, dient sprake te zijn van voldoende mate van tijd, voordat nieuw overeengekomen wijzigingen van kracht worden.
- 3) Eventueel bepalingen/ randvoorwaarden die betrekking hebben op de totstandkoming van een contract (aanbestedingsprincipes voor bedrijven). Te denken valt aan bepalingen zoals: bij het al dan niet aangaan van een contract, betracht de afnemer ten opzichte van de leverancier de vereiste zorgvuldigheid.

Ministerie van Economische Zaken
Directie Mededinging en Consumenten
T.a.v. [redacted]
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Onderwerp
Consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden

Briefnummer
10/11.146/LBe/Ven

Den Haag
30 juni 2010

Telefoonnummer
[redacted]

E-mail
[redacted]@vno-ncw.nl

Geachte mevrouw [redacted]

Graag reageren VNO-NCW en MKB-Nederland op uw brief van 7 april betreffende de 'consultatie gedragscode leveringsvoorwaarden'.

U refereert in uw brief aan het onderzoek dat door EIM is uitgevoerd naar de aard en omvang van de gevolgen van inkoopmacht en de Tweede Kamerdebatten die daarop volgden, welke de aanleiding vormen tot deze consultatie. Alvorens wij in zullen gaan op de consultatievragen, willen wij een aantal opmerkingen vooraf plaatsen inzake marktmacht die ons inziens ten alle tijde betrokken moeten worden bij de verdere discussie.

Marktmacht en wisselende marktposities op zichzelf zien wij als een gegeven dat intrinsiek is aan de marktdynamiek. De onderhandelingsdynamiek zorgt voor concurrentie op de markt en levert zodoende de consument voordelen op. Daarnaast zorgt een gezonde concurrentie ervoor dat het aanbod niet verschaalt en innovatie en kwaliteitsverbetering worden bevorderd. Eerlijke concurrentie is een algemeen belang waarop de NMa toeziet.

Het is van belang op te merken dat het hebben van marktmacht ook niet automatisch leidt tot misbruik van deze macht. Wij zien echter in de praktijk ook situaties van marktmacht optreden waardoor bovenstaande marktdynamiek verstoord kan raken. Ook in het kader van de Europese Unie wordt deze problematiek erkend. Het EIM-onderzoek, maar ook diverse brancheorganisaties, geven aan dat de volgende situaties zich kunnen voordoen:

- Er worden disproportionele contractvoorwaarden geëist, zoals onredelijke, niet passende, lange betalingstermijnen, onredelijke leveringsvoorwaarden (eventueel gekoppeld aan boeteregelingen), onbeperkte aansprakelijkheid en het onvoorwaardelijk accepteren van de inkoopvoorwaarden van de inkoper.
- Contractvoorwaarden, zoals prijsverlagingen, worden met terugwerkende kracht eenzijdig gewijzigd (op straffe van verbreking van de commerciële relatie) of overschreden.

Deze voorbeelden betreffen niet alleen relaties tussen bedrijven onderling, maar ook de overheid in haar rol als inkoper wordt hierbij veelvuldig door ondernemers genoemd. Elke maatregel die u voornemens bent te nemen, zal dan ook van toepassing moeten worden verklaard op de gevolgen die bedrijven ondervinden van de inkoopmacht van de overheid. Bovendien speelt hierbij aanvullend dat daar waar ondernemingen volledig onder de werking van de Mededingingswet vallen, dit niet het geval is voor de overheid. Voor de overheid als publieke inkoper gelden dus niet dezelfde regels. Dit 'gat' dient wat ons betreft in elk geval gerepareerd te worden.

Om tot concrete oplossingsmaatregelen te komen, valt het aan te bevelen de bovengenoemde voorbeelden nader te analyseren. Het EIM-onderzoek geeft aan dat er problemen met inkoopmacht bestaan, maar geeft onvoldoende aan waar eventuele beleidstekorten zitten. Bepaalde situaties worden wellicht al verboden door nationale of Europese wetgeving en ook de mate van onwenselijkheid kan per geval verschillen. Wij vragen u dan ook om bij het werken aan oplossingen, verdergaand onderzoek te verrichten naar de meest efficiënte en effectieve aanpak van het gesignaleerde probleem en daarbij ook nader te analyseren wat er op dit vlak op Europees niveau gebeurt.

Hierop vooruitlopend is de verwachting dat het veelal situaties betreft van gedrag dat verboden is door het Burgerlijk Wetboek of de Mededingingswet. Er bestaan wel algemene regels, maar deze zijn in de praktijk lastig afdwingbaar. Met name voor kleinere ondernemingen is het lastig hier tegenop te treden. Zij geven aan in een zodanige afhankelijkheidsrelatie te verkeren, dat zij geen tegenwicht kunnen bieden in de onderhandelingen. Bovendien is de weg naar de rechter voor hen moeilijk begaanbaar, niet vanwege juridische obstakels, maar omdat de relatie met de handelspartner direct op scherp wordt gezet. Je kunt alleen individueel bezwaar maken bij een rechter tegen onfaire handelspraktijken, met het risico van verlies van de eigen marktpositie. Zeker ook wanneer de overheid als inkoper optreedt, ligt hier een manco.

Een aantal leden heeft problemen met misbruik van inkoopmacht aangekaart bij de NMa. Hier werd afwijzend op gereageerd, wat de vraag oproept hoe de NMa aankijkt tegen marktmacht aan de afnemerszijde en op welke wijze deze toets wordt uitgevoerd. Het onbevredigend gevoel wat dit achterlaat bij de klagende partijen, nopen in ieder geval tot meer duidelijkheid over de rol van de NMa en wij pleiten ervoor dat u dit in uw aanpak van marktmacht ook zorgvuldig zult bekijken.

Daarnaast is de ruimte om als gezamenlijkheid op te treden beperkt volgens de mededingingsrechtelijke regels en kan ook een brancheorganisatie moeilijk namens de leden ingrijpen in dergelijke situaties of namens het collectief een rechtsprocedure

V N O N C W



Een gedragscode moet met name een preventief effect hebben, waardoor een marktpartij geremd wordt zich schuldig te maken aan oneerlijk handelsgedrag. Wij zien dan ook een grote rol voor de partijen zelf in de naleving van deze code.

Daarnaast zou het probleem van angst om bezwaar te maken, juist ook bij zo een code op een andere wijze moeten worden ondervangen. Ook dit is een onderwerp waar nader over van gedachten kan worden gewisseld bij het eventueel opstellen van een code, aangezien dit afhankelijk is van de wijze waarop de code wordt ingevuld.

Zoals al eerder aangegeven ontbreekt naar onze mening momenteel een krachtig toezicht op de overheid, wat bij deze discussie ook meegenomen zal moeten worden.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande antwoorden nog nadere vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [redacted]

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'J. J. J.' or similar, written over a large grey redaction box.

directeur Beleid

directeur MKB-Nederland

Van: [redacted]@bothof.nl>
Verzonden: maandag 7 maart 2011 16:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: status gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw [redacted],

In april vorig jaar ontvingen wij een brief van u betreffende onze mening over een gedragscode en daaraan gekoppeld een geschillencommissie, op het gebied van leveringsvoorwaarden.
Ik ben zeer benieuwd wat de actuele status van dit thema is.

[redacted]
[redacted]
Association of Translation Agencies

www.ataweb.nl

telefoon direct: [redacted]



TMT THE ROAD AHEAD

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke informatie bevatten en is alleen bestemd voor de geadresseerde of zijn of haar gemachtigde(n). Het is niet toegestaan dit bericht of deze bijlage over te nemen, te bewerken en/of door te zenden aan derden of anderszins te gebruiken, zonder toestemming van de afzender of de geadresseerde. Indien de ontvanger van dit bericht niet de geadresseerde is verzoeken wij hem/haar dit bericht en eventuele bijlage(n) te vernietigen.

[redacted]
Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 11 maart 2011 13:35
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: status gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte heer [redacted]

Dank u voor uw email. Op dit moment bezien wij hoe we het proces gaan inrichten. Het is de bedoeling om op korte termijn aan de slag te gaan met de uitwerking van de gedragscode. Wij zullen u hierover te zijner tijd informeren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker

Directie Mededinging en Consumenten
Directoraat-Generaal Energie, Telecom en Markten
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30 | 2594 AV | Den Haag | Kamer 238

T [redacted]
F [redacted]
[redacted]@minez.nl
<http://www.rijksoverheid.nl/minelent>

Van: [redacted] @bothof.nl
Verzonden: maandag 7 maart 2011 16:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: status gedragscode leveringsvoorwaarden

Geachte mevrouw [redacted]

In april vorig jaar ontvingen wij een brief van u betreffende onze mening over een gedragscode en daaraan gekoppeld een geschillencommissie, op het gebied van leveringsvoorwaarden.
Ik ben zeer benieuwd wat de actuele status van dit thema is.

[redacted]
[redacted]
Association of Translation Agencies

www.ataweb.nl
telefoon direct: [redacted]



TMT THE ROAD AHEAD

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke informatie bevatten en is alleen bestemd voor de geadresseerde of zijn of haar gemachtigde(n). Het is niet toegestaan dit bericht of deze bijlage over te nemen, te bewerken en/of door te zenden aan derden of anderszins te gebruiken, zonder toestemming van de afzender of de geadresseerde. Indien de ontvanger van dit bericht niet de geadresseerde is verzoeken wij hem/haar dit bericht en eventuele bijlage(n) te vernietigen.



TER INFORMATIE

Aan
de Directeur-generaal Energie, Telecom en Mededinging

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T
@minez.nl

nota

Toespraak Ronde Tafel 'Naar een gedragscode eerlijke
handelspraktijken'

Datum
1 december 2011

Notanummer
ETM/MC / 11172427

Informatiekopie aan

Paraaf

Paraaf

Paraaf

directeur MC

Bijlage(n)
4

Medeparaaf

Medeparaaf

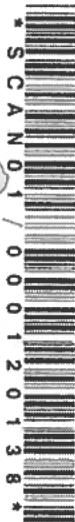
Medeparaaf

Aanleiding

Op uw verzoek is de toespraak voor de Ronde Tafel 'Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken' aangevuld met een passage over het onderzoek van onderzoeksbureau EIM naar de aard en omvang van inkoopmacht. EIM heeft dit onderzoek in 2009 uitgevoerd in opdracht van het ministerie van EL&I.

Ter informatie

Bijgaand treft u de aangepaste openingstoespraak aan. U wordt verwacht in het gebouw van NL EVD Internationaal (Juliana van Stolberglaan 148 te Den Haag). In het programma is uw toespraak voorzien om 10.00 uur. De inloop voor de deelnemers begint om 9.30 uur. Het programma en de deelnemerslijst treft u bijgevoegd aan



Ontvangen BBR

Aan: Genodigden Ronde Tafel in het kader van het traject Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken(?)

Geachte Dames en Heren,

Graag nodigen we u uit voor de Ronde Tafel op vrijdag 2 december aanstaande. Aanvankelijk was deze bijeenkomst bij u aangekondigd als een werkconferentie. We hebben er echter voor gekozen om de bijeenkomst wat kleinschaliger te maken vanwege de geringere deelname van de vertegenwoordigers van afnemerszijde. Dit leek ons voor het evenwicht (getalsmatig toch in het voordeel van de leveranciers) noodzakelijk.

Datum
18 november 2011

Onderwerp
Uitnodiging en programma
Ronde Tafel

Telefoon

De Ronde Tafel vindt plaats bij Agentschap NL/EVD, Juliana van Stolberglaan 148 Den Haag, in het Auditorium. Zie voor de routebeschrijving:

<http://www.agentschapnl.nl/organisatie/routebeschrijving-en-adres-vestiging-den-haag-nl-evd-internationaal>

E-mail

■■■■■■■■■■@uvt.nl

Bijgaand treft u het programma en de lijst van genodigden aan. In de bijlagen vindt u verder het 'huiswerk' dat uit de focusgroepen is gekomen (bijlage 1) en de voorlopige resultaten van de (niet representatieve) online-enquête die de afgelopen weken op de Tisco-website heeft gestaan.

Mocht u nog wensen of vragen hebben ten aanzien van het programma, dan horen wij dat graag! In verband met de catering zou het fijn zijn als u uw deelname even aan ■■■■ ■■■■ ■■■■ wilt bevestigen (■■■■■■■■■■@uvt.nl).

Graag tot 2 december!

Met vriendelijke groeten, mede namens het Tisco-team,

■■■■■■■■■■

Programma**Verkenning van oplossingsrichtingen en draagvlak voor
business principles**

09.30 uur	Ontvangst en koffie
10.00 uur	Opening Directeur Generaal Ministerie van EL&I
10.15 uur	Waar staan we nu? Dialogoog met deelnemers naar aanleiding van de 'Common Ground & Challenges' zoals in het voorafgaande traject verzameld
10.40 uur	Onderhandelen over Business Principles Mevrouw [REDACTED] Acb Foundation
11.10 uur	Koffie
11.25 uur	Break out sessie met plenaire terugkoppeling Ontwerpopties voor business principles (bijlage 1)
12.15 uur	Lunch
13.15 uur	Naleving, handhaving, conflictoplossing Terms of Reference als mogelijk spoorboekje bij problemen [REDACTED], Tisco
13.40 uur	Praktijkcase: België De heer [REDACTED], Adviseur Hoofdbestuur Belgische Boerenbond
14.15 uur	Koffie
14.30 uur	Break out sessie met plenaire terugkoppeling Terms of Reference (bijlage 1)
15.10 uur	Waar staan we na vandaag? Naar aanleiding van de oogst van de dag afsluiting van dit voorbereidende traject en mogelijke scenario's
16.00 uur	Afsluiting en borrel

Lijst van genodigden

- [redacted] (Nederlandse Verbond van de Groothandel)
 - [redacted] (Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie)
 - [redacted] (VNO-NCW)
 - [redacted] (Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie)
 - [redacted] (Federatie Nederlandse Lederwaren- en Schoenfabrikanten)
 - [redacted] (Land en Tuinbouw Organisatie LTO)
 - [redacted] Grinten (Koninklijke Horeca Nederland)
 - [redacted] (Vakcentrum Nederland)
 - [redacted] (Vereniging van Importeurs Verre Oosten)
 - [redacted] (Centraal-Bureau Levensmiddelenhandel)
 - [redacted] (Land en Tuinbouw Organisatie LTO)
 - [redacted] (Detailhandel Nederland)
 - [redacted] (Federatie Nederlandse Speelgoedleveranciers)
 - [redacted] (Nederlandse Vereniging van Kleding en Textielagenten)
 - [redacted] (Vereniging van importeurs en producenten van gedistilleerde dranken (VIP).
 - [redacted] (Brancheorganisatie van Sportleveranciers FGHS)
 - [redacted] n. (Frugiventa)
 - [redacted] (Modint)
-
- [redacted] (Acb Foundation)
 - [redacted] Belgische Boerenbond)

Deelnemerslijst Ronde Tafel 'Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken'

[redacted] (Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie)
[redacted] (VNO-NCW)
[redacted] (Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie)
[redacted] (Land en Tuinbouw Organisatie LTO)
[redacted] (Koninklijke Horeca Nederland)
[redacted] (Vakcentrum Nederland)
[redacted] (Vereniging van Importeurs Verre Oosten)
[redacted] Centraal Bureau Levensmiddelenhandel)
[redacted] (Land en Tuinbouw Organisatie LTO)
[redacted] (Detailhandel Nederland)
[redacted] Koninklijke Horeca Nederland)
[redacted] (Vereniging van importeurs en producenten van gedistilleerde dranken (VIP).
[redacted] (Brancheorganisatie van Sportleveranciers FGHS)
[redacted] (Frugiventa)
[redacted] (Modint)

(Tisco)

[redacted]

(EL&I)

[redacted]



Aan de Directeur-generaal Energie, Telecom en Mededinging

Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

minez.nl

1101d

Concepttoespraak Ronde Tafel 'Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken'

Datum

29 november 2011

Notanummer

ETM/MC / 11169331

Informatiekopie aan

Secr
MT MC
Kennisgroep Mededinging

Bijlage(n)

Paraaf

Paraaf

Paraaf

directeur MC

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Op vrijdag 2 december van 9:30 uur-16.00 uur vindt een Ronde Tafel plaats het kader van het traject 'Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken'. Tijdens deze bijeenkomst wordt met vertegenwoordigers van leveranciers en afnemers van twee pilot sectoren (agrofood en textiel, mode en schoenen) de mogelijkheid verkend voor een gedragscode (of zogenaamde 'business principles') op basis van zelfregulering. TISCO faciliteert de totstandkoming van de gedragscode en begeleidt ook de Ronde Tafel.

Eerder heeft u aangegeven bereid te zijn de Conferentie Gedragscode Eerlijke Handelspraktijken te openen. Op dinsdag 22 november hebben wij met u gesproken over uw rol tijdens de Ronde Tafel. Naar aanleiding van dit gesprek hebben we een concept toespraak voor u geschreven.

Ontvangen BBR

directie Mededinging & Consumenten

Vraag 3



TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T 070

nota

Consultatiebrief omtrent gedragscode inkoopmacht

Datum
1 april 2010

Notanummer
ETM/MC / 10055267

Informatiekopie aan
Secr.

Paraaf

DG ETM

Paraaf

Directeur MC

Paraaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Bijlage(n)
1

Aanleiding

In uw brief aan de Tweede Kamer van 17 december 2009 over inkoopmacht heeft u aangekondigd in overleg met betrokken partijen de haalbaarheid te zullen onderzoeken van een gedragscode. Wij hebben inmiddels VNO-NCW, MKB-Nederland en Modint voorbereidende overleggen gehad over punten die in een consulerende brief aan de orde moeten komen en over welke organisaties aangeschreven moeten worden. De brief waarin u verschillende organisaties over een gedragscode consulteert, leggen wij u hierbij voor.

Verzoek

Bijgevoegde brief ondertekenen, waarmee u een aantal organisaties van leveranciers en afnemers consulteert over de haalbaarheid van een gedragscode.

Toelichting

U merkt in de brief op dat deze is bedoeld om te vernemen of de betrokken organisatie bereid is mee te werken aan een gedragscode. Met de brief wordt uitvoering gegeven aan uw toezegging aan de Tweede Kamer.

U licht toe dat het probleem is dat afnemers met inkoopmacht contractvoorwaarden eenzijdig opleggen aan leveranciers en overeenkomsten eenzijdig wijzigen. Leveranciers durven niet de eenzijdig opgelegde contractvoorwaarden af te wijzen of naleving van gesloten overeenkomsten af te dwingen via de rechter.

U geeft aan dat een gedragscode een oplossing kan zijn. Die code zou algemene uitgangspunten moeten bevatten, zoals: overeenkomsten worden schriftelijk vastgelegd, zij worden alleen gewijzigd met instemming van alle partijen, eenzijdige mededelingen binden de andere partij niet, wijzigen van een

Ontvangen BBR

overeenkomst mag alleen na een schriftelijk voorstel en met een redelijke termijn om daarop te reageren, partijen hanteren een redelijke betalingstermijn. Toezicht op naleving van de code moet worden geregeld. Ook kunnen in de code specifieke, op bepaalde sectoren toegesneden, bepalingen worden opgenomen.

U beklemtoont dat het de bedoeling is dat organisaties van leveranciers en afnemers zichzelf en hun leden vrijwillig aan de code committeren. Om een code tot stand te brengen kan een commissie worden ingesteld van vertegenwoordigers van organisaties met een onafhankelijke voorzitter. EZ wil daarbij een initiërende en ondersteunende rol spelen.

In de brief vraagt u de organisatie in kwestie of zij:

1. bereid is mee te werken aan een gedragscode en zich daaraan te committeren;
2. gemachtigd is haar leden aan de gedragscode te binden;
3. al voorstellen heeft voor onderwerpen die in de gedragscode geregeld moeten worden;
4. al voorstellen heeft voor een bepaalde vorm van toezicht op de naleving van de code.

Ten slotte verzoekt u uiterlijk 30 april a.s te reageren.

Directie Mededinging en Consumenten

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 11 februari 2011 17:02
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Geragscode eerlijke handelspraktijken

Groet,

[redacted]
 directeur Wetgeving en Juridische Zaken

.....
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
 Bezuidenhoutseweg 50 | 2594 AN | Den Haag
 Postbus 20101 | 2500 EC | Den Haag

 T 070 [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 11 februari 2011 15:43
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Geragscode eerlijke handelspraktijken

Beste [redacted],

Zoals je wellicht weet, heeft minister Van der Hoeven vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. Afgaande op de consultatie lijkt er wel draagvlak te bestaan. EL&I wil de totstandkoming van de code faciliteren, maar leveranciers en afnemers zelf moeten haar tot stand brengen.

De bedoeling van deze code is een einde te maken aan onoirbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelegrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten.



Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide.

De gedachte is een klankbordgroep samen te stellen uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers. Het is aan deze klankbordgroep om aan te geven wat er in de code opgenomen moet worden en ook om te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Daarnaast wordt er een schrijfgroep ingesteld, die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Wij zijn ons nu aan het oriënteren over wie wij het beste kunnen vragen voorzitter van de schrijfgroep te worden.



Alvast bedankt voor je reactie.

Met vriendelijke groet,



Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 17 februari 2011 9:59
Aan: [redacted]@uvt.nl
CC: [redacted]
Onderwerp: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Geachte heer [redacted],

De directie Mededinging en Consumenten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) vraagt uw aandacht voor het volgende.

EL&I is reeds in geruime tijd in debat met de Tweede Kamer over de vraag hoe om te gaan met oneerlijke contractpraktijken business-to-business, met name gezien vanuit bepaalde ketens. Een in opdracht van EL&I uitgevoerd onderzoek naar inkoopmacht ('De aard en omvang van inkoopmacht', EIM (2009)) laat zien dat de machtsverhoudingen in de onderzochte ketens zijn verschoven naar de schakels lager in de keten en bovendien de zakelijke relaties ten algemene aan verharding onderhevig zijn. E.e.a. leidt tot praktijken die maatschappelijk onaanvaardbaar worden gevonden, maar die als gevolg van de vrees van veel leveranciers om belangrijke afnemers te verliezen niet via een civielrechtelijke weg worden bestreden. Een voorbeeld is het achteraf eenzijdig wijzigen van contractsvoorwaarden.

Voormalig minister Van der Hoeven heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. De bedoeling van deze code is het tegen gaan van onoerbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelgrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten. Afgaande op een gerichte consultatie lijkt daartoe wel enig draagvlak te bestaan. Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide. EL&I heeft toegezegd het opstellen van een code te zullen faciliteren, maar de inhoud van de code en verantwoordelijkheid voor het in de praktijk brengen ervan bij de partijen (leveranciers en afnemers) zelf te laten.

EL&I beraadt zich momenteel op de beste manier om een code tot stand te brengen. Op basis van eerdere ervaringen gaan de eerste gedachten uit naar het instellen van een schrijfgroep die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Naast een schrijfgroep zou een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers inbreng kunnen geven voor de inhoud van de code en advies kunnen geven hoe te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Het Ministerie van Veiligheid & Justitie wees ons op uw expertise op het gebied van geschilbeslechting en eerdere ervaringen met het totstand brengen van de Letselschadecode. Wij zouden graag met u van gedachten wisselen over de beste manier om bovenstaand proces in te richten en/of over een mogelijke rol uwerzijds als lid van de schrijfgroep. Graag verneem ik of u belangstelling heeft voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

T 070
F 070

.....
@minez.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 1 maart 2011 15:48
Aan: '[redacted]@law.eur.nl'
CC: [redacted]
Onderwerp: Gedragscode oneerlijk handelspraktijken

Geachte heer [redacted],

De directie Mededinging en Consumenten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) vraagt uw aandacht voor het volgende.

EL&I is reeds in geruime tijd in debat met de Tweede Kamer over de vraag hoe om te gaan met oneerlijke contractpraktijken business-to-business, met name bezien vanuit bepaalde ketens. Een in opdracht van EL&I uitgevoerd onderzoek naar inkoopmacht ('De aard en omvang van inkoopmacht', EIM (2009)) laat zien dat de machtsverhoudingen in de onderzochte ketens zijn verschoven naar de schakels lager in de keten en bovendien de zakelijke relaties ten algemene aan verharding onderhevig zijn. E.e.a. leidt tot praktijken die maatschappelijk onaanvaardbaar worden gevonden, maar die als gevolg van de vrees van veel leveranciers om belangrijke afnemers te verliezen niet via een civielrechtelijke weg worden bestreden. Een voorbeeld is het achteraf eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden.

Voormalig minister [redacted] heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. De bedoeling van deze code is het tegen gaan van onoirbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelgrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten. Afgaande op een gerichte consultatie lijkt daartoe wel enig draagvlak te bestaan. Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide. EL&I heeft toegezegd het opstellen van een code te zullen faciliteren, maar de inhoud van de code en verantwoordelijkheid voor het in de praktijk brengen ervan bij de partijen (leveranciers en afnemers) zelf te laten.

EL&I beraadt zich momenteel op de beste manier om een code tot stand te brengen. Op basis van eerdere ervaringen gaan de eerste gedachten uit naar het instellen van een schrijfgroep die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Naast een schrijfgroep zou een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers inbreng kunnen geven voor de inhoud van de code en advies kunnen geven hoe te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Aangezien de raakvlakken met uw werkterrein, zouden wij graag met u van gedachten wisselen over de beste manier om bovenstaand proces in te richten en/of over een mogelijke rol uwerzijds als lid van de schrijfgroep. Graag verneem ik of u belangstelling heeft voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

T 070 [REDACTED]

F 070 [REDACTED]

[REDACTED]@minez.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

[REDACTED]
Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

T 070 [REDACTED]

F 070 [REDACTED]

[REDACTED]@minez.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Van: [redacted]@uvt.nl>
Verzonden: dinsdag 1 maart 2011 15:49
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b
Bijlagen: Position paper Programma Rechtsbijstand 9 juni 2008.doc

Dag [redacted]

Mede namens [redacted] nogmaals dank voor het plezierige gesprek van vanochtend.

Bijgaand stuur ik u (uiteraard ook voor uw collega's) als voorbeeld nog het position paper dat wij in het kader van het interactieve rechtsbijstandproject (in opdracht van Justitie) hebben gemaakt. Niet om helemaal te lezen want daarvoor is het te uitgebreid, maar vooral om een idee te geven hoe het ontwerp van het interactieve proces er in dat project uit zag (pagina's 8 tot en met 15).

Vriendelijke groeten,

[redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 14:05:17 +0100
Subject: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted]

Graag bevestig onze afspraak op 1 maart van 10:00-11:30 in zaal 35 van het hoofdgebouw van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Bezuidenhoutseweg 30).
 [redacted] en uzelf zijn als bezoeker aangemeld.

Mijn collega's [redacted] en ik zien u graag in maart.

Vriendelijke groet,

[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2011 8:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted]

Vandaag ben ik het beste bereikbaar op 06-[redacted], m.u.v. 12 tot 14.00 uur. Ik wacht uw telefoontje af.

Vriendelijke groeten,

[redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 07:59:42 +0100
Subject: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Goedemorgen,

Van dat flexibele aanbod maken we graag gebruik. Ik zal [redacted] later vandaag bellen om de afspraak rond te maken.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 16:37

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Dag [redacted],

Deze data lukken mij helaas niet, maar heb even overlegd en de directeur van ons onderzoeksinstituut, [redacted] die het letselschade traject (en meerdere soortgelijke trajecten) heeft georganiseerd, is wel beschikbaar op 1 maart later in de middag. Zij zou dan kunnen meenemen [redacted], ervaren onderzoekster op weg naar de top, die veel van de regulering en conflictoplossing in dit type distributieverhoudingen weet en goede netwerken heeft in deze juridische specialisatie. Samen weten ze meer dan ik en ook precies wat mijn capaciteiten en beschikbaarheid zijn.

Als u dat ook een goede optie lijkt voor een verkennend gesprek, dan stel ik voor dat u met elkaar het precieze tijdstip afspreekt.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 14:11

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted],

Hartelijk dank voor uw snelle reactie!

Wat betreft de timing van het traject betreft: we hebben (vooralsnog) niet te maken met een harde deadline, maar willen wel voortvarend uitvoering gaan geven aan deze toezegging aan de Tweede Kamer. Als het u schikt, zou volgende week dinsdag 22/2 tussen 13:00-16:00 of woensdag 23/2 tussen 13:00-15:00 kunnen. Dinsdag 1/3 is bij mij en mijn collega's nog geheel vrij. Ik denk dat een overleg van anderhalf uur in eerste instantie volstaat. Mijn collega's [redacted] en [redacted] zullen ook aanschuiven.

Als achtergrondinformatie: onderstaande links verwijzen naar twee brieven die EL&I over het thema in kwestie aan de Tweede Kamer stuurde.

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mededinging/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/12/17/uitkomsten-en-beleidsvoorstellen-n-a-v-het-onderzoek-naar-inkooppmacht.html>

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/10/07/brief-aan-de-tweede-kamer-over-problematiek-inkooppmacht.html>

Ik hoor het graag.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 12:12

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken [redacted] Dag [redacted]

Dank voor uw mail. Over het totstand brengen van dergelijke codes hebben wij zeker ideeën en nuttige ervaringen. Het lijkt me interessant om hierover met u in gesprek te gaan.

Wat is voor u de timing? Wat zou een goed moment zijn? Ik werk op dit moment voor een deel van de week in Den Haag, waar ik ook woon, en fiets vrijwel dagelijks langs EZ, dus kan gemakkelijk bij u langskomen.

Mijn nummer is 06 [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 9:59

Aan: [REDACTED]@uvt.nl'

CC: [REDACTED]
Onderwerp: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Geachte heer [REDACTED],

De directie Mededinging en Consumenten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) vraagt uw aandacht voor het volgende.

EL&I is reeds in geruime tijd in debat met de Tweede Kamer over de vraag hoe om te gaan met oneerlijke contractpraktijken business-to-business, met name gezien vanuit bepaalde ketens. Een in opdracht van EL&I uitgevoerd onderzoek naar inkoopmacht ('De aard en omvang van inkoopmacht', EIM (2009)) laat zien dat de machtsverhoudingen in de onderzochte ketens zijn verschoven naar de schakels lager in de keten en bovendien de zakelijke relaties ten algemene aan verharding onderhevig zijn. E.e.a. leidt tot praktijken die maatschappelijk onaanvaardbaar worden gevonden, maar die als gevolg van de vrees van veel leveranciers om belangrijke afnemers te verliezen niet via een civielrechtelijke weg worden bestreden. Een voorbeeld is het achteraf eenzijdig wijzigen van contractsvoorwaarden.

Voormalig [REDACTED] heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. De bedoeling van deze code is het tegen gaan van onoirtbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelgrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten. Afgaande op een gerichte consultatie lijkt daartoe wel enig draagvlak te bestaan. Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide. EL&I heeft toegezegd het opstellen van een code te zullen faciliteren, maar de inhoud van de code en verantwoordelijkheid voor het in de praktijk brengen ervan bij de partijen (leveranciers en afnemers) zelf te laten.

EL&I beraadt zich momenteel op de beste manier om een code tot stand te brengen. Op basis van eerdere ervaringen gaan de eerste gedachten uit naar het instellen van een schrijfgroep die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Naast een schrijfgroep zou een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers inbreng kunnen geven voor de inhoud van de code en advies kunnen geven hoe te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Het [REDACTED] wees ons op uw expertise op het gebied van geschilbeslechting en eerdere ervaringen met het totstand brengen van de Letselschadecode. Wij zouden graag met u van gedachten wisselen over de beste manier om bovenstaand proces in te richten en/of over een mogelijke rol uwerzijds als lid van de schrijfgroep. Graag verneem ik of u belangstelling heeft voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag
.....

T 070
F 070

[REDACTED]@minez.nl>
<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig
identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient
te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs
kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen
en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht
abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's
verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

☐ This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this
message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State
accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of
messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de
Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs
(paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen,
wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet
geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht
abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's
verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

☐ This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this
message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State
accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of
messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de
Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs
(paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen,
wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet
geaccepteerd.

=====

Van: [redacted]@uvt.nl>
Verzonden: vrijdag 11 maart 2011 10:05
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke
 Contractspraktijken B-to-B
Bijlagen: Eerste kostenindicatie TISCO.docx

Geachte mevrouw [redacted]

Vanzelfsprekend ben ik bereikbaar voor vragen en opmerkingen!

Vriendelijke groeten,

Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution
 Systems) Tilburg University P.O. Box 90153
 5000 LE Tilburg
 The Netherlands
 +31 [redacted]
www.uvt.nl/tisco
[http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=\[redacted\]](http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=[redacted])

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl]
Sent: woensdag 2 maart 2011
Subject: RE: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Goedemiddag,

Wij vonden het ook een heel prettig gesprek, nogmaals dank voor uw beider komst. Dank ook voor het toesturen
 van het position paper.
 Zoals gezegd, komen we bij u terug zodra we meer duidelijkheid hebben over de volgende stappen.

Met vriendelijke groet,

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: dinsdag 1 maart 2011 15:49
Onderwerp: Re: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Dag [redacted]

Mede namens [redacted] nogmaals dank voor het plezierige gesprek van vanochtend.

Bijgaand stuur ik u (uiteraard ook voor uw collega's) als voorbeeld nog het position paper dat wij in het kader van
 het interactieve rechtsbijstandproject (in opdracht van Justitie) hebben gemaakt. Niet om helemaal te lezen want
 daarvoor is het te uitgebreid, maar vooral om een idee te geven hoe het ontwerp van het interactieve proces er in
 dat project uit zag (pagina's 8 tot en met 15).

Vriendelijke [redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 14:05:17 +0100
Subject: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted],

Graag bevestig onze afspraak op 1 maart van 10:00-11:30 in zaal 35 van het hoofdgebouw van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Bezuidenhoutseweg 30).
[redacted] en uzelf zijn als bezoeker aangemeld.

Mijn collega's [redacted], [redacted] en ik zien u graag in maart.

Vriendelijke groet,
[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2011 8:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted],

Vandaag ben ik het beste bereikbaar op 06-[redacted], m.u.v. 12 tot 14.00 uur. Ik wacht uw telefoontje af.

Vriendelijke [redacted]
[redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 07:59:42 +0100
Subject: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Goedemorgen,

Van dat flexibele aanbod maken we graag gebruik. Ik zal [redacted] later vandaag bellen om de afspraak rond te maken.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: donderdag 17 februari 2011 16:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Dag [redacted],

Deze data lukken mij helaas niet, maar heb even overlegd en de directeur van ons onderzoeksinstituut, [redacted] die het letselschade traject (en meerdere soortgelijke trajecten) heeft georganiseerd, is wel beschikbaar op 1 maart later in de middag. Zij zou dan kunnen meenemen [redacted], ervaren onderzoekster op weg naar de top, die veel van de regulering en conflictoplossing in dit type distributieverhoudingen weet en goede netwerken heeft in deze juridische specialisatie. Samen weten ze meer dan ik en ook precies wat mijn capaciteiten en beschikbaarheid zijn.

Als u dat ook een goede optie lijkt voor een verkennend gesprek, dan stel ik voor dat u met elkaar het precieze tijdstip afspreekt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 14:11

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspijktijken b-to-b

Beste [redacted],

Hartelijk dank voor uw snelle reactie!

Wat betreft de timing van het traject betreft: we hebben (vooralsnog) niet te maken met een harde deadline, maar willen wel voortvarend uitvoering gaan geven aan deze toezegging aan de Tweede Kamer. Als het u schikt, zou volgende week dinsdag 22/2 tussen 13:00-16:00 of woensdag 23/2 tussen 13:00-15:00 kunnen. Dinsdag 1/3 is bij mij en mijn collega's nog geheel vrij. Ik denk dat een overleg van anderhalf uur in eerste instantie volstaat. Mijn collega's [redacted] en [redacted] zullen ook aanschuiven.

Als achtergrondinformatie: onderstaande links verwijzen naar twee brieven die EL&I over het thema in kwestie aan de Tweede Kamer stuurde.

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mededinging/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/12/17/uitkomsten-en-beleidsvoorstellen-n-a-v-het-onderzoek-naar-inkoopmacht.html>

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/10/07/brief-aan-de-tweede-kamer-over-problematiek-inkoopmacht.html>

Ik hoor het graag.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 12:12

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspijktijken b-to-b [redacted]

Dank voor uw mail. Over het totstand brengen van dergelijke codes hebben wij zeker ideeën en nuttige ervaringen. Het lijkt me interessant om hierover met u in gesprek te gaan.

Wat is voor u de timing? Wat zou een goed moment zijn? Ik werk op dit moment voor een deel van de week in Den Haag, waar ik ook woon, en fiets vrijwel dagelijks langs EZ, dus kan gemakkelijk bij u langskomen.

Mijn nummer is 06 [redacted]
[redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 9:59

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Oneerlijke contractspijktijken b-to-b

Geachte [redacted],

De directie Mededinging en Consumenten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) vraagt uw aandacht voor het volgende.

EL&I is reeds in geruime tijd in debat met de Tweede Kamer over de vraag hoe om te gaan met oneerlijke contractspijktijken business-to-business, met name gezien vanuit bepaalde ketens. Een in opdracht van EL&I uitgevoerd onderzoek naar inkoopmacht ('De aard en omvang van inkoopmacht', EIM (2009)) laat zien dat de

machtsverhoudingen in de onderzochte ketens zijn verschoven naar de schakels lager in de keten en bovendien de zakelijke relaties ten algemene aan verharding onderhevig zijn. E.e.a. leidt tot praktijken die maatschappelijk onaanvaardbaar worden gevonden, maar die als gevolg van de vrees van veel leveranciers om belangrijke afnemers te verliezen niet via een civielrechtelijke weg worden bestreden. Een voorbeeld is het achteraf eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden.

Voormalig minister [REDACTED] heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. De bedoeling van deze code is het tegen gaan van onoirbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelgrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten. Afgaande op een gerichte consultatie lijkt daartoe wel enig draagvlak te bestaan. Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide. EL&I heeft toegezegd het opstellen van een code te zullen faciliteren, maar de inhoud van de code en verantwoordelijkheid voor het in de praktijk brengen ervan bij de partijen (leveranciers en afnemers) zelf te laten.

EL&I beraadt zich momenteel op de beste manier om een code tot stand te brengen. Op basis van eerdere ervaringen gaan de eerste gedachten uit naar het instellen van een schrijfgroep die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Naast een schrijfgroep zou een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers inbreng kunnen geven voor de inhoud van de code en advies kunnen geven hoe te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Het Ministerie van Veiligheid & Justitie wees ons op uw expertise op het gebied van geschilbeslechting en eerdere ervaringen met het totstand brengen van de Letselschadecode. Wij zouden graag met u van gedachten wisselen over de beste manier om bovenstaand proces in te richten en/of over een mogelijke rol uwerzijds als lid van de schrijfgroep. Graag verneem ik of u belangstelling heeft voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Beleidsmedewerker

Directie Mededinging en Consumenten

Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag

T 070 [REDACTED]

F 070 [REDACTED]

[REDACTED]@minez.nl>

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic

transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig
identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient
te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs
kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen
en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de
geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u
verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat
aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband
houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not
the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to
inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for
damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic
transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig
identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient
te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs
kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen
en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht
abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's
verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Eerste kostenindicatie Project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

TISCO [redacted] Tilburg 11 maart 2011¹

Geachte [redacted],

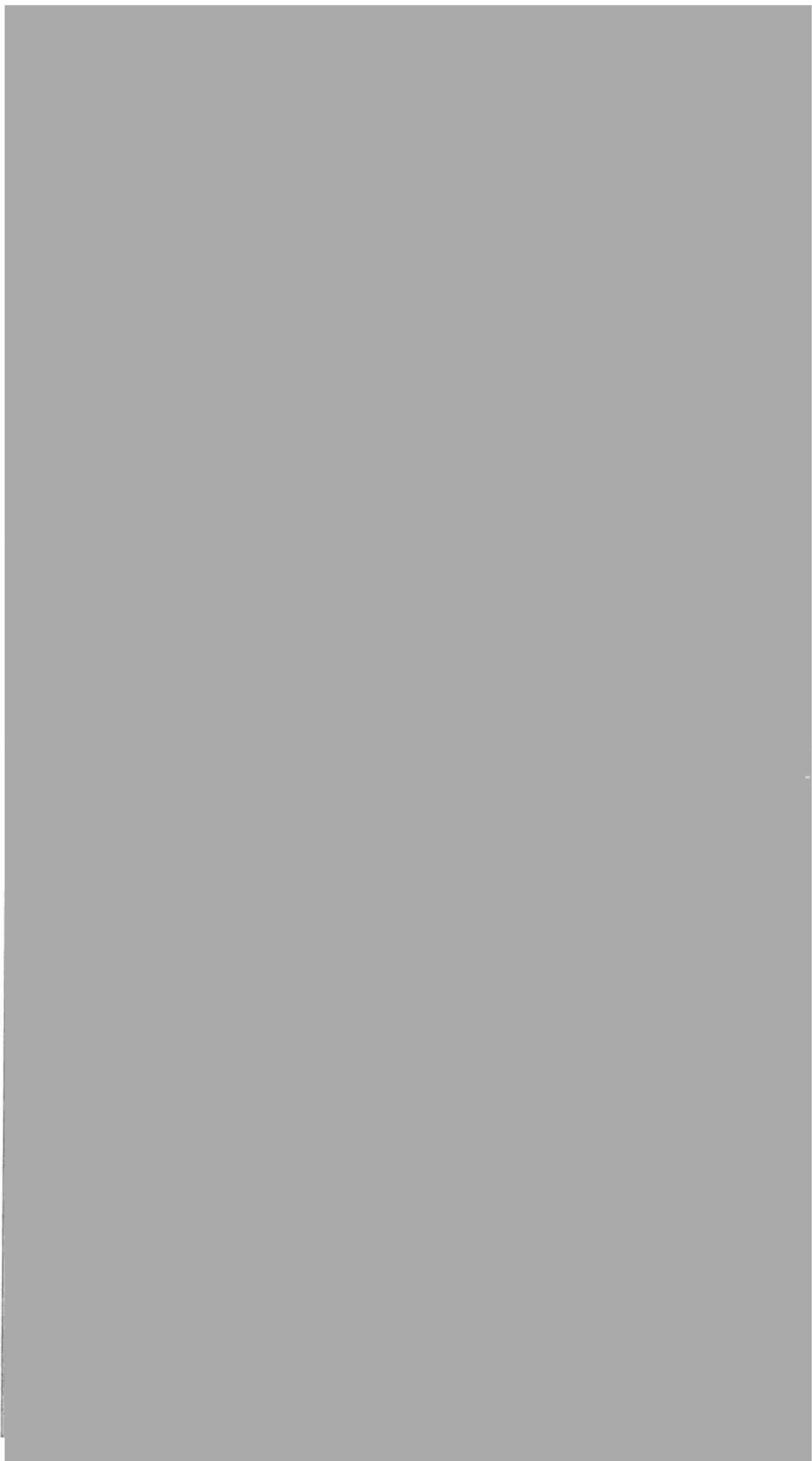


Senior onderzoeker/Managing Director TISCO

¹ TISCO is het onderzoeksinstituut van het departement Privaatrecht van de Universiteit van Tilburg. Uit de laatste externe evaluatie is TISCO als beste juridische onderzoeksinstituut van de Nederlandse rechtenfaculteiten geëvalueerd, met de hoogst mogelijke score. Het onderzoek van TISCO is juridisch, interdisciplinair en empirisch van aard; zie ook www.tilburguniversity.edu/tisco

² Dagtarieven (in euros): Hoogleraar 1.600; Senior Onderzoeker 1.400; Onderzoeker 1.200; Junior Onderzoeker 1.000; student-assistent 400.

³ Materiele lasten zoals zaalhuur, catering, ev. vacatiegelden voor experts, drukkosten, onderhoud wiki, enzovoort.



Van:

vrijdag 8 april 2011 14:50

Aan:

Onderwerp:

RE: Plan van aanpak/offerte TISCO Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Beste [REDACTED],

Met excuses voor de wat trage reactie, veel dank voor je uitgebreide plan van aanpak. [REDACTED] en ik zullen ons er zsm over buigen en intern bespreken hoe we verder kunnen. Voor de volledigheid moet ik vermelden dat we de toegestuurde stukken moeten lezen als kostenindicatie. Zoals eerder aangegeven, is voor een verzoek om uitbrengen van een offerte aan slechts één partij de toestemming van de SG vereist. We zullen bezien of we met deze 'indicatie' die toestemming kunnen gaan vragen.

Ik laat je zsm iets weten.

Vriendelijke groet en alvast een goed weekend,

Van: [REDACTED] [REDACTED]@uvt.nl]

Verzonden: woensdag 6 april 2011 11:43

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Plan van aanpak/offerte TISCO Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Vriendelijke groeten,

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 18 maart 2011 11:35

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Hallo [REDACTED]

Is het mogelijk om de afspraak van a.s. maandag een half uurtje te verschuiven naar 15.30 uur? [redacted]
[redacted] moet uit Amsterdam komen en dit geeft hem iets meer ruimte.

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl]

Sent: dinsdag 15 maart 2011 10:42

To: [redacted]

Subject: RE: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

[redacted]

Ik heb zaal 28 gereserveerd voor ons overleg maandag.

Groet en tot dan,
[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: maandag 14 maart 2011 16:32

Aan: [redacted]

CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]

Onderwerp: RE: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Dag [redacted]

Eind deze week gaat mij niet lukken vanwege colleges, maar [redacted] en ik zouden a.s. maandag om 15.00 kunnen (bij jullie). Zou dat uitkomen?

Vriendelijke groet,

[redacted]

Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems) Tilburg University P.O. Box 90153 5000 LE Tilburg The Netherlands

+31 [redacted]

www.uvt.nl/tisco

[http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=\[redacted\]](http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=[redacted])

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl]

Sent: maandag 14 maart 2011 16:23

To: [redacted]

Cc: [redacted]

Subject: RE: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Beste [redacted],

Wij hebben intern over de kostenindicatie gesproken. Naar aanleiding daarvan zouden we graag een vervolgoverleg met jou/jullie plannen om enkele inhoudelijke vragen te stellen en onze wensen en beperkingen aan jullie voor te leggen en nader toe te lichten.

Zou dat eind deze week of begin volgende week kunnen?

Vriendelijke groet,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: vrijdag 11 maart 2011 10:05

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Eerste kostenindicatie TISCO Interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B

Geachte [redacted],

Zoals beloofd treft u bijgaand een eerste globale kostenindicatie van TISCO aan voor het interactieve project Gedragscode Eerlijke Contractspraktijken B-to-B. Uiteraard is dit nog zeer voorlopig, afhankelijk van te maken keuzes, commitment van de stakeholders, precieze procesinrichting, enzovoort.

Vanzelfsprekend ben ik bereikbaar voor vragen en opmerkingen!

Vriendelijke groeten,

[redacted]

Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems) Tilburg University P.O. Box 90153 5000 LE Tilburg The Netherlands

+31 [redacted]

www.uvt.nl/tisco

[http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=\[redacted\]](http://www.tilburguniversity.nl/webwijs/show/?uid=[redacted])

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl]

Sent: woensdag 2 maart 2011 12:33

To: '[redacted]

Subject: RE: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Goedemiddag,

Wij vonden het ook een heel prettig gesprek, nogmaals dank voor uw beider komst. Dank ook voor het toesturen van het position paper.

Zoals gezegd, komen we bij u terug zodra we meer duidelijkheid hebben over de volgende stappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]

Verzonden: dinsdag 1 maart 2011 15:49

Aan: [redacted]

Onderwerp: Re: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Dag [redacted],

Mede namens [redacted] nogmaals dank voor het plezierige gesprek van vanochtend.

Bijgaand stuur ik u (uiteraard ook voor uw collega's) als voorbeeld nog het position paper dat wij in het kader van het interactieve rechtsbijstandproject (in opdracht van Justitie) hebben gemaakt. Niet om helemaal te lezen want daarvoor is het te uitgebreid, maar vooral om een idee te geven hoe het ontwerp van het interactieve proces er in dat project uit zag (pagina's 8 tot en met 15).

Vriendelijke groeten,

[redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 14:05:17 +0100
Subject: RE: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted],

Graag bevestig onze afspraak op 1 maart van 10:00-11:30 in zaal 35 van het hoofdgebouw van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Bezuidenhoutseweg 30).
[redacted] en uzelf zijn als bezoeker aangemeld.

Mijn collega's [redacted] en ik zien u graag in maart.

Vriendelijke groet,
[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2011 8:
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted]

Vandaag ben ik het beste bereikbaar op 06-[redacted], m.u.v. 12 tot 14.00 uur. Ik wacht uw telefoontje af.

Vriendelijke groeten,
[redacted]

-----Original Message-----

From: [redacted]@minez.nl>
To: [redacted]@uvt.nl>
Date: Fri, 18 Feb 2011 07:59:42 +0100
Subject: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Goedemorgen,

Van dat flexibele aanbod maken we graag gebruik. Ik zal [redacted] later vandaag bellen om de afspraak rond te maken.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: donderdag 17 februari 2011 16:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Dag [redacted]

Deze data lukken mij helaas niet, maar heb even overlegd en de directeur van ons onderzoeksinstituut, [redacted] die het letselschade traject (en meerdere soortgelijke trajecten) heeft georganiseerd, is wel beschikbaar op 1 maart later in de middag. Zij zou dan kunnen meenemen [redacted] ervaren onderzoekster op weg naar de top, die veel van de regulering en conflictoplossing in dit type distributieverhoudingen weet en goede netwerken heeft in deze juridische specialisatie. Samen weten ze meer dan ik en ook precies wat mijn capaciteiten en beschikbaarheid zijn.

Als u dat ook een goede optie lijkt voor een verkennend gesprek, dan stel ik voor dat u met elkaar het precieze tijdstip afspreekt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: donderdag 17 februari 2011 14:11
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b

Beste [redacted],

Hartelijk dank voor uw snelle reactie!

Wat betreft de timing van het traject betreft: we hebben (vooralsnog) niet te maken met een harde deadline, maar willen wel voortvarend uitvoering gaan geven aan deze toezegging aan de Tweede Kamer. Als het u schikt, zou volgende week dinsdag 22/2 tussen 13:00-16:00 of woensdag 23/2 tussen 13:00-15:00 kunnen. Dinsdag 1/3 is bij mij en mijn collega's nog geheel vrij. Ik denk dat een overleg van anderhalf uur in eerste instantie volstaat. Mijn collega's [redacted] en [redacted] zullen ook aanschuiven.

Als achtergrondinformatie: onderstaande links verwijzen naar twee brieven die EL&I over het thema in kwestie aan de Tweede Kamer stuurde.

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mededinging/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/12/17/uitkomsten-en-beleidsvoorstellen-n-a-v-het-onderzoek-naar-inkoopmacht.html>

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/10/07/brief-aan-de-tweede-kamer-over-problematiek-inkoopmacht.html>

Ik hoor het graag.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]@uvt.nl]
Verzonden: donderdag 17 februari 2011 12:12
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Oneerlijke contractspraktijken b-to-b Dag [redacted]

Dank voor uw mail. Over het totstand brengen van dergelijke codes hebben wij zeker ideeën en nuttige ervaringen. Het lijkt me interessant om hierover met u in gesprek te gaan.

Wat is voor u de timing? Wat zou een goed moment zijn? Ik werk op dit moment voor een deel van de week in Den Haag, waar ik ook woon, en fiets vrijwel dagelijks langs EZ, dus kan gemakkelijk bij u langskomen.

Mijn nummer is 06 [redacted].

[redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: donderdag 17 februari 2011 9:59

Aan: [redacted]@uvt.nl'

CC: [redacted]

Onderwerp: Oneerlijke contractsprijken b-to-b

Geachte [redacted],

De directie Mededinging en Consumenten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) vraagt uw aandacht voor het volgende.

EL&I is reeds in geruime tijd in debat met de Tweede Kamer over de vraag hoe om te gaan met oneerlijke contractpraktijken business-to-business, met name gezien vanuit bepaalde ketens. Een in opdracht van EL&I uitgevoerd onderzoek naar inkoopmacht ('De aard en omvang van inkoopmacht', EIM (2009)) laat zien dat de machtsverhoudingen in de onderzochte ketens zijn verschoven naar de schakels lager in de keten en bovendien de zakelijke relaties ten algemene aan verharding onderhevig zijn. E.e.a. leidt tot praktijken die maatschappelijk onaanvaardbaar worden gevonden, maar die als gevolg van de vrees van veel leveranciers om belangrijke afnemers te verliezen niet via een civielrechtelijke weg worden bestreden. Een voorbeeld is het achteraf eenzijdig wijzigen van contractvoorwaarden.

Voormalig minister [redacted] heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer meegedeeld te zullen nagaan of er bij het bedrijfsleven draagvlak bestaat om een 'Gedragscode eerlijke handelspraktijken' tot stand te brengen. De bedoeling van deze code is het tegen gaan van onoorbare praktijken van machtige afnemers tegenover kleine of middelgrote leveranciers, bijvoorbeeld het eenzijdig wijzigen van gesloten overeenkomsten. Afgaande op een gerichte consultatie lijkt daartoe wel enig draagvlak te bestaan. Hiertoe zou de gedragscode gedragsregels moeten inhouden, bijvoorbeeld dat overeenkomsten schriftelijk moeten worden vastgelegd, dat overeenkomsten niet eenzijdig maar alleen in goed overleg mogen worden gewijzigd enz. Daarnaast moet de code voorzien in een voor leveranciers laagdrempelige manier om problemen met een afnemer voor te leggen aan bijvoorbeeld een mediator, een geschillencommissie of aan beide. EL&I heeft toegezegd het opstellen van een code te zullen faciliteren, maar de inhoud van de code en verantwoordelijkheid voor het in de praktijk brengen ervan bij de partijen (leveranciers en afnemers) zelf te laten.

EL&I beraadt zich momenteel op de beste manier om een code tot stand te brengen. Op basis van eerdere ervaringen gaan de eerste gedachten uit naar het instellen van een schrijfgroep die tot taak heeft:

- te adviseren wat juridisch mogelijk en verstandig is om in de code op te nemen
- te adviseren welke vorm de mediation of geschillenbeslechting moet hebben
- de code en de vorm van geschillenbeslechting te formuleren.

Naast een schrijfgroep zou een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van organisaties van leveranciers en van afnemers inbreng kunnen geven voor de inhoud van de code en advies kunnen geven hoe te bevorderen dat het bedrijfsleven zich zoveel mogelijk aan de code conformeert.

Het Ministerie van Veiligheid & Justitie wees ons op uw expertise op het gebied van geschilbeslechting en eerdere ervaringen met het totstand brengen van de Letselschadecode. Wij zouden graag met u van gedachten wisselen over de beste manier om bovenstaand proces in te richten en/of over een mogelijke rol uwerzijds als lid van de schrijfgroep. Graag verneem ik of u belangstelling heeft voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted] Beleidsmedewerker

.....
Directie Mededinging en Consumenten

Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie Bezuidenhoutseweg 30 | 2500 EC | Den Haag

.....
T 070 [redacted]

F 070 [redacted]

[redacted]@minez.nl>

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for

damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt

tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

==

Bezoekt u het kerndepartement van het Ministerie van
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig
identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient
te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs
kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen
en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

==



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

DEP 10/5

TER BESLUITVORMING

Aan
de Secretaris-generaal

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T 070

4/5

nota

Uw akkoord met het uit de hand gunnen van een
opdracht aan TISCO

Datum
3 mei 2011

Notanummer
ETM/MC / 11063224

Informatiekopie aan
Secr. DG ETM, plv DG ETM, MT
MC, KG Mededinging

Bijlage(n)

Paraaf

DG ETM

per email

akkoord 4/5

Medeparaaf

Per email akkoord 4/5

Paraaf

directie Mededinging en Consumenten
per email akkoord 4/5

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

Ter besluitvorming

Toelichting

Aanleiding

- Met de Tweede Kamer wordt al jarenlang discussie gevoerd over inkoopmacht en de gevolgen hiervan voor het midden- en kleinbedrijf.
- In een brief van 7 oktober 2010 aan de Tweede en Eerste Kamer kondigde de toenmalige minister van Economische Zaken aan de totstandkoming van een gedragscode op basis van vrijwilligheid te willen faciliteren.


Wat willen we bereiken?

- De gedragscode dient algemeen geldende gedragsregels te bevatten en dient te voorzien in een voor partijen laagdrempelige manier van geschilbeslechting, bijvoorbeeld mediation of arbitrage.
- Het ministerie faciliteert de totstandkoming van de gedragscode, maar de verantwoordelijkheid voor de inhoud, implementatie en handhaving wordt bij partijen gelaten.
- Uiteindelijk is de bedoeling dat zoveel mogelijke (organisaties van) leveranciers en afnemers zich committeren aan de gedragscode.

Hoe willen we dit bereiken?

- De voormalige minister heeft toegezegd de totstandkoming van een code te zullen faciliteren.




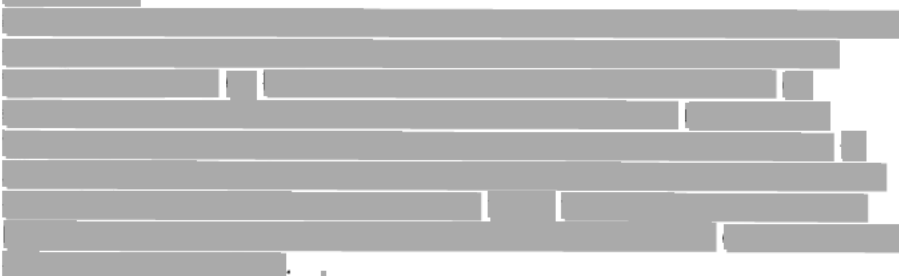
Directoraat-generaal voor
Energie, 
Directie Mededinging en
Consumenten

Notanummer
ETM/MC / 11063224



Go-no go beslissing en vervolgtraject

- Op basis van het eindverslag van de eerste fase van TISCO neemt het ministerie van EL&I een go - no go beslissing: ofwel de totstandkoming van een gedragscode wordt kansrijk geacht ofwel er wordt onderbouwd geconcludeerd dat een gedragscode niet haalbaar is.
- In het eventuele vervolgtraject moet een gedragscode voor de (pilot)sectoren en een algemene gedragscode t.b.v. toekomstig gebruik in andere sectoren worden opgesteld door partijen en overeenstemming bereikt over implementatie en handhaving.

- 
- 

Waarom doen wij dit niet zelf?

- 
- 
- 


directie Mededinging en Consumenten

Van: [redacted]@uvt.nl>
Verzonden: donderdag 26 januari 2012 13:19
Aan: [redacted]@vzbz.nl; [redacted]@vno-ncw.nl; [redacted]@khn.nl; [redacted]@cbl.nl; [redacted]@ltonoord.nl; [redacted]@dedetailhandel.nl; [redacted]@khn.nl; [redacted]@pdcg.nl; [redacted]@fghs.nl; [redacted]@frugiventa.nl; [redacted]@modint.nl; [redacted]@home.nl
CC: [redacted]@wispa.nl; [redacted]@planet.nl; [redacted]@nvkt.nl; [redacted]@boerenbond.be; [redacted]@planet.nl; [redacted]@vno-ncw.nl; [redacted]@uvt.nl; [redacted]@vakcentrum.nl
Onderwerp: Eindrapport TISCO
Bijlagen: Eindrapport Eerlijk scherp en betrouwbaar.pdf

Dames en heren,

Met genoegen bieden wij jullie het eindrapport van het interactieve traject 'Naar een gedragscode eerlijke handelspraktijken(?)' aan. Zoals eerder aangegeven vervalt het embargo zodra het ministerie van EL&I de Kamer heeft geïnformeerd. Het ministerie zal jullie daarvan op de hoogte stellen.

Het TISCO-team wil graag iedereen hartelijk danken voor zijn of haar inbreng.

Vriendelijke groet,

Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems)
 Tilburg University
 P.O. Box 90153
 5000 LE Tilburg
 The Netherlands
 +31 [redacted] / +31 [redacted]
 [redacted]@tilburguniversity.edu
www.tilburguniversity.edu/tisco
[http://www.tilburguniversity.edu/webwijs/show/?uid=\[redacted\]](http://www.tilburguniversity.edu/webwijs/show/?uid=[redacted])
www.innovatingjustice.com



**Innovating
Justice**

Platform for
Multidisciplinary Studies

From: [redacted]
Sent: vrijdag 6 januari 2012 17:48
To: [redacted]@vzbz.nl; [redacted]@vno-ncw.nl; [redacted]@khn.nl; [redacted]@cbl.nl; [redacted]@ltonoord.nl; [redacted]@dedetailhandel.nl; [redacted]@khn.nl; [redacted]@pdcg.nl; [redacted]@fghs.nl; [redacted]@frugiventa.nl; [redacted]@modint.nl; [redacted]@home.nl
Cc: [redacted]@wispa.nl; [redacted]@vakcentrum.nl; [redacted]@planet.nl; [redacted]@nvkt.nl; [redacted]@boerenbond.be; [redacted]@planet.nl; [redacted]@vno-ncw.nl; [redacted]@minez.nl; [redacted]@uvt.nl

Subject: Eindconcept Rapport van bevindingen TISCO

Importance: High

Beste allen,

Allereerst willen wij jullie een gezond en goed 2012 toewensen!

Zoals in onze laatste mail toegezegd, ontvangen jullie bijgaand het rapport van TISCO met daarin onze bevindingen over het interactieve begeleidingstraject waaraan (de meesten van) jullie hebben deelgenomen. De komende week gaan wij nog een keer met de stofkam door het rapport, maar dat gaat vooral nog om een titel, taalfoutjes eruit halen, voetnoten aanpassen, literatuurlijst aanvullen, e.d. Inhoudelijk zal er echter niets meer veranderen.

Wij nodigen u van harte uit om uw reactie op onze bevindingen te geven. Volledigheidshalve verwijs ik u nog naar de tekst in de mail hieronder voor de routing.

Omdat ik de eind volgende week niet op kantoor zal zijn, zult u – als u uw reactie aan mij mailt – een afwezigheidsreply krijgen. Maakt u geen zorgen, uw reactie wordt gelezen en in het rapport verwerkt!

Met vriendelijke groeten, mede namens het TISCO-team,

Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems)

Tilburg University

P.O. Box 90153

5000 LE Tilburg

The Netherlands

+31

@tilburguniversity.edu

www.tilburguniversity.edu/tisco

<http://www.tilburguniversity.edu/webwijs/show/?uid=>

www.innovatingjustice.com



**Innovating
Justice**

Platform for
Rule of Law Solutions

From:

Sent: dinsdag 13 december 2011 12:26

To: @vbz.nl; @vno-ncw.nl; @khn.nl; @demon.nl;

@cbl.nl; @dedetailhandel.nl; @khn.nl;

@pdcg.nl; @fghs.nl; @frugiventa.nl; @modint.nl; @home.nl

Cc: @wispa.nl; @vakcentrum.nl; @planet.nl; @nvkt.nl;

@boerenbond.be; @planet.nl; @vno-ncw.nl;

@minez.nl;

Menting;

Subject: Verslag Ronde Tafel 2 december 2011 en verdere proces

Importance: High

Beste allemaal,

Hierbij treffen jullie het verslag met bijlagen aan van de Ronde Tafel van 2 december jl. Het was een intensieve dag waarop door iedereen hard is gewerkt aan resultaten die niet altijd even gemakkelijk waren, maar toch voor meer helderheid en inzicht in wederzijdse belangen hebben geleid. Nogmaals veel dank daarvoor! Het verslag is op hoofdlijnen. Graag nodigen we jullie uit om aanvullingen of correcties door te geven. Dat kan via een bericht aan vóór 25 december aanstaande. Ook is op verzoek van de

digitale versie van zijn position paper bijgevoegd, dit omdat er te weinig hard copies waren om uit te delen tijdens de bijeenkomst.

Tijdens het laatste deel van de Ronde Tafel ontstond er enige onduidelijkheid over het verdere proces. Met name was er de vraag of er nog gelegenheid zou zijn om op het eindrapport van TISCO te reageren. Daarover hebben EL&I en TISCO nader overlegd en de uitkomst daarvan is als volgt:

- Het TISCO-eindrapport is een onafhankelijk rapport van bevindingen dat wij op basis van onze expertise uitbrengen;
- Belangrijk onderdeel van het rapport is het interactieve traject;
- Het lijkt ons daarom belangrijk dat de deelnemers aan het traject inderdaad de gelegenheid krijgt om een reactie te geven op het rapport;
- De routing is als volgt:
- Op vrijdag 6 januari krijgen jullie het eind-concept ONDER EMBARGO toegezonden. Overbodig te zeggen dat we vragen het rapport vertrouwelijk te behandelen;
- Het embargo vervalt zodra het ministerie van EL&I de brief aan de Tweede Kamer uitstuurt. Daarover krijgen jullie van EL&I t.z.t. bericht;
- Reacties ontvangen wij graag uiterlijk 14 januari 2012; dan kunnen wij garanderen dat ze in het rapport worden opgenomen.
- Het definitieve rapport wordt op 16 januari aan EL&I gezonden.

We beseffen ons dat het een strak tijdschema is; hopelijk gaat het jullie lukken. Als er nog vragen of opmerkingen zijn, dan horen wij ze graag.

Namens het TISCO-team wens ik jullie nog graag hele fijne feestdagen en alvast alle goeds voor 2012!

[Redacted]
Managing Director TISCO (Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems)
Tilburg University
P.O. Box 90153
5000 LE Tilburg
The Netherlands
+31 [Redacted] / +31 [Redacted]
[Redacted]@tilburguniversity.edu
www.tilburguniversity.edu/tisco
www.innovatingjustice.com
[http://www.tilburguniversity.edu/webwijs/show/?uid=\[Redacted\]](http://www.tilburguniversity.edu/webwijs/show/?uid=[Redacted])

DEP 1/5



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER ONDERTEKENING

Aan
de Directeur-generaal Energie, Telecom en Mededinging

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T 07
@minere.nl

Datum
26 april 2012

Notanummer
DGEM-MC / 12056011

Informatiekopie aan

Bijlage(n)
5

nota

Brieven rondetafelgesprek eerlijke mededinging

Paraaf

Directeur Mededinging
Consumenten

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

Aanleiding

Afgelopen woensdag 25 april spraken wij met u over de ronde tafel eerlijke handelspraktijken. Tijdens dit overleg is afgesproken dat we de ronde tafel uitstellen en dat u in de tussentijd in gesprek gaat met een aantal afzonderlijke bestuurders van bedrijven over mogelijke oplossingsrichtingen. Bijgevoegd treft u vier versies (afhankelijk van hoe de bestuurders hebben gereageerd op de uitnodiging) van een brief aan waarin u dit aan de genodigden aankondigt.

Verzoek

Indien u akkoord bent met de brieven, verzoeken wij u deze te ondertekenen.

Toelichting

Wij zullen de gesprekken laten inplannen en streven ernaar deze nog in mei te laten plaatsvinden. Volgende week zullen we u een voorstel voor deelnemers aan de bilaterale gesprekken doen toekomen.

VNO-NCW heeft laten weten dat zij bereid zijn aanwezig te zijn bij de gesprekken, op voorwaarde dat de betreffende bestuurders hiermee akkoord gaan. Dit zullen we de bestuurders expliciet voorleggen als we hen uitnodigen.

Ook kan VNO-NCW zich vinden in de door ons opgestelde concept 'business principles' en systeem voor geschilbehandeling. Dit concept is ter informatie bijgevoegd.

Ontvangen BBR

directie Mededinging en Consumenten





Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Behandeld door

T
F

Ons kenmerk
DGETM-MC / 12055743

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum

Betreft Rondetafelgesprek eerlijke handelspraktijken

Geachte

Op 26 maart jl. heb ik u een uitnodiging gestuurd voor een rondetafelgesprek eerlijke handelspraktijken op dinsdag 8 mei 2012. Helaas heeft u kenbaar gemaakt niet deel te nemen aan het rondetafelgesprek.

Ik hecht eraan dat een breed gedragen oplossing wordt gevonden voor eerlijke handelspraktijken. Naar aanleiding van de reacties op deze bijeenkomst, heb ik besloten om het rondetafelgesprek uit te stellen naar een later tijdstip. In de tussentijd ben ik voornemens om ter voorbereiding van een nieuw in te plannen rondetafelgesprek enkele bilaterale gesprekken aan te gaan met bestuurders van bedrijven over mogelijke oplossingsrichtingen.

Over de verdere voortgang zal ik u nader berichten.

Hoogachtend,

Directeur-Generaal Energie, Telecom en Mededinging



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Behandeld door

T 070 [redacted]
F 0 [redacted] @minelenti.nl

Ons kenmerk
DGETM-MC / 12056174

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum

Betreft Rondetafelgesprek eerlijke handelspraktijken

Geachte

Hartelijk dank voor uw bereidheid om een vertegenwoordiger namens uw onderneming te laten deelnemen aan het rondetafelgesprek op dinsdag 8 mei 2012 over eerlijke handelspraktijken.

Ik hecht eraan dat een breed gedragen oplossing wordt gevonden voor eerlijke handelspraktijken. Naar aanleiding van de reacties op deze bijeenkomst, heb ik besloten om het rondetafelgesprek uit te stellen naar een later tijdstip. In de tussentijd ben ik voornemens om ter voorbereiding van een nieuw in te plannen rondetafelgesprek enkele bilaterale gesprekken aan te gaan met bestuurders van bedrijven over mogelijke oplossingsrichtingen.

Over de verdere voortgang zal ik u nader berichten.

Hoogachtend,

Directeur-Generaal Energie, Telecom en Mededinging



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Behandeld door

T 070 [redacted]
F 070 [redacted]
m [redacted]@minel.nl

Ons kenmerk
DGETM-MC / 12055714

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum

Betreft Rondetafelgesprek eerlijke handelspraktijken

Geachte

Hartelijk dank voor uw bereidheid deel te nemen aan het rondetafelgesprek op dinsdag 8 mei 2012 over eerlijke handelspraktijken.

Ik hecht eraan dat een breed gedragen oplossing wordt gevonden voor eerlijke handelspraktijken. Naar aanleiding van de reacties op deze bijeenkomst, heb ik besloten om het rondetafelgesprek uit te stellen naar een later tijdstip. In de tussentijd ben ik voornemens om ter voorbereiding van een nieuw in te plannen rondetafelgesprek enkele bilaterale gesprekken aan te gaan met bestuurders van bedrijven over mogelijke oplossingsrichtingen.

Over de verdere voortgang zal ik u nader berichten.

Hoogachtend,

[redacted]
Directeur-Generaal Energie, Telecom en Mededinging



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

DEP 02/07/12

TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

Aanleverpunt
B/212

T 070

@minelenti.nl

nota

Brief aan Tweede en Eerste Kamer over eerlijke
handelspraktijken

Datum
25 juni 2012

Notanummer
DGETM-MC / 12076884

Informatiekopie aan
Secr
MT MC
KG Mededinging

Bijlage(n)
2

Paraaf

DG ETM

Medeparaaf

BBR

directeur MC

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

Aanleiding

De toenmalig minister van Economische zaken heeft in oktober 2010 aan de Tweede en Eerste Kamer toegezegd de totstandkoming van een gedragscode 'eerlijke handelspraktijken' tussen leveranciers en afnemers via zelfregulering te faciliteren. Aanleiding waren klachten van kleine leveranciers over 'misbruik van inkoopmacht' door grote afnemers. Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems (TISCO) heeft de begeleiding van de totstandkoming van de gedragscode ter hand genomen.

In januari 2012 heeft TISCO gerapporteerd dat er geen oplossingsrichting is gevonden die door alle partijen wordt gesteund, maar noemt zij wel een aantal ijkpunten waaraan een gedragscode zou kunnen voldoen. Naar aanleiding hiervan heeft u het zinvol geacht nog een poging te wagen om een gedragscode of een andere vorm van zelfregulering om oneerlijke handelspraktijken te bestrijden te faciliteren. Per brief van 14 februari jl. aan de Tweede en Eerste Kamer kondigt u aan dat hiertoe op ambtelijk niveau gesproken zal worden met bestuurders van bedrijven in betrokken sectoren.

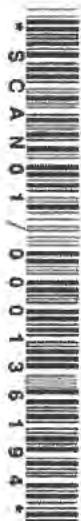
momenteel door de
angezien de
gesprekken pas in juli worden afgerond, is het niet mogelijk het parlement nog voor het zomerreces te informeren over de uitkomsten. Met twee gelijklopende brieven (bijgevoegd) stelt u de Tweede en Eerste Kamer hiervan op de hoogte.

Verzoek

U wordt verzocht de brieven aan de Tweede Kamer en de Eerste Kamer te ondertekenen.

Ontvangen BBR

28/6 - 29/6



**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Notanummer
DGETM-MC / 120/6884

Toelichting

In de brieven aan de Tweede en Eerste Kamer geeft u aan dat u, naar aanleiding van de rapportage van TISCO en de daarin genoemde uitgangspunten, gesprekken op ambtelijk niveau met bestuurders van bedrijven zinvol acht. Omdat deze gesprekken nog gaande zijn, is het niet mogelijk om de Tweede en Eerste Kamer nog voor het zomerreces te informeren over de uitkomsten. U brengt beide Kamers hiervan op de hoogte en kondigt aan dat u hen dit najaar bericht over de uitkomsten van de gesprekken en de te nemen vervolgstappen.


directie Mededinging en Consumenten



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Behandeld door

T 070 [redacted]
F 0 [redacted]
[redacted]@mineleni.nl

Ons kenmerk
DGETM-MC / 12332257

Uw kenmerk
2012Z15772 en 2012Z15869

Bijlage(n)
1

Datum

Betreft Uitstelbrief vragen over de betalingskorting van Albert Heijn





Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

@minelenl.nl

nota

Uitstelbrief Kamervragen over de betalingskorting van
Albert Heijn

Datum

2 oktober 2012

Kenmerk

DGETM-MC / 12332261

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
DG ETM	directeur MC	
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
BBR		

Aanleiding

Uitstelbrief Kamervragen van de leden Gesthuizen en Koopmans over de betalingskorting van Albert Heijn. De reden dat een uitstelbrief wordt gestuurd, is dat het onderwerp waar de vragen over gaan (eerlijke handelspraktijken) ook uitgebreid aan bod is geweest tijdens de behandeling op 26 september van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt. Dit leidt ertoe dat de conceptantwoorden aanpassing behoeven en opnieuw dienen te worden afgestemd. Hiervoor is extra tijd nodig.

Verzoek

Graag uw akkoord met het sturen van een uitstelbrief en het ondertekenen van deze uitstelbrief (bijgevoegd).

Toelichting

De uitstelbrief geldt voor de volgende Kamervragen:

- van het lid Gesthuizen (SP) over het bericht dat Albert Heijn een betalingskorting oplegt aan haar leveranciers (nummer 2012Z15772, ingezonden 11 september 2012);
- van het lid Koopmans, die dienden ter aanvulling op de vragen terzake van het lid Gesthuizen, over het bericht 'NMa moet kortingseis Albert Heijn bekijken' (nummer 2012Z15869, ingezonden 14 september 2012).

directie Mededinging en Consumenten

Ontvangen BBR



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

minute

Datum 2 oktober 2012
Betreft Uitstelbrief vragen over de betalingskorting van Albert Heijn

Parafenroute

Paraaf

DG ETM

Paraaf

directeur MC

Paraaf

Medeparaaf

BBR

Medeparaaf

Medeparaaf

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Behandeld door

T 070

F 0

@mineleni.nl

Ons kenmerk

DGETM-MC / 12332257

Uw kenmerk

2012Z15772 en 2012Z15869

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Verzendwijze: Per post

Brieftekst op de volgende pagina

Ontvangen.BBR

Ontvangen Postkamer

Datum verzending

Paraaf Postkamer



Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER BESLUITVORMING

Aan
de Staatssecretaris

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur

T 070
@mineleni.nl

nota

Kamervragen van het lid Gesthuizen en het lid Koopmans
over de betalingskorting van Albert Heijn

Datum

16 oktober 2012

Kenmerk

DGETM-MC / 12327039

Kopie aan

KG Mededinging.
(Agro), (Agro)

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
DG ETM	DG Agro	directeur MC
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
plv directeur ELV	BBR	BBR

Aanleiding

Kamervragen van het lid Gesthuizen (SP) en, in aanvulling daarop, van het lid Koopmans (CDA) over de betalingskorting van Albert Heijn aan haar leveranciers.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Kenmerk
DGETM-MC / 12327039





Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER ONDERTEKENING

Aan
de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Mededinging en
Consumenten

Auteur M.30
T 070
emihelen.nl

Datum
30 oktober 2012

Kenmerk
DGETM-MC / 12348769

Kopie aan
KG Mededinging

Bijlage(n)
2

nota

Kamervragen van het lid Gesthuizen en het lid Koopmans
over de betalingskorting van Albert Heijn

Parafenroute

Paraaf

Paraaf

Aanleiding

Kamervragen van het lid Gesthuizen (SP) en, in aanvulling daarop, van het lid Koopmans (CDA) over de betalingskorting van Albert Heijn aan haar leveranciers.

Verzoek

Graag uw akkoord met de beantwoording van de Kamervragen en het ondertekenen, mede namens de Staatssecretaris, hiervan. is
(zie bijlage).

Toelichting

De Kamervragen richten zich op berichtgeving dat Albert Heijn (AH) een betalingskorting van 2% oplegt aan haar leveranciers. AH ziet dit als bijdrage van de leveranciers, omdat zij meegroeien met AH. Ondertussen heeft ook Jumbo aangegeven een betalingskorting van 1,25% op te leggen aan haar leveranciers.

Kern van de beantwoording:

- de relatie van Albert Heijn en haar leveranciers betreft een aangelegenheid tussen individuele ondernemingen;
- in geval van het niet nakomen van overeenkomsten is het mogelijk een geschil aan de rechter voor te leggen. Veel leveranciers laten het liever niet aankomen op een rechtszaak, deze zijn namelijk vaak lang en kostbaar;
- het is belangrijk dat marktpartijen ervan op aan kunnen dat eenmaal gesloten overeenkomsten niet eenzijdig worden gewijzigd. Bedrijven moeten op een eerlijke en fatsoenlijke manier met elkaar zaken doen. Het eenzijdig wijzigen van contracten is een oneerlijke handelspraktijk waaraan een einde moet komen;
- u bent bereid hierin een rol te spelen. EL&I faciliteert dan ook de totstandkoming van een gedragscode eerlijke handelspraktijken, die gebaseerd is op zelfregulering, en aansluit bij wat er op dit moment op Europees niveau gebeurt;

Ontvangen BBR

- op korte termijn zal u de Kamer nader informeren, zoals u in een Kamerbrief van 29 juni al had aangekondigd, over vervolgstappen t.a.v. oneerlijke handelspraktijken;
- u heeft tijdens het overleg met de Tweede Kamer over de Instellingswet ACM (op 26 september) toegezegd te laten onderzoeken of de huidige wetgeving in combinatie met de zelfregulering die wordt nagestreefd voldoende is om deze problematiek aan te pakken;
- in vragen over wat er n.a.v. de motie Van der Staaij c.s. is ondernomen, geeft u onder meer aan dat de NMa gesprekken heeft gevoerd met ondernemersorganisaties om meer duidelijkheid te bieden over de ruimte die het mededingingsrecht biedt voor duurzaamheidsinitiatieven. Wat het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) betreft, geeft u aan dat de Staatssecretaris zich bij de onderhandelingen sterk maakt voor ruimere mogelijkheden in de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) voor producentenorganisaties, naast de al voorziene uitbreiding van de mogelijkheid voor het oprichten van producentenorganisaties in alle sectoren.

In overleg met het ministerie van Veiligheid en Justitie is, gezien het onderwerp van de vragen, besloten de beantwoording door EL&I te laten plaatsvinden.

Proces betrokkenheid EL&I bij zelfregulering

In januari 2012 heeft onderzoeksbureau TISCO geconcludeerd dat er onvoldoende draagvlak is voor een gedragscode eerlijke handelspraktijken op basis van zelfregulering en vrijwilligheid. Dit op basis van gesprekken met vertegenwoordigers uit de sectoren agrofood en mode, textiel en schoenen. Hieruit bleek dat het toen niet mogelijk was om te komen tot een oplossingsrichting die door alle partijen werd gesteund. Vervolgens heeft [REDACTED] (DG ETM) bilaterale gesprekken gevoerd (in mei t/m juli 2012) met bestuurders van bedrijven van leveranciers en van afnemers uit deze sectoren om toch te kijken of er mogelijkheden zijn voor een gedragscode. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

In de antwoorden geeft u aan dat u op korte termijn een brief aan de Kamer stuurt met daarin de vervolgstappen.

[REDACTED]
Directie Mededinging en Consumenten

Vraag 9

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 april 2016 18:50
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: motie inkoopmacht

Ter info

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@acm.nl>
Datum: 26 april 2016 17:19:21 CEST
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minez.nl>
Kopie: "[REDACTED]" <[REDACTED]@acm.nl>
Onderwerp: Antw.: motie inkoopmacht

Hallo [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED] ([REDACTED])
Verzonden: dinsdag 26 april 2016 16:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: motie inkoopmacht

Beste [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]; [REDACTED] [mailto:[REDACTED]:[REDACTED]@acm.nl]

Verzonden: maandag 25 april 2016 14:40

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: motie inkoopmacht

Hallo [REDACTED]

Ik heb even navraag gedaan, je kan contact opnemen met [REDACTED] (Economisch Bureau), in cc. Hij is bekend met deze materie, en kan je, als het moet verder, ook verder verwijzen binnen ACM.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 25 april 2016 10:36

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: motie inkoopmacht

Urgentie: Hoog

Hoi [REDACTED]

Deze week moeten wij schriftelijk reageren op de motie onder deze link: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2016Z08223&did=2016D16839> De motie "verzoekt de regering, met de Autoriteit Consument & Markt te overleggen hoe gevallen van misbruik van inkoopmacht actiever opgespoord en bestreden kunnen worden en daarbij specifiek aandacht te besteden aan de inkoopmacht van supermarktformules". We hebben daar graag even contact over met de ACM. Weet jij bij wie ik kan zijn?

Groet, [REDACTED]

.....
Directie Mededinging en Consumenten
Directoraat-Generaal Energie, Telecom en Mededinging
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73 | 2694 AC | Den Haag
.....

T 070 [REDACTED]

[REDACTED]@minez.nl

Van: [redacted]@acm.nl>
Verzonden: vrijdag 21 juli 2017 10:53
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: uitvoering motie 34004, nr. 23 (sectoronderzoek inkoopmacht agroketen)

Beste [redacted]
 Bedankt voor je email en de toelichting. Heel interessant.
 Hebben we een vergadering nodig of kan het per email? Ik ga volgende week met vakantie maar [redacted] en [redacted] zijn beschikbaar.
 Hartelijke groet,

Bestuur Beleid en Communicatie

**Autoriteit
 Consument & Markt**

Muzenstraat 41
 2511 WB Den Haag

T: +31 [redacted]
 M: +31 [redacted]

Postbus 16326
 2500 BH Den Haag

www.acm.nl
 www.consuwijzer.nl

Kansen & keuzes voor bedrijven en consumenten

Wij doen ons best om uw en onze informatie te beschermen. Lees meer over [de e-mailbereikbaarheid van de ACM](#)

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 20 juli 2017 15:46
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: uitvoering motie 34004, nr. 23 (sectoronderzoek inkoopmacht agroketen)

Beste [redacted], [redacted] en [redacted],

Directie Mededinging en Consumenten

Ministerie van Economische Zaken |

Bezuidenhoutseweg 73 |

2594 AC Den Haag | Den Haag

Tel: 070 | e-mail: @minez.nl

Van: [redacted]@acm.nl>
Verzonden: dinsdag 6 september 2016 14:21
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted] 23.8.16

Beste [redacted]

We spraken elkaar vrijdag over de brief die eind september hierover naar de Kamer gaat. Ik doe mijn best om ervoor te zorgen dat ik mijn aandeel hiervoor uiterlijk vrijdag aanlever bij [redacted] die de coördinatie hiervoor doet. Op die manier is het nog op tijd voor jullie stuurgroep van (meen ik) 14 september, he?

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 18:11
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted] 23.8.16

Moet lukken!

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@acm.nl]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 18:10
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted] 23.8.16

Prima [redacted]. 12 uur? Dan ben ik het beste bereikbaar (volle agenda). Dank voor je snelle reactie! [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 18:05
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted] 23.8.16

Beste [redacted],

Prima, kan ik jou hier morgen even over bellen?

Gr.
[redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@acm.nl]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 17:57
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted] 23.8.16

Beste [redacted],

De laatste twee punten zijn voor mij wat te staccato. Kun je mij uitleggen wat er verwacht wordt? Wat is 'de ACM waarbij de ACM ingaat.' En wat is 'dit' bij het laatste aandachtsstreepje precies?

Wat ik kan aangeven is wat ACM voor ondernemers doet op dit vlak en waar men signalen kan melden. Is dat de bedoeling?

Graag hoor ik van jou wanneer je het nodig hebt en wat de globale lengte moet zijn.

Met vriendelijke groet,

Directie Consumenten

**Autoriteit
Consument & Markt**



Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag

Postbus 16326
2500 BH Den Haag

T: +31 70

M: +31 6

www.acm.nl

www.consuwijzer.nl

Kansen & keuzes voor bedrijven en consumenten

* Deze e-mail is alleen bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Lees [hier](#) de disclaimer die voor dit bericht geldt.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 14:11
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted], 23.8.16

Ha [redacted]

Ik geef even staccato de afgelopen stappen weer. Dan zijn [redacted] en [redacted] ook op de hoogte.

- [redacted] en [redacted] hebben met je gesproken over het meldpunt OHP. [redacted] is ondertussen vertrokken naar VWS. [redacted] (in cc) neemt haar plaats in.
- MEZ en ACM hebben dit onderwerp en de uitvoering van de motie besproken (zie onderstaand).
- MEZ wil direct na de stuurgroepen (rond 14 september) een brief opstellen waarin de verschillende punten betreffende OHP worden gecombineerd. Voor eind september zouden we die naar de Kamer willen sturen. Zojuist heeft [redacted] (ook in cc) voor die brief als cp binnen de ACM gekregen.
- Voordat wij aan die brief kunnen beginnen, wachten we op het stuk ('kort op schrift' in onderstaande mail) van de ACM waarbij de ACM ingaat.
- Maar daarnaast is het handig om dit al te hebben voordat de stuurgroep op 14 september plaats kan vinden. Dan kan deze informatie daar worden meegenomen en kan besluitvorming meer geïnformeerd plaatsvinden.

Vraag: is het mogelijk om het advies van de ACM in deze voor 14 september te ontvangen?

Ik ben zelf vanaf morgen afwezig tot 26 oktober. Tot die tijd neemt [redacted] in z'n eentje de honneurs waar.

Hartelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 13:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: verslag gesprek bestuur ACM - minister [redacted], 23.8.16

Zie onderstaande. Het lijkt me dan handig om even met [redacted] (ivm de motie van [redacted]) en [redacted] af te spreken wat erin dat briefje kan staan en wanneer een EZ hem nodig heeft.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@acm.nl]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 13:38

Onderwerp: Fwd: Verslag gesprek bestuur ACM - minister 23.8.16

Ha zie hieronder. Groeten

Verzonden via Email+, beveiligd en beheerd door MobileIron

Doorgestuurd bericht

Van: " " [@acm.nl](mailto: @acm.nl)>

Datum: donderdag 1 september 2016 13:09:18

Aan: " [redacted] <[redacted]@acm.nl>

Cc: " " <s@acm.nl>

Onderwerp: RE: Verslag gesprek bestuur ACM - minister 23.8.16

Ha ,

Je mag mij doorgeven hiervoor.


Groeten,

Van: [REDACTED], [REDACTED]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 11:29

Aan: ,

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Verslag gesprek bestuur ACM - minister 23.8.16

Van: 
Verzonden: woensdag 24 augustus 2016 12:05

Aan: _____; _____; _____; _____; _____; _____; _____; _____; _____; _____; _____;

CC: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

Onderwerp: Verslag gesprek bestuur ACM - minister 23.8.16

Beste allen,

Bijgaand het verslag van bovengenoemd overleg.

Met zeer veel dank aan de collega's voor de hulp bij de voorbereiding van het overleg

Met vriendelijke groet,

Senior medewerker Toezicht
Bestuur Beleid en Communicatie

Autoriteit
Consument & Markt



Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag

Postbus 16326
2500 BH Den Haag

T: +31 70

M: +31 6

www.acm.nl

www.consuwijzer.nl

Kansen & keuzes voor bedrijven en consumenten

** Deze e-mail is alleen bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Lees [hier](#) de disclaimer die voor dit bericht geldt.*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 september 2016 17:02
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Reregulier overleg met ACM directeuren op 13/9

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Voltooid

Allen,

Op 13 september heeft [REDACTED] een overleg met de ACM directeuren. Onderstaand de agendapunten. Graag ontvang ik uiterlijk vrijdag 9 september van de hieronder genoemde mensen een korte voorbereiding voor het betreffende agendapunt.

[REDACTED]

Dank alvast!

Groet, [REDACTED]

D